

Savivaldybių žinios

Nr. 10-12 (924–926) 2023 m. spalio 17 d.
LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2023

Savivaldos metų svarbiausioji diena, rūpesčiai ir išskirtiniai pasiekimai 2-7 p.

Spalio 6 d. Lietuvos savivaldos „Auksinės krivulės“ riteriais tapo (iš kairės) Kauno rajono vicemeras Antanas Nesticis, Palangos miesto meras Šarūnas Vaitkus ir Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys Antanas Tenys. „Auksinės krivulės“ riterio apdovanojimai teikiami asmenims už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui.

SAVIVALDOS RITERIAI 2023!	8-9 p.
2023-IEJI – DZŪKIJOS (DAINAVOS) METAI. KAIP GYVENA ALYTAUS REGIONO SAVIVALDYBĖS	10-17 p.
MANTAS VARAŠKA: „OBJEKTYVIŲ BŪTINYBIŲ KEISTI SAVIVALDOS MODELĮ NEBUVO“	22 p.
RIETAVO 770 METŲ JUBILIEJUS IR MYKOLINIŲ MARATONAS	24-25 p.

Renginyje dalyvavo savivaldybių ir visų šalies ministerijų, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje, Lietuvos verslo konfederacijos bei šiemet prie apdovanojimų prisijungusios Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovai.

Spalio 6 d. Vilniuje įvairiose srityse labiausiai pasižymėjusioms savivaldybėms išdalintos bronzinės „Aukšinių krivūlių“ statulėlės – svarbiausieji savivaldos metų apdovanojimai.

Juos savivaldybių vadovams įteikė visų keturiolikos šalies ministerijų, Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje, Lietuvos verslo konfederacijos bei šiemet prie apdovanojimų prisijungusios Lietuvos pramonininkų konfederacijos atstovai.

Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) rengiami apdovanojimai vyksta jau aštuonioliktus metus.

„Esminiai valstybės pasiekimai ir pokyčiai – ar tai būtų aukščiausio lygio NATO susitikimas, pilietinės gynybos strategija, sveikatos ir švietimo reformos ar ES lėšų investavimas – nebūtų įmanomi be jų įgyvendinimo vietos lygmenyje. Būtent čia, savivaldybėse, abstraktūs planai įgauna apčiuopiamą formą ir tampa realiais veiksmais, pokyčiais bei kokybiškais viešosiomis paslaugomis gyventojams. Kad tai įvyktų, reikia įdėti daug darbo, ir būtent už šiuos išskirtinius pasiekimus bei pažangą teikiamos „Aukšinių krivūlių“ statulėlės,“ – sakė LSA prezidentas Mindaugas Sinkevičius.

Net dvi skulptoriaus Ramūno Almino sukurtos „Aukšinių krivūlės“ statulėlės šiemet atiteko **Vilniaus miesto savivaldybei**: „Už viešosios diplomatijos puoselėjimą“ ją apdovanojo Užsienio reikalų ministerija, o „Už ambicingus pokyčius siekiant tapti žaliuoju miestu“ – Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje.

Žaliojo kurso tema skambėjo ir kitose nominacijose: Aplinkos ministerija, įsteigusi nominaciją „Daugiausiai Žaliųjų viešųjų pirkimų vykdžiusi savivaldybė pagal ŽVP vertę procentais“ apdovanojimą skyrė **Lazdijų rajono savivaldybei**, o Energetikos ministerija „Už didžiausią šuolį į žaliąją energiją“ – **Klaipėdos rajono savivaldybei**.

„Už kuriamas galimybes verslui“ Ekonomikos ir inovacijų ministerija apdovanojo **Panevėžio miesto savivaldybę**. **Molėtų rajono savivaldybei** statulėlė atiteko Finansų ministerijos nominacijoje „Už atsakingą viešųjų finansų valdymą ir investicijų pritraukimą“.

Krašto apsaugos ministerija „Už nuoseklų bendradarbiavimą telkiant bendruomenę ir stiprinant jos pilietinę galią“ įvertino **Pasvalio rajono savivaldybę**. „Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ Kultūros ministerija įvardijo **Tauragės rajono savivaldybę**. Pastarosios savivaldybės atstovai į Tauragę parsiveš ir antrąją „Aukšinių krivūlės“ statulėlę – „Už glaudžią partnerystę su verslu bei rodomą pavyzdį žaliosios energetikos srityje“ ją apdovanojo Lietuvos verslo konfederacija.

Nominaciją „Už inovatyvumą, įsitraukimą ir bendradarbiavimą“ įsteigusi Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įvertino **Ukmergės rajono savivaldybę**. Susisiekimo ministerija „Už investicijas į valstybei svarbią susisiekimo infrastruktūrą“ – **Šiaulių miesto savivaldybę**.

„Aukšinių krivūlės“ statulėlė Sveikatos apsaugos ministerijos nominacijoje „Už ino-

vatyvius sveikatos valdysenos sprendimus“ atiteko **Jurbarko rajono savivaldybei**.

Palangos miesto savivaldybę Švietimo, mokslo ir sporto ministerija apdovanojo „Už teisingos švietimo sistemos kūrimą ir sudarytas galimybes kiekvienam mokiniui patirti ugdymo(si) sėkmę“, o Vidaus reikalų ministerija „Už indėlį į priedangų tinklo kūrimą“ – **Prienų rajono savivaldybę**.

„Už kokybiškai teikiamą pirminę teisinę pagalbą ir glaudų bendradarbiavimą su Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba“ Teisingumo ministerija apdovanojo **Trakų rajono savivaldybę**. Žemės ūkio ministerija „Už darnų ūkininkavimą ir kraštovaizdžio puoselėjimą“ įvertino **Utenos rajono savivaldybę**.

Kauno rajono savivaldybę apdovanojimą pelnė „Už aktyvią partnerystę, auginant pridėtinę vertę bendruomenei ir valstybei“ – šią nominaciją įsteigė Lietuvos pramonininkų konfederacija.

LSA prezidentas M. Sinkevičius taip pat paskelbė „**Aukšinių krivūlės riterio**“ vardo laureatus. Šiemet jais tapo **Kauno rajono vicemeras Antanas Nesteckis, Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys Antanas Tenys ir Palangos miesto meras Šarūnas Vaitkus**. „Aukšinių krivūlės riterio“ apdovanojimai teikiami asmenims už nuopelnus Lietuvos savivaldai, jos plėtrai ir stiprinimui.

Parengė LSA patarėja komunikacijai Indrė Vilūnienė

Romo Gurklio foto.

SAVIVALDYBĖS – „**AUKSINĖS KRIVULĖS**“ LAIMĖTOJOS

Net dvi skulptoriaus Ramūno Almino sukurtos „Aukšinės krivulės“ statulėlės šiemet atiteko **Vilniaus miesto savivaldybei**, kurios įteiktos Vilniaus miesto merui Valdui Benkunskui: „Už viešosios diplomatinės puoselėjimą“ ją apdovanojo Užsienio reikalų ministerija, o „Už ambicingus pokyčius siekiant tapti žaliuoju miestu“ – Europos Komisijos atstovybė Lietuvoje.

Europos Komisijos įsteigtų Žaliosios sostinės apdovanojimų finale Vilnius tituluotas žaliaja Europos sostine 2025. Konkurso finale Taline Vilnius nugalėjo du finalininkus – Portugalijos Gimarainsą ir Austrijos Gracą.

„Šis prestižinis apdovanojimas – svarbus įvertinimas mūsų miestui ir patvirtinimas, kad einame teisinga kryptimi. Siekiame, kad iki 2030 m. Vilnius taptų klimatui visiškai neutraliu miestu. Mūsų miesto plėtros vizija – išlikti atvirais, inovatyviais, nebijančiais eksperimentuoti“, – sakė Vilniaus miesto meras Valdas Benkunskas.

Lazdijų rajono savivaldybei įteikta „Aukšinė krivulė“ Aplinkos ministerijos įsteigtoje nominacijoje „Daugiausiai žaliųjų viešųjų pirkimų vykdžiusi savivaldybė pagal ŽVP vertę procentais“.

„Turiu didelę, didelę garbę apdovanoti mažą Lietuvos savivaldybę, kuri yra padariusi daug dėl judumo, daug – dėl elektromobilumo, nors tai yra regiono savivaldybė. Šiandien norėčiau išskirti Lazdijų rajono savivaldybę, kaip daugiausiai pirkimų vykdžiusią žaliaisiais viešaisiais pirkimais. Tai yra pavyzdys jums visiems“, – kalbėjo aukšinę krivulę Lazdijų rajono savivaldybės meri Ausmai Miškinienėi įteikdamas Aplinkos ministras Simonas Gentvilas.

„Šis apdovanojimas labai svarbus kiekvienam Lazdijų krašto žmogui. Kartu dirbdami prisidėjome, kad mūsų Lietuva, mūsų pasaulis būtų žalesnis. Nuoširdžiai dėkoju kiekvienam. Tegul jūsų širdis pasiekia nuoširdus padėkos žodis už bendrą darbą“, – kalbėjo apdovanojimą atsiėmusi Lazdijų rajono savivaldybės merė Ausma Miškinienė (centr.), ypač akcentuodama kryptingą ir sutelktą savivaldybės darbuotojų komandos darbą.

Klaipėdos rajono savivaldybės mero Broniaus Markausko (trečias iš kairės). Į Klaipėdos rajoną parvežtas jau 8 apdovanojimas: Energetikos ministerija įvertino Klaipėdos rajono savivaldybę už didžiausią šuolį į žaliąją energiją.

„Galvojant apie ateitį, klimato kaitą, visi suprantame, kokie svarbūs įtvirtinti ateitį orientuoti energetikos projektai ir iniciatyvos. Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra yra vienas iš svarbiausių Lietuvos energetikos nacionalinių tikslų. Savivaldybė irgi žengia šiuo keliu: daugėja elektromobilių įkrovimo stotelių, rajone atnaujiname visą apšvietimo tinklą, ir šiuo metu įgyvendiname kitą svarbų projektą – perkame nutolusias saulės elektrines, kurios energija aprūpins ne vieną ugdymo įstaigą“, – sako Klaipėdos rajono meras Bronius Markauskas.

Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“
leidžiamas nuo 1996 m.

Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius,
el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454,
redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,
Facebook savzinios leva Cataldo, cataldoieva@gmail.com

Spausdina UAB Lietuvos ryto spaustuvė
Gedimino pr. 12A, LT-01103 Vilnius
Tiražas 2000 egz.
ISSN 1392–2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

„Už kuriamas galimybes verslui“ Ekonomikos ir inovacijų ministerija apdovanojo **Panevėžio miesto savivaldybę**. Krivulė įteikta Panevėžio miesto merui Rychiui Račkauskui

„Dėkoju Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bei Lietuvos savivaldybių asociacijai už įvertinimą Panevėžiui. Nuo seno esame pramonės miestas, turintis stiprias įmones ir sėkmingai veikiančią verslą. Kryptingai dirbame tam, kad aplinka verslui investuoti, augti ir tuo pačiu auginti Panevėžį būtų kuo palankesnė. Džiugu, kad šios mūsų pastangos ir pasiekti rezultatai – pastebėti ir įvertinti. Tačiau ir toliau nežadame mažinti apsakų. Darbotvarkėje – nauji, strategiškai svarbūs ir ambicingi projektai, tarp kurių – „Rail Baltica“ vėžės atkarpa per Panevėžį, su Panevėžio rajono savivaldybe inicijuojama naujoji laisvoji ekonominė zona ir kiti. Jie neabejotinai sukurs verslui dar palankesnes sąlygas. Dar kartą ačiū ir sveikinimai Panevėžiui su reikšmingu įvertinimu!“, – atsiimdamas apdovanojimą sakė Panevėžio miesto meras Rytis Račkauskas.

Spalio 12 d. Panevėžio Dailės galerijos keramikos paviljone Panevėžio miesto savivaldybė drauge su Panevėžio rajono savivaldybe pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Ja bus siekiama vystyti naujos, investicijoms tinkamos iki 100 ha teritorijos planavimą šalia „Rail Baltica“ terminalo Panevėžio rajone, taip gerinant regiono investicinę aplinką ir patrauklumą, sudarant palankesnes sąlygas naujoms darbo vietoms kurti.

Molėtų rajono savivaldybei statulėlė atiteko Finansų ministerijos nominacijoje „Už atsakingą viešųjų finansų valdymą ir investicijų pritraukimą“.

Molėtams skirtas apdovanojimas įteiktas vicemerei Vaidai Saugūnienei, molėtiškių delegacijoje šiame renginyje dalyvavo Tarybos nariai ir savivaldybės darbuotojai.

Krašto apsaugos ministerija „Už nuoseklų bendradarbiavimą telkiant bendruomenę ir stiprinant jos pilietinę galią“ įvertino **Pasvalio rajono savivaldybę**. Krivulė įteikta Savivaldybės merui Gintautui Gegužinskiui. Įteikdama nominaciją, krašto apsaugos viceministrė Greta Monika Tučkutė pabrėžė aktyvų Pasvalio rajono savivaldybės įsitraukimą į pilietiškumo ugdymą ir dėjuose, kad Pasvalys nenusisuko nuo Ukrainos pabėgėlių ir juos priėmė. Ji pabrėžė ir nevyriausybinių organizacijų „Aktyvus Pasvalys“ narių indėlį į pilietiškumo ugdymą. Šis apdovanojimas skiriamas už puikiai suorganizuotas „Pilietiškumo žaidynės“ ir už tai, kad ryšys tarp mūsų krašto apsaugos ir pilietinės bendruomenės kuriamas, ugdomas ir stiprinamas kiekvieną dieną. Stipri vietos bendruomenė ir stipri savivalda kuria stiprią valstybę, tad viceministrė linkėjo ir toliau išlikti stipriems ir gebėti apsiginti. Ji pabrėžė: „Žmonių pilietiškumas, aktyvus įsitraukimas – didžiausias valstybės ramstis“.

„Aukštinė krivulė“ statulėlė – už inovatyvius sveikatos valdymo sprendimus, LR Sveikatos apsaugos ministerija šiemet skyrė **Jurbarko rajono savivaldybei**. Šį garbingą apdovanojimą Sveikatos apsaugos viceministrė Danguolė Jankauskienė įteikė Jurbarko rajono savivaldybės merui Skirmantui Mockevičiui.

Atsiimdamas apdovanojimą meras dėkojo ne tik Sveikatos apsaugos ministerijai ir LSA, bet ir Jurbarko rajono sveikatos įstaigų vadovams ir darbuotojams, kurių bendras darbas padeda užtikrinti rajono žmonių lūkesčius atitinkančią sveikatos paslaugų kokybę. „Jurbarko ligoninės vyriausios gydytojos Rūtos Lukšienės ir Jurbarko pirminės sveikatos priežiūros centro direktorės Remigijos Mencienės lyderystė ir profesionalumas telkia viso Jurbarko rajono medicinos darbuotojus ir padeda kokybiškai teikti sveikatos priežiūros paslaugas šiuo nelengvu, sveikatos sistemos pertvarkų laiku“, – atsiimdamas apdovanojimą sakė meras.

Ukmergės rajono savivaldybei įteikta „Aukštinė krivulė“ už inovatyvumą, įsitraukimą ir bendradarbiavimą. Šį apdovanojimą Ukmergės rajono savivaldybės merui Dariui Varnui įteikusi Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Monika Navickienė sakė: „Šis savivaldos „Oskaras“ – „Aukštinė krivulė“ įteikiama savivaldybei, kuri buvo flagmanas ir išsiskyrė iš visų labiausiai didindama būsto prieinamumą. Tai labai jautri tema – socialinis būstas, būstas jaunuosiemis šeimoms ir kt., sukelianti dabar daug diskusijų. Noriu išskirti vieną puikią ir nuostabią – Ukmergės rajono savivaldybę!“

Apdovanojimų ceremonijoje kartu su Ukmergės rajono savivaldybės meru D. Varnu dalyvavo jo komanda, tarybos nariai ir savivaldybės darbuotojai.

Šiaulių miesto savivaldybės darbą įvertino ir apdovanojimą „Už investicijas į valstybei svarbią susisiekimo infrastruktūrą“ skyrė Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kuriai vadovauja ministras Marius Skudis.

„Turbūt jau visa Lietuva girdėjo apie svarbų ekonominį mazgą, kuriame pastaruosius metus siekiame užbaigti geležinkelio vėžės ir krovai reikalingos infrastruktūros įrengimą. Dabar noriu padėkoti Susisiekimo ministerijai, kuri įvertino mūsų prašymus, prisidėti įveiklinant valstybei naudingą objektą“, – spaudos konferencijoje apdovanojimą džiaugėsi meras Artūras Visockas, kuris šmaikštavo, jog Susisiekimo ministerija ne tik, kad nesupyko dėl gaunamų viešų siūlymų prisidėti, bet dar ir skyrė už tai apdovanojimą.

Pasak mero, valstybiniu sprendimu Šiauliuose buvo įkurta LEZ teritorija, tačiau likę darbai – palikti savivaldai. Šiaulių miesto savivaldybė sugebėjo susitvarkyti su šia situacija, todėl Susisiekimo ministerija ir apdovanojo Šiaulius svarbiausiu savivaldos metų apdovanojimu.

„Esu dėkingas visai savo komandai, Savivaldybės administracijai ir Šiaulių miesto gyventojams. Savo užsipnyrimu siunčiam žinutę Lietuvai, kad ir toliau dirbsime dėl savo miesto ir šalies negailėdami jėgų“, – už apdovanojimą dėkojo meras (dešinėje).

PRIENAI

Prienų rajono savivaldybei statulėlė atiteko Vidaus reikalų ministerijos nominacijoje „Už indėlį į priedangų tinklo kūrimą“. Apdovanojimas įteiktas merui Alvydui Vaicekauskui. Savivaldybės delegacijoje iškilmingame renginyje taip pat dalyvavo vicemerė Jūratė Zailskienė, Administracijos direktorė Jūratė Mickevičienė ir Tarybos nariai.

Palangos miesto savivaldybę Švietimo, mokslo ir sporto ministerija apdovanojo „Už teisingos švietimo sistemos kūrimą ir sudarytas galimybes kiekvienam mokiniui patirti ugdymo(si) sėkmę“.

Be kitų įvertinimų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija išskyrė šiuos Palangos miesto savivaldybės pasiekimus: sėkmingai įgyvendinamas Palangos miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2021–2025 metų bendrasis planas; nuolat analizuojama esama bendrojo ugdymo mokyklų tinklo būklė ir prognozuojama raida; mokyklose nėra per didelių ir jungtinių klasių; nors ikimokyklinio amžiaus vaikų skaičius savivaldybėje didėja, ugdymosi vietų vaikų darželiuose netrūksta; didelis dėmesys skiriamas specialiujų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti ir kt. Taip pat pažymėta, kad renovuotos beveik visos Palangos bendrojo lavinimo ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos, didelis dėmesys skiriamas informacinėms technologijoms (IT) mokyklose diegti.

PALANGA

TRAKAI

Trakų rajono savivaldybei įteikta krivulė „Už kokybiškai teikiamą pirminę teisinę pagalbą ir glaudų bendradarbiavimą su Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba“, kurią atsiėmė savivaldybės meras Andrius Šatevičius (*trečias iš dešinės*). Tai jau penktoji ir antroji per pastaruosius metus Trakų rajono savivaldybei skirta krivulė. Ceremonijoje savivaldybei atstovavo vicemerai ir tarybos nariai, juos pasveikino Kultūros ministras Simonas Kairys (*kairėje*), Joniškio rajono savivaldybės meras Vitalijus Gailius, Aplinkos ministras Simonas Gentvilas.

Žemės ūkio ministerija „Už darnų ūkininkavimą ir kraštovaizdžio puoselėjimą“ įvertino **Utenos rajono savivaldybę**. Krivulė įteikta Utenos rajono savivaldybės vicemerui Rimantui Dijokui ir visai komandai.

UTENA

Iškilmingo renginio dalyvius sveikino
Kauno bigbendas ir dainininkė
Karina Krysko.

Kauno rajono savivaldybė apdovanojimą pelnė „Už aktyvią partnerystę, auginant pridėtinę vertę bendruomenei ir valstybei“ – šią nominaciją įsteigė Lietuvos pramonininkų konfederacija.

Savivaldos riteris 2016 Valerijus Makūnas tvirtino, kad apdovanojimą priima kaip visos Kauno rajono verslo bendruomenės, kurią sudaro daugiau kaip 4 tūkstančiai subjektų, nuopelną.

Penkios Kauno rajono verslo zonos pritraukia naujas investicijas ir kuria darbo vietas. Didžiausia – Karmėlavoje įsikūrusi Laisvoji ekonominė zona (LEZ), kur reziduoja 53 investuotojai, tarp jų ir tokios garsios tarptautinės kompanijos kaip „Continental“, „Hella“, „Hollister“. Drauge su klientų patalpose veiklą vykdančiais nuomininkais, teritorijoje veikia apie 100 įmonių, sukurta 9 150 darbo vietų. Bendra investicijų vertė siekia 1,35 mlrd. EUR. 70 proc. šios vertės – tiesioginės užsienio investicijos.

Merą ypač džiugina vietos investuotojai. Pavyzdžiui, baldų gamykla „Freda“ į plėtrą investavo jau 155 mln. Eur, o iki 2024 m. pabaigos pasiryžusi investuoti dar 50 mln. Eur.

Savivaldybė už nuopelnus įvairiose srityse iš viso yra pelniusi aštuonias „Aukšines krivūles“.

Į Tauragę parvežtos dvi „Aukšines krivūles“ yra ne tik įvertinimas, bet atsakomybė ir paskata būti pavyzdžiu, kuriuo sektų kiti miestai.

Įteikdamas krivulę „Savivaldybė – kultūros puoselėtoja“ Kultūros ministras Simonas Kairys sakė, kad „Tauragės proveržis kultūros srityje jaučiamas ir už savivaldybės ribų. Šiemet Tauragę yra ne tik Lietuvos kultūros sostinė, bet kartu – ir Kultūros muitinė. Linkiu likti ja ir toliau, linkiu toliau matyti kultūrą kaip telkiančią, vienijančią jėgą“. Jis padėkojo visiems, kurie savo darbu ir energija Tauragai pelnė šį garbingą titulą.

Nuo šių metų pradžios iki vasaros pabaigos projekto „Tauragė – Lietuvos kultūros sostinė 2023“ programoje surengta apie šimtas įvairių performansų, koncertų, spektaklių, edukacijų, parodų, mugių, plenerų,

pažintinių ekskursijų, žygių, kuriuose bendras lankytojų ir dalyvių skaičius siekė per 62 600.

Krivulę už įgyvendintą projektą „Tauragė – Lietuvos kultūros sostinė 2023“ atsiėmė Kultūros skyriaus vedėja Šarūnė Stasytienė (antra iš kairės). „Šiuo nuopelnu norėčiau pasidalinti su visu kultūros lauku, nes visi prisidėjo, koja kojon žengė bendro tikslo link ir tikiu, kad šis apdovanojimas tikrai motyvuos ateinančiais metais turėti dar didesnę ir geresnę rezultatą“, – visiems, prisidėjusiems prie Kultūros sostinės projekto, dėkojo apdovanojimą atsiėmusi Š. Stasytienė.

Antrąją krivulę – „Už glaudžią partnerystę su verslu bei rodomą pavyzdį žaliosios energetikos srityje“ iš Lietuvos verslo konfederacijos prezidento Andriaus Romanovskio atsiėmė Tauragės rajono savivaldybės administracijos direktorė Gintarė Rakauskienė (antra iš dešinės).

Tauragė 2022 m. išrinkta vienu iš 100 Europos miestų, įgyvendinsiančių „100 klimatui neutralių ir išmaniųjų miestų“ eksperimentinę Europos Komisijos inovacijų programą. Tauragė – pirmoji Lietuvos savivaldybė, įsigijusi elektrinius autobusus – šiemet pasirašė sutartis dėl dar 7 įsigijimo. Metų gale tikimasi turėti jau 16 modernių, ekologiškų, elektra varomų viešojo transporto priemonių.

Rajone jau prasidėjo nutolusios saulės fotovoltinės elektrinės statyba, kuriai pradėjus veikti, tikimasi atsinaujinančios energijos resursus panaudoti visų rajono gatvių apšvietimui.

Daug dėmesio skiriama jaunimo užimtumui ir verslumui skatinti. „Savivalda įdeda daug pastangų, kad bendradarbiautų su verslu, kad būtų partnere, nes vienas be kito mes neišgyventumėm“, – bendradarbiavimo svarbą išskyrė administracijos direktorė G. Rakauskienė ir padėkojo visiems, dirbantiems bendro tikslo link: „Lenkiu galvą prieš mūsų verslą. Lenkiu galvą prieš Tauragės savivaldybės darbuotojus, kurie kiekvieną dieną dirba, kad mes būtumėm žingsniu priekyje.“

SAVIVALDOS RITERIAI 2023!

Spalio 6 d. vykusiam Lietuvos savivaldybių asociacijos „Auksinių krivūlių“ įteikimo vakare tituluoti trys „Aukšinės krivulės“ riteriai. Šio LSA įsteigto ženklo apdovanotųjų gretas papildė Kauno rajono savivaldybės vicemeras Antanas Nesticis, Mažeikių rajono tarybos narys Antanas Tenys ir Palangos miesto savivaldybės meras Šarūnas Vaitkus. Riterių regalias jiems įteikė LSA prezidentas Mindaugas Sinkevičius.

ANTANAS NESTECKIS

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS VICEMERAS

„Nelabai tikėjausi šio apdovanojimo. Daugumos savivaldybių merai mane pažįsta ir žino, kad bendruose renginiuose ar posėdžiuose teikiu pastabas ar siūlau idėjas. Matyt, jie ir atkreipė į tai dėmesį. Džiaugiuosi, kad buvo priimtas sprendimas mane įvertinti. Vis dėlto, mano nuomone, vienas svarbiausių dalykų savivaldoje yra komandinis darbas. Bendros idėjos vainikuojamos sėkme ir leidžia gerinti gyvenimo kokybę Kauno rajone, – mintimis dalijasi Antanas Nesticis. – Žinoma, per visus mano darbo savivaldoje metus ne visuomet buvo vieninga dauguma, dirbo ir koalicinės tarybos, tuomet priimti bendrus

sprendimus buvo gana sudėtinga, viskas priklausė nuo bendro sutarimo, bendro darbo ir bendros atsakomybės už priimtus sprendimus. Manau, kad mums pavykdavo rasti kompromisą, susitarti.“

Antanas Nesticis – 1992–1996 m., 2012–2016 m. kadencijų Lietuvos Respublikos Seimo narys, Biudžeto ir finansų komiteto ir Antikorupcijos komisijos narys.

Savivaldoje pradėjo dirbti 1990 m. ir iki 1995 m. buvo Kauno rajono tarybos deputatas, o 1995–2012 m. – Kauno rajono savivaldybės tarybos narys.

2011–2012 m. jis dirbo Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriumi. Tas pačias pareigas 2017–2019 m. jis ėjo ir Kauno rajono savivaldybėje.

2019–2023 m. – Kauno rajono savivaldybės mero pavaduotojas ir Kauno rajono savivaldybės tarybos narys.

Antano Nesticio kandidatūrą „Aukšinės krivulės“ riterio apdovanojimui teikdama Kauno rajono savivaldybės taryba akcentuoja, kad vicemeras yra aktyvus Kauno rajono savivaldybės bendruomenės narys. 2016 m. už ilgametį darbą Kauno rajonui jis apdovanotas Kauno rajono I lygio Garbės ženklu. Svarus jo indėlis stiprinant savivaldą ir formuojant Kauno rajono savivaldybės strategiją, koordinuojant jos veiklą.

Būdamas Seimo nariu jis teikė pasiūlymus dėl Bankų veiklos, pridėtinės vertės mokesčio tarifų.

1996–1997 m. dirbdamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie LR finansų ministerijos bei 2002–2011 m. Kauno apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos viršininku ir vėliau jis aktyviai dalyvavo pertvarkant mokesčių sistemą Lietuvoje.

Antanas Nesticis aktyviai dalyvauja visuomenės gyvenime. Rėmė Lietuvos krepšinio federacijos ir Kauno rajono savivaldybės projektus „Krepšinio diena mano mokykloje“, senųjų Lietuvos kryžių atstatymą, paminklų – suolelių-knygų statybas įamžinant pakaunės Vyties Kryžiaus kavalierius, prisideda prie įvairių pilietinių, visuomeninių akcijų.

Laisvalaikiu mėgsta dirbti sode, žaisti krepšinį, medžioti. Kartu su bendraminčiais yra įkūręs „Saito“ krepšinio klubą.

Moka rusų ir prancūzų kalbas.

Su žmona Nijole užaugino du sūnus, dabar džiaugiasi keturiais anūkais.

ANTANAS TENYS

MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARYS

„Džiaugiuosi, kad yra Lietuvos savivaldybių asociacija, vadovaujama prezidento Mindaugo Sinkevičiaus ir direktorės Romos Žakaitienės, kuri rūpinasi savivalda, padeda spręsti savivaldai iškilusius klausimus tiek ekonomikos, tiek švietimo, tiek kultūros, tiek socialinių reikalų ir kitose srityse. Tai didžiulė pagalba savivaldai. Tik dirbdami kartu galime tobulėti, o tobulėjimui ribų niekada nebuvo ir, manau, nebus. Visą laiką atsiranda nauji iššūkiai, naujos problemos. Didžiausios problemos turbūt susijusios su biudžetu ir jo paskirstymo galimybėmis, – mintimis dalijasi Antanas Tenys. – Džiaugiuosi, kad į savivaldą ateina

jaunų žmonių, dalyvauja komitetų ir komisijų veikloje. Smagu, kad jaunimas domisi savivalda ir prisideda prie jos kūrimo."

Darbą savivaldoje Antanas Tenys pradėjo 1990 m., kai buvo išrinktas Mažeikių rajono tarybos deputatu. Nuo 2003 m. jis yra Mažeikių rajono savivaldybės tarybos narys. 2011–2019 m. – Mažeikių rajono savivaldybės meras, Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos ir Telšių regioninės plėtros tarybos narys. 2018 m. jam įteiktas Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pasižymėjimo ženklas „Už nuopelnus gyventojų saugai“.

Jis yra Lietuvos socialdemokratų partijos Mažeikių skyriaus garbės pirmininkas, Lietuvos savivaldybių asociacijos valdybos narys, Lietuvos savivaldybių asociacijos savivaldybių administravimo komiteto pirmininkas.

Jam vadovaujant Mažeikių rajono savivaldybė pelnė ne vieną apdovanojimą. 2015 m. įvertinus geriausius 2007–2013 m. Vakarų Lietuvoje įgyvendintus projektus, jai įteiktas apdovanojimas nominacijoje „Geriausias Vakarų Lietuvoje įgyvendintas projektas pagal priemonę „Regioninių ekonomikos augimo centrų plėtra“. 2017 m. Mažeikių rajono savivaldybei įteikta „Auksinė krivulė" nominacijoje „Už didžiausią pažangą didinant eismo saugumą“. Tai buvo pirmoji Mažeikių rajono savivaldybei įteikta „Auksinė krivulė“.

Antano Tenio kandidatūrą „Auksinės krivulės" riterio apdovanojimui teikė Mažeikių rajono savivaldybė.

Pristatydama jo kandidatūrą „Auksinės krivulės" riterio apdovanojimui, savivaldybė akcentavo, kad Antanas Tenys aktyviai dalyvauja rajono kaimo bendruomenių sąjungos veikloje, remia visuomenines iniciatyvas, yra pelnęs rajono geriausio ūkininko vardą, apdovanotas Mažeikių rajono kultūros bendruomenės kultūros nešėjo ženklu, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Telšių apskrities, Savivaldybės, įvairių valstybinių ir visuomeninių organizacijų padėkos raštais.

Nuo 1999 m. Mažeikių rajono Laižuvos seniūnijoje Antanas Tenys su žmona Loreta puoselėja modernų ir inovatyvų augalininkystės ūkį, yra konkurso „Metų ūkis 2022" rajoninio turo nugalėtojai ir prizininkai. Su žmona užaugino du vaikus – dukrą ir sūnų.

Jo pomėgiai – medžioklė, žvejyba, kelionės.

„Mano bočius pats geriausias“, sakė anūkas Antano Tenio darbų pristatymo filme.

ŠARŪNAS VAITKUS

PALANGOS Miesto Savivaldybės Meras

„Savivalda yra stipri tuo, kad ji yra arčiausiai žmonių, tad gali betarpiškai bendrauti su gyventojais, pirmoji išgirsti jų problemas ir nedelsiant imtis jas spręsti. Tai ypač akivaizdu nedidelėse savivaldybėse, – teigia Šarūnas Vaitkus. – Kuriant gyventojams reikalingą gerovę, labai svarbu užtikrinti, kad kokybiškos, prieinamos paslaugos būtų teikiamos kuo arčiau žmonių, kad būtų operatyviai ir jautriai reaguojama į iškilusias problemas.“

Šarūnas Vaitkus politikoje dalyvauja nuo 27 metų ir miestui bei jo gyventojų labai atidavė didžiąją savo, kaip suaugusio žmogaus, gyvenimo dalį.

Nuo 2002 m. – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų Palangos skyriaus narys, nuo 2003 m. be pertraukos palangiškių renkamas į Palangos miesto savivaldybės tarybą.

Dirbo Palangos miesto mero patarėju, savivaldybės administracijos direktoriumi, Seimo nario padėjėju.

Nuo 2011 m. – Palangos miesto meras. Prieš ketverius metus Palangos gyventojai tiesioginiuose rinkimuose šias pareigas jam patikėjo jau pirmajame rinkimų ture.

Šarūno Vaitkaus 12 sėkmingų vadovavimo Palangos miestui metų, nuoseklus darbas ir

patirtis užtikrino, kad būtų laiku ir sėkmingai įgyvendinami savivaldybės projektai, nukreipti į sezoniškojo mažinimą, sporto ir turizmo infrastruktūros plėtrą.

Jis yra vienas iš Palangos kultūros paveldo atnaujinimo iniciatorių. Jo vadovavimo metais buvo atstatytas Palangos kurhauzas, pastatyta Palangos koncertų salė, atnaujinta vila „Anapilis“ ir ten įkurtas Palangos kurorto muziejus. Taip pat atnaujintas Palangos Birutės parkas, Grafų Tiškevičių alėja. Tai įvertindama Kultūros ministerija 2021 m. Palangos miesto savivaldybei skyrė „Auksinę krivulę“ kaip Savivaldybei – kultūros puoselėtojai.

Šarūnas Vaitkus prisidėjo prie savivaldos stiprinimo. Jis inicijavo Palangos baseino išsaugojimą miesto gyventojų, t. y. Savivaldybės, rankose. Atsižvelgdamas į šią iniciatyvą, šiais metais Seimas priėmė įstatymų pataisas, leidžiančias pačioms savivaldybėms valdyti savo sporto ir kultūros objektus: baseinus, sporto kompleksus, kultūros sales. Taip pat, atsižvelgiant į Šarūno Vaitkaus iniciatyvą, buvo priimta įstatymų pataisa, numatanti, kad Savivaldybės gali pačios nuspręsti, kas ir kokia tvarka teikia tokias viešąsias paslaugas kaip keleivių vežimas vietinio susisiekimo maršrutais, viešųjų teritorijų ir gatvių priežiūra, maitinimas ugdymo, globos ar sveikatos priežiūros įstaigose, vandens ir šilumos tiekimas ar atliekų tvarkymas.

Šiuo metu Šarūnas Vaitkus yra Lietuvos kurortų asociacijos prezidentas (šias pareigas ėjo ir 2015–2017 metais), nuo 2019 m. iki šiol – Lietuvos savivaldybių asociacijos viceprezidentas. 2019–2023 metais jis buvo asociacijos „Klaipėdos regionas“ prezidentas, 2019–2023 m. – Klaipėdos regiono plėtros tarybos pirmininko pavaduotojas.

Mero priimami sprendimai Palangą garsina ne tik regioniniu, nacionaliniu, bet ir tarptautiniu mastu. Jo vadovavimo laikotarpiu Palanga įgijo 5 naujus miestus partnerius užsienyje (2011 m. – Bergeną Riugeno saloje (Vokietija), 2011 m. – Kobuleti (Sakartvelas), 2015 m. – Bučą (Ukraina), 2017 m. – Eilatą (Izraelis) ir 2023 m. – Saint Gilles Croix de Vie (Prancūzija). Už europietiško vertybių puoselėjimą ir tarptautinį bendradarbiavimą Europos Tarybos Parlamentinė Asamblėja Palangą yra įvertinusi Europos diplomu, Europos vėliava ir Europos Garbės ženklu.

Nuo pat karo Ukrainoje pradžios Palangą ir asmeniškai Šarūnas Vaitkus palaiko itin glaudžius ryšius su miestu partneriu Ukrainoje – Buča ir teikia visokeriopą materialinę bei moralinę pagalbą karo niokojamos Bučos gyventojams. Be to, šią vasarą Palangos miesto savivaldybės iniciatyva ir kvietimu Palangoje nemokamai ilsėjosi apie 100 Bučos vaikų, kurių šeimos vėliau ar kitaip nukentėjo nuo karo.

Meras moka rusų ir vokiečių kalbas.

Su žmona Vilma augina dvi dukteris ir sūnų.

Laisvalaikį mėgsta leisti su šeima gamtoje, važinėti dviračiu. Domisi istorija, kinu ir teatru, kitais kultūros renginiais.

Dzūkijos sostinė Alytus.

2023-IEJI – DZŪKIJOS (DAINAVOS) METAI

Seimui paskelbus Dzūkijos (Dainavos) atmintinus 2023 metus, buvo siekiama atkreipti dėmesį į savitas Dzūkijos (Dainavos) tradicijas: patarmes, sakytinį ir muzikinį folklorą, kulinarinę paveldą, tradicinius amatus ir verslus, kalendorinius ir kitus papročius, aktualizuoti jų išsaugojimą, pasidžiaugti stipria šio krašto žmonių etnoregionine savimone.

Dzūkijos (Dainavos) atmintini metai paskelbti siekiant pažymėti Dainavos vardo pirmojo paminėjimo istoriniuose šaltiniuose 770 metų jubiliejų. Dainavos žemė (lot. *terra Deynowe*) pirmą kartą paminėta 1253 m. karaliaus Mindaugo donaciniame akte Livonijos kryžiuočiams.

Šiandien Dzūkijos etnografinio regiono sostine tituluojamas Alytus, tačiau nuo seniausių laikų Dzūkijoje svarbus ekonominis, kultūrinis, administracinis ir organizacinis centras buvo Merkinė, pastaruoju metu vis dažniau sugrįžtanti į kultūrinį gyvenimą. Alytaus miesto reikšmė sustiprėjo XVI a. įkūrus Alytaus ekonomiją bei 1775 metais iš Trakų ir Merkinės į Alytų perkėlus pavieto teismus. XIX a. politiškai, ekonomiškai ir kultūriškai pradėjus dominuoti Alytui, pamažu susiformavo mažesnieji Dzūkijos centrai – Varėna, Lazdijai, Druskininkai.

Dzūkijos (Dainavos) atmintinų metų proga visos regiono savivaldybės numatė daug įvairiausių veiklų. Kovo 24 d. Dzūkijos sostinėje Alytuje vyko iškilingas Dzūkijos (Dainavos) metų atidarymas. Išitus metus vyko daug renginių, skirtų dzūkiškos ar dainaviškos tapatybės paieškoms ir raiškai.

Pažymint Dzūkijos (Dainavos) atmintinus metus, sukurtas **Dzūkijos (Dainavos) metų ženklas**. Ženklo sukūrimo iniciatorė – Dzūkijos (Dainavos) regioninė etninės kultūros globos taryba. Ženklo autorė – dailininkė, Alytaus kraštotyros muziejaus muziejininkė Gintarė Markevičienė.

Vienas svarbiausių ženkle naudojamų simbolių: dzūkams itin brangaus augalo – griekio – sėkla. Šis simbolis kalba apie mažume slypinčią stiprybę, kartu – apie gebėjimą išlikti visokiomis sąlygomis.

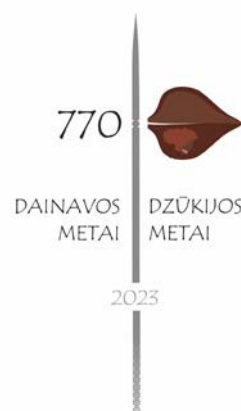
Dzūkijos metų ženkle griekio sėkla primena širdelę, o joje – Lietuvos, Dzūkijos ir Dainavos girios kontūrai. Tai simbolizuoja, kad dzūkai – itin jautrūs, širdingi ir vaišingi, o kiekvieno iš jų širdyje užtenka vietos ir Dzūkijos miškams, ir visai Lietuvai.

Ženklo simboliai susidėlioja į figūrą, kuri įgauna Dzūkijos (Dainavos) etnografinio regiono herbo svarbios detalės – kario (krašto gynėjo) laikomos alebardos – formą. Tai nusielenkimas protėviams, gynusiems Dainavos žemę. O tai, kad alebardos kotas palaipsniui virsta juostos raštu, primena apie ypatingą dzūkų kūrybingumą.

Ženklo detalių smulkumas, pastelinės spalvos kalba apie Dzūkijos (Dainavos) žmonėms būdingą subtilumą.

Pavadinimas Dainava yra traktuojamas kaip jotvingių (dainavių) istorinės žemės pavadinimas, galbūt vienas iš trijų skirtingų genčių sričių pavadinimų – Sūduva, Jotva, Dainava.

Dainavos vietovardis nėra retas: Dainava vadinami Alytaus ir Kauno miestų miegamieji

rajonai, Lietuvos kaimai esantis Elektrėnų, Kaišiadorių, Šalčininkų, Ukmergės, Varėnos ir Vilniaus r. savivaldybėse.

Dzūkijos herbas – vieno iš 5 Lietuvos etnokultūrinių regionų heraldikos atributas. Herbo mėlyname lauke vaizduojamas sidabrinis šarvuotas karys, laikantis dešinėje rankoje auksinę alebardą ant sidabrinio koto, o kaire ranka atsirėmęs į sidabrinį baltišką skydą, su paauskuota galva ir papėde. Ant sijos padėta herbo skydą laiko dvi atgal atsigrėžusios su auksiniais nagais ir liežuviais sidabrinės lūšys. Ant sijos pakabintas sidabrinis kaspinas su mėlynų raidžių užrašu: „Ex gente bellicosissima populus laboriosus“ (Iš karingiausios genties – darbštūs žmonės).

Dzūkijos (Dainavos) didžiojo ir mažojo herbų bei vėliavos projektai sukurti šio regiono visuomenininkų iniciatyva, autorius – Arvydas Každailis. Jie suderinti Lietuvos heraldikos komisijoje 2003 m. vasario 25 d. Dzūkijos (Dainavos) herbas sukurtas remiantis senąja Trakų heraldika.

Parengta pagal Etninės kultūros globos tarybos inf.

REGIONAI NETENKA GALIMYBĖS GYVENTOJAMS UŽTIKRINTI KOKYBIŠKŲ PASLAUGŲ

Vija KUDZIENĖ

Apie Alytaus miestą ir regioną kalbamės su Alytaus regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininku, Alytaus miesto meru Nerijumi Cesiuliu.

Gerb. mere, Alytaus miestas apibūdinamas kaip sumanus, patogus ir galimybių miestas. Kaip šias savybes papildoma pastarieji metai?

Aš manau, kad jaučiamas kelių sričių papildymas: atsigavo pramonės teritorijos, jos dabar auga, kuriamos naujos gamyklos.

Atsinaujina energija, nes Alytus gana toli pažengė. Daugiau kaip pusė mūsų statinių, pastatų jau gamina saulės energiją. Einame žaliąja kryptimi. Mieste pradėjo važinėti elektriniai autobusai, netrukus jų bus ir daugiau. Darome daug sprendimų, kurie ateityje leis sutaupyti miesto biudžeto lėšų. Vienas tokių sprendimų – miesto gatvių apšvietimas šviesos diodų (LED) šviestuvais. Tai – didelė investicija, bet aš manau, kad ji per kelerius metus sutaupys daug lėšų ir jas bus galima skirti svarbiems miestui sprendiniams įgyvendinti.

Daug inovatyvių sprendimų: nuo paslaugų teikimo internetu iki atnaujintų gatvių, takų, kelių ir tų objektų, kurie labai svarbūs gyventojams bei lankomi miesto svečių.

Papasakokite apie svarbiausius projektus.

Nėra labiau svarbių ar mažiau svarbių projektų. Ateinantis programavimo dokumentas, ateinantis Europos Sąjungos lėšos bus nukreiptos į kelias sritis: infrastruktūrą, pramonę, verslo pritraukimą, švietimą ir geresnį bei patogesnį gyvenimą mieste. Investuojant šias lėšas bus tvarkomos aikštės, dviračių takai, gilinamas Nemunas, plėtojama laivyba, kuriami verslo ir veiklos, bendradarbiavimas (angl. hub) centrai. Investicijos reikalingos švietimo įstaigoms, taip pat labai svarbios jaunų specialistų, medicinos darbuotojų pritraukimo priemonės. Svarbūs visi projektai, padarysiantys Alytų miestą, patogiu gyventi.

Kuo naudingas miestui regiono savivaldybių bendradarbiavimas?

Savivaldybės turi ne konkuruoti, o bendradarbiauti. Šiuo metu turime labai gerų pavyzdžių, kaip Alytaus miestas ir Alytaus rajonas susitarė dėl ikimokyklinio ugdymo apmokėjimo, kitų bendrų projektų. Kad ir bendrai priimtas sprendimas valyti Nemuno vagą abiejų savivaldybių teritorijose. Nevalome tik miesto kelių kilometrų vagos arba tik rajono, o kartu sutarę bendrai įgyvendinti šį projektą, jau turėsime daugiau nei 20 km sutvarkytos Nemuno vagos, kuri bus patraukli ir vietiniams gyventojams, ir turistams, ir verslui.

Su Alytaus rajono savivaldybe aptariame ir galimus bendrus miesto bei rajono viešojo transporto autobusų tvarkaraščius, taip pat daugybę kitų dalykų, kurie svarbūs abiejų teritorijų gyventojams.

Žinoma, skirtingos savivaldybės koncentruojasi į skirtingas sritis. Jeigu Alytui svarbi pramonė, tai Druskininkams svarbus turizmas. Vieniems reikia daugiau švietimo paslaugų, kitiems vaikų darželių ar medicinos. Esame skirtingi, bet bandome atrasti panašumus, jungiančius mus klausimus ir dirbti kartu. Turime ne konkuruoti, o priimti bendrus sprendimus.

Jeigu kiekviena savivaldybė takus ties tik sau ir nesujungs jų tarpusavyje, tai bendradarbiavimas neatsiras, o nuo to nukentės žmonės.

Atskirai pakalbėkime apie švietimą. Minėjote, kad neseniai pasirašėte susitarimą su Alytaus rajono savivaldybės mere dėl apmokėjimo už miesto darželių-lopšelių lankančius vaikus. Galbūt regiono mastu bendradarbiaujama ir kitose vaikų ugdymo srityse?

Tas susitarimas buvo pasirašytas prieš trejus metus, šiemet mes jį atnaujinome. Susitarimo pakeitimus paskatino augančios kainos. Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymas yra savarankiška savivaldybės funkcija. Atkreipėme dėmesį, kad tėvai, gyvenantys rajone, mokantys mokesčius rajono savivaldai, veda vaikus į miesto darželius. Ir tai suprantama, jie dirba mieste, gauna medicinos ir kitas paslaugas mieste, galų gale apsipera mieste, žmonėms taip patogiau, jie naudojami miesto infrastruktūra. Tačiau būtų neteisinga miesto gyventojų atžvilgiu, jei miesto savivaldybė kompensuotų rajono gyventojų gerovę. Tai yra rajono savivaldybės atsakomybė. Taigi kartu su Alytaus rajono savivaldybės vadovais nutarėme, kad tas ikimokyklinio ugdymo išlaidas turi pasidalyti abi savivaldybės. Draugiškai susitarėme, kad rajono savivaldybė iš dalies dengs vaikus, kurie gyvena rajone, bet lanko miesto ugdymo įstaigas, išlaidas. Labai skatinčiau

ir kitas Lietuvos savivaldybes ieškoti panašių kompromisų.

Susidaro įspūdis, kad regioninė politika klaidžioja tarp realybės ir iliuzijos, o gal tokia nuomonė neatitinka tikrovės? Ką manote apie šiandieninę regioninę politiką?

Regioninės politikos nebuvo, nėra ir labai abejoju, ar bus. Žiūrint į Vyriausybės sprendimus atrodo, kad regionai gal net tyčia naikinami. Regionuose naikinamos įstaigos – Valstybinė mokesčių inspekcija, SODRA, Registrų centras ir kt. Dabar planuojama apygardų principu reorganizuoti policiją ir tai kelia nerimą. Viskas sukeliamą į didžiuosius miestus, o regionuose paliekami arba aptarnavimo padaliniai, arba net jų nelieka.

Jei norime kalbėti apie regioninę politiką, tai reikia stiprinti regionus, o ne atvirksčiai. Gal vienam regione galėtų būti vienas kažkoks centras, kitam – kitas, o ne viskas keliama į Vilnių ar Kauną. Regionai netenka galimybių gyventojams užtikrinti kokybiškų paslaugų.

Kol kas neįsijaučiu regioninės politikos stiprinimo. Reikalingos didesnės investicijos į regionus, leisiančios regionams augti.

Dirbate jau antra kadencija, tikriausiai galite palyginti darbą anksčiau ir dabar, kai įsigaliojo Vietos savivaldos įstatymo pakeitimai. Ką šiandien manote apie pakeistu įstatymu suteikiamas galias merui?

Manau, kad ne įstatymas suteikia galias merui, o rinkėjai. Alytuje absoliučia dauguma laimėjau rinkimus ir miesto taryboje iš 27 narių 19 yra mano bendrapartiečiai. Tai yra didelė vertybė ir galimybė būti stipriu meru, priimti stiprius, kartais ir nepopuliarius sprendimus.

Įstatymas numato tiesioginius mero rinkimus, įstatymas leidžia merui pasirinkti savo komandą, o tai suteikia merui galimybę dirbti savo darbą ir ne bet kaip, o konstruktyviai ir su geru rezultatu. Meras ateina tvirtai, jis suburia komandą ir pasakui buria daugumą. Aišku, yra įvairių miestų, kur merams labai sudėtinga dirbti. Kai kada merai yra opozicijoje, bet politika yra diskusija ir geriausių sprendimų ieškojimas. Sprendimą turi lemti skaičius, o ne ambicija ar noras kažką kažkam įrodyti. Rinkėjai turėtų suprasti, kad norint, jog meras būtų stiprus, renkant merą, reikia rinkti ir jo partiją. Gyventojai daug tikisi iš mero, tačiau yra posakis – vienas lauke ne karys.

Galbūt savivaldybės jau inicijuojate kai kurias šio įstatymo pataisas. Jei taip, kokios pataisos reikalingos ir kodėl?

Ne, neinicijuojame, nes rinkimus laimėjome absoliučia balsų dauguma, todėl galime netrukdomi efektyviai dirbti Alytaus miesto žmonėms.

Dėkoju už pokalbį.

Daugai iš paukščio skrydžio.

Rasa VITKAUSKIENĖ
Alytaus rajono savivaldybės merė

PROFESIONALUS Į SAVIVALDĄ SUNKU PRIVILIOTI DABARTINIAIS ATLYGINIMAIS

Su Alytaus rajono mere Rasa Vitkauskiene kalbamės apie pirmuosius darbo mere įspūdžius, švietimą, bendradarbiavimą su kitomis savivaldybėmis.

Gerb. mere, nors šiose pareigose esate naujokė, bet savivalda Jums gan gerai pažįstama, nes buvote Tarybos narė, dirbote direktoriaus pavaduotoja, keliuose skyriuose. Jūsų manymu, ko labiausiai trūksta savivaldai šiandien?

Taip, darbas savivaldoje man tikrai gerai žinomas, tačiau dabartinė patirtis yra visiškai kitokia negu ankstesnė. Nepalyginamai. Į šias pareigas mane išrinko žmonės, kurie manimi tikėjo. Tai didžiulė atsakomybė, pareiga ir, atvirai pasakius, darbas be išeiginių. Net ir po darbo valandų negaliu tiesiog imti ir uždaryti visiems durų: gyventojai savo rūpesčiais dalijasi susitikę gatvėje, vaikų žaidimų aikštelėje ar parduotuvėje. Negaliu imti ir tiesiog nueiti. Stengiuosi išklausti, jei tik įmanoma, padėti.

Meras nėra siauros srities specialistas, tenka rūpintis ir domėtis visomis savivaldos sritimis nuo viešųjų finansų, komandos formavimo, turto valdymo iki strateginio planavimo, viešosios politikos, tarpinstitucinio bendradarbiavimo, bendruomenių problemų sprendimo. Iš esmės, darbo pobūdis toks platus ir įvairiapusiškas, kad be komandos vienam praktiškai visko aprėpti būtų fiziškai neįmanoma. Tai sakau labai nuoširdžiai ir atsakingai.

Atsakydama į Jūsų klausimą, ko labiausiai trūksta, manau, kad visos savivaldybės susiduria su panašiomis problemomis. Trūksta gerų, kompetentingų darbuotojų, ypač sudėtinga juos pritraukti į mažesnius miestus ir rajonus. Profesionalus sunku privilioti dabartiniais atlyginimais, tikrai niekas nenori dirbti už minimalią ar vidutinę algą, kai versle gali uždirbti solidžias sumas.

Taip pat manau, kad savivalda galėtų būti kur kas patrauklesnė, atvi-

resnė visuomenei nei atrodo dabar. Bet vėlgi tai priklauso nuo skiriamo finansavimo ir dirbančiųjų profesionalumo. Daug dedamųjų susideda į kokybę. Ne viską gali padaryti čia ir dabar. Tačiau noru turime pakankamai, stengiamės padaryti viską, kas mūsų jėgose.

Alytaus rajono savivaldybė yra žiedinė savivaldybė, neseniai buvote susirinkę tokių savivaldybių atstovai ir sprendėte tik šioms savivaldybėms svarbias problemas. Su kokiomis problemomis kaip žiedinė susiduria Alytaus rajono savivaldybė ir kaip jos sprendžiamos ar gali būti sprendžiamos?

Su žiedinių savivaldybių vadovais susitinkame bent kartą per mėnesį. Turime visiems naudingą ir vertingą tradiciją su žiedinių savivaldybių merais susitikti tam tikru aktualių klausimų, jį aptarti, dalintis patirtimi, diskutuoti, kartu ieškoti geriausių sprendimų. Iš tikrųjų, labai džiaugiuosi, kad tokie dalykai vyksta, smagu, kai suprantu, kad nesi vienas, turi su kuo pasitarti, gauti patarimų. Kartu esame stipresni siekti pokyčių, gerinti situaciją savivaldoje šalies mastu, mūsų balsas stipresnis tam tikrais klausimais kreipiantis į savivaldybių asociaciją ar ministerijas. Tai ir švietimo, sveikatos klausimai, pėsčiųjų ir dviračių takai, keliai, viešasis transportas, melioracijos sistemos, parama pirmąjį būstą įsigyjančios jaunoms šeimoms.

Neseniai pasirašėte susitarimą su Alytaus miesto meru dėl rajono vaikų, lankančių miesto lopšelių-darželių, finansavimo. Apskritai, kokios problemos kyla rajono švietimui? Kaip jos sprendžiamos ar gali būti sprendžiamos?

Darželis mieste tėvams yra pakeliiu į darbus arba arčiau namų, o mes,

kaip žiedinė savivaldybė, turime užtikrinti vietą darželyje savo rajono vaikams. Todėl pasirūpinome tėvų ramybe – visiems Alytaus rajono vaikams, lankantiems darželius rajone ar mieste, sutarėme užtikrinti vienodą finansavimą.

Jeigu klausiate apskritai, Alytaus rajono švietimo problemos yra nei didesnės, nei mažesnės nei visoje Lietuvoje. Mūsų bendrojo ugdymo įstaigose mokinių mažėja, žemi pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatai turi įtakos valstybinių brandos egzaminų rezultatams, senėjanti mokytojų bendruomenė, pedagogams trūksta tam tikrų kompetencijų STEAM, įtraukiojo, kultūrinio ugdymo, lyderystės srityse, taip pat šiuolaikinių ugdymo metodų taikymo bei veiklų netradicinėse erdvėse, nėra pakankamai gerai išvystyta mokyklų infrastruktūra ir daug kitų dalykų.

Kaip ir kiekvienoje savivaldybėje, pedagogų bendruomenė susiduria su nepastovumu, daug kaitos, daug iššūkių. Tai tikrai neįkvepia, nemoityvuoja, o priešingai – sukuria netikrumo, nesaugumo jausmą. Ši problema privaloma būti sprendžiama nacionaliniu lygmeniu.

Kita vertus, galiu pasidžiaugti, kad keturios Alytaus rajono gimnazijos tapo Tūkstantmečio mokyklų pažangos programos antrojo etapo dalyvėmis. Butrimonių, Miroslavo, Daugų Vlado Mirono ir Simno gimnazijoms skirta 1,5 milijono eurų, už kurios planuojama ne tik atnaujinti įstaigų infrastruktūrą, įkurti naujų erdvių, atnaujinti mokymo priemonių bazę, bet ir kelti mokytojų kvalifikaciją, o mokinius įtraukti į veiklas, projektus, integruotus užsiėmimus. Taip pat bus diegiami nauji įtraukiojo ugdymo metodai ir praktikos.

Kaip apibūdintumėte pirmuosius mėnesius merės pareigose: džiaugsmas ir iššūkiai?

Gavau ankstesnės valdžios „palikimą“ – buvo dalykų, dėl kurių darėsi ir liūdna, baisu, ir pikta. Jeigu atvirai, per pirmuosius mėnesius mero pareigose aplankė visi jausmai, kokie tik gali būti.

Juokas juokais, bet nemeluosiu, tikrai buvo sunkių akimirkų, kai supranti problemų mastą, kad nori padėti, bet neturi galimybių, kai sunku suprasti, kur melas, kur tiesa. Labai sunku žmogui pasakyti, kad dabar nieko negali padaryti, nes, pavyzdžiui, nėra pinigų.

Tačiau turime suprasti, kad per naktį pastatyti imperijos neįmanoma. Nenoriu teisintis, noriu planuoti, kurti, dirbti, kad ir mažais žingsniais, bet eiti tik į priekį. Išspręsti ir su šaknim išrauti įsisenėjusias problemas. Turiu noro ir jėgų, turiu komandą, kuri visada padeda, turiu šeimą, kuri visada šalia.

Tiesą sakant, labai džiaugiuisi savo šeimos – vyro, trijų vaikų, tėvų – palaikymu, atsidavimu. Man tai labai svarbu. Kartu viską planuojamės, dėliojamės, kad nebūtų chaoso. Kai namuose viskas gerai, ir darbuose viskas einasi kaip iš pykės. Paprasta, bet tiesa.

Beje, rinkimus laimėjote prieš ilgametį rajono merą ir daug kas buvo įsitikinęs, kad jis bus perrinktas dar vienai kadencijai. Jūsų manymu, kokios priežastys lėmė rinkimų rezultatus?

Mačiau gyventojų pasipiktinimą ankstesnės valdžios neūkiškumu, akivaizdžiu draugų ir giminių protegavimu. Girdėjau nusivylimą tuščiais pažadais, daug sričių buvo apleista, net valytojos etatas savivaldybei pavaldžioje įstaigoje buvo derinamas su meru. Jaučiau žmonių baimę prarasti darbus, reputaciją, jei nuomonė nesutaps. Ir beviltiškumą – kad niekas niekada nepasikeis.

Manau, kad žmonės balsavo už pokyčius. Su komanda vis dar analizuojame esamą situaciją, yra daug klausimų, neaiškumų, abejotinų sprendimų, todėl norime, kad kuo greičiau būtų atliktas nepriklausomas auditas, kuris įvertintų, ar viskas buvo daroma skaidriai, teisingai, pagal teisės aktus. Žmonių pasitikėjimas ir sudėtos viltys į mane – didelė atsakomybė. Nenoriu jų nuvilti.

Kaip Jums sekėsi formuoti valdančiąją daugumą, savo komandą?

Politinio pasitikėjimo komandą formavau labai atsakingai, norėjau, kad aplink mane būtų savo sričių specialistai, kuriais galėčiau pasitikėti. Aš pati sau ir visai savo komandai vis primenu, kad pagrindinis mūsų

darbdavys – žmogus. Jie mus išrinko, jie suteikė galimybę jiems atstovauti. Todėl turime kurti tokią savivaldą, kuri atlieptų gyventojų lūkesčius, būtų atvira bendruomenių iniciatyvoms ir ištiesių pagalbos ranką ištikus krizei.

Pasitikėjimą tam tikromis politinėmis partijomis ir asmenybėmis žmonės išreiškė balsuodami, todėl į koalicijos partnerius pasirinkome tuos, su matėme galimybę bendradarbiauti ir kartu įgyvendinti žmonėms duotus pažadus. Nebuvo paprasta ir lengva, tačiau turėjome bendrą tikslą.

Tikiuosi, kad suvienijus jėgas Alytaus rajone pavyks pagerinti kelius ir infrastruktūrą, skirti daugiau dėmesio švietimo kokybei ir prieinamumui, užtikrinti sveikatos paslaugų kokybę ir prieinamumą, laikytis žaliajo kurso principų, skatinti bendruomenių iniciatyvas ir jaunimo užimtumą, mažinti nesusikalbėjimą bei atkurti pasitikėjimą demokratija, savivalda ir jos institucijų priimamais sprendimais.

Nuo 2018 metų esate asociacijos Alytaus Lions moterų klubo narė, o nuo 2022–2023 m. ėjote prezidentės pareigas. Kokias patirtis įgijote būdama šiame klube?

Komandinis darbas, bendrų tikslų siekimas, savanorystė, bendrystė, tarnystė – visa tai ir dar daugiau įgijau tapusi Lions moterų klubo nare. Džiaugiuisi čia atradusi šitiek bendraminčių, norinčių padėti tiems, kam iš tiesų reikia pagalbos.

Kartu nuveikėme nemažai. Alytaus poliklinikos Vaikų ir paauglių psichikos dienos stacionare įkūrėme Vaikų multisensorinę kliniką – nupirkome specialią įrangą, kuria vaikams teikiama psichosocialinė reabilitacija. Surengėme ne vieną labdaros akciją, vargingai gyvenantiems ar sunkiai sergantiems vaikučiams parūpinome drabužių, sauskelninių ir visko, ko tik reikia pilnaverčiam gyvenimui.

Man asmeniškai pats geriausias dalykas yra duoti, o ne gauti. Kita vertus, galėdama padėti kitiems, aš su kaupu gaunu atgal: gerą žodį, šypseną, šiltas akis, nuoširdumą, tikrumą. Man reikia labai labai daug.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Agnė Mankevičiūtė

ŽINIŲ **pynė** ir **pynelė**

PANEVŽIO R.

SUTARTIS SU VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETU

Savivaldybės meras Antanas Pocius ir Vytauto Didžiojo universiteto rektorius profesorius Juozas Augutis pasirašė bendradarbiavimo bei socialinės partnerystės sutartį, kuria siekiama abipusiai naudingų tikslų rengiant kvalifikuotus mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus, užtikrinant pakankamą pedagogų poreikį Panevėžio rajono savivaldybės švietimo įstaigose.

„Šiandien esame didžiausias pedagogų rengimo centras Lietuvoje. Tad šia sutartimi įsipareigojame sudaryti sąlygas savivaldybei, jos ugdymo įstaigoms, mokiniams pasinaudoti mūsų moksliniais ir organizaciniais išteklių bendriems projektams įgyvendinti ir renginiams organizuoti“, – sakė prof. J. Augutis.

„Mes, buvę stropūs mokiniai ir studentai, taip pat laikysimės savivaldybės įsipareigojimų: kviesime universiteto darbuotojus, studentus į rajoną rengiamas konferencijas, seminarus ir mokymus, kitus renginius. Bendradarbiausime projektinėje veikloje, organizuosime studentų mokomąsias praktikas“, – sakė savivaldybės meras A. Pocius.

Iki šiol Vytauto Didžiojo universitetas bendradarbiavimo sutartis turi su 19-ka savivaldybių ar atskiromis jų ugdymo įstaigomis.

JURBARKAS

ATIDARYTA ILGAI LAUKTA AUTOBUSŲ STOTIS

Rugsėjo pabaigoje Jurbarko autobusų stoties atidarymo šventėje dalyvavo gausus svečių būrys, suvažiuavęs iš visos Lietuvos. Jurbarko autobusų stoties rekonstrukcija – vienas trijų stambių projektų, kurie yra sudėtinė strategijos „Taurage +“ dalis, įgyvendinama kartu su Šilalės, Pagėgių, Tauragės rajonų savivaldybėmis. Šiuo projektu siekiama skatinti tvarų judumą, suteikti galimybę gyventojams judėti regiono viduje, patogiai ir lengvai pasiekti darbo vietas bei vietas, kuriose gyventojams teikiamos viešosios

2022 m. gegužės 18 d. Jurbarko autobusų stoties teritorijoje vyko simbolinės kapsulės įkavimo ceremonija, pažymėjusi naujos ir modernios autobusų stoties statybos pradžią – įvykį, kurio Jurbarko rajono bendruomenė laukė daugybę metų.

Įgyvendinant šį projektą buvo nugriautas buvęs statinys ir pastatytas modernus stačiakampio formos pastatas, kuriame įrengta moderni, aplinkai draugiška šildymo vėdinimo sistema. Ant stogo įrengtos saulės baterijos, laikrodis. Pastato ir teritorijos apšvietimas bus valdomas išmaniosiomis technologijomis. Stoties viduje numatyta komercinė salė.

KĖDAINIAI

PAMINĖTAS SĄJŪDŽIO 35-METIS

1988 m. birželio mėnesį Kėdainius pasiekė Vilniuje susikūrusio tautinio atgimimo judėjimo „Sąjūdis“ idėjos. Pirmą mitingą prieš sovietų okupaciją miesto centre liepos mėnesį surengė ekologinio dviratininkų žygio per Lietuvą dalyviai. Mitingo metu po 70 metų Kėdainiuose suplevėso Lietuvos trispalvė.

1988 m. rugpjūčio 5 d. 11 garbių ir laisvų Kėdainių miesto žmonių įkūrė Kėdainių persitvarkymo Sąjūdžio iniciatyvinę grupę. Susirinkimas vyko kėdainiečio Igno Meškausko namuose.

AKMENĖ Spalio 10-ąją, minit Vietos savivaldos dieną, tradiciškai Savivaldybės ir seniūnijų darbuotojai rinkosi į dienos paminėjimo šventę „Mes – savivaldos istorijos dalis“. Renginio metu atminimo dovanomis apdovanoti penkis, dešimt ir dvidešimt metų savivaldoje dirbantys specialistai, iš viso – 12. Pasveikinti ir naujokai, atėję šiais metais dirbti į Savivaldybę. Jų net 16!

BIRŠTONAS Beveik po metų pertraukos, į Birštono centrą pargabenta žinomiausia kurorto skulptūra – „Nemuno banginukas“. Praėjusių metų lapkritį ji buvo išvežta atnaujinimo darbams, po kurių banginukas sugrįžo ne tik pagražėjęs, bet ir pasipuošęs karališkojo kurorto simboliu – karūna. Beveik keturias tonas sveriantis granito kūrinys stovi naujoje vietoje, netoli „Tulpės“ sanatorijos.

BIRŽAI Spalio 2 d. Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, įgyvendindama „Tūkstantmečio mokyklos I“ projekto kultūrinio ugdymo veiklas, subūrė rajono ugdymo įstaigas į dienos akciją „Muzikinė pertraukėlė 4“. Per ilgąją pertrauką mokyklos kieme, pradinį klasių mokiniai, jų mokytojos linksmai suko lietuvių liaudies šokių ratelius. „Muzikine pertraukėle“ paminėti Aukštaitijos metai.

DRUSKININKAI Spalio 14-ąją savivaldybės vadovai ir specialistai visą druskininkiečių bendruomenę pakvietė susitikti Pramogų aikštėje ir kartu paminėti Vietos savivaldos dieną – specialiai šiai progai organizuojamoje šventėje. Renginio metu buvo galima paragauti pagal specialų mero Ričardo Malinausko receptą išvirtos sriubos, kitų rudeninių vaišių ir pagal galimybes paremti iniciatyvą Druskininkuose įamžinti poeto Justino Marcinkevičiaus atminimą.

JONAVA Savivaldybės administracijos darbuotojai, dalyvavę žingsnių iššūkyje, nuėjo milijonus žingsnių – apkeliavo beveik pusę Žemės rutulio! Europos judumo savaitės metu gimusi iniciatyva subūrė šešias savivaldybės komandas. Vaikščiavimo varžybose dalyvavo 78 darbuotojai, kurie bendrai nuėjo beveik 20 mln. žingsnių. Pasaulio sveikatos organizacija rekomenduoja kasdien žmogui nueiti po 10 tūkst. žingsnių.

JONIŠKIS Europos komisijos Vystymosi politikos forumo kvietimu vicemerė Vaida Aleknavičienė dalyvavo Briuselyje (Belgija) vykusiame pasauliniame politikos vystymosi forumo susitikime ir skaitė pranešimą sesijoje „Pilietinės erdvės atvėrimas: kolektyvinių veiksmų ir partnerystės stiprinimas, siekiant sukurti solidarumą bei atvirą, laisvą ir demokratinę ateitį“.

KAUNO R. Kačerginėje esanti Prano ir Jono Mašiūtų vasarvietė šiemet nušvito naujomis spalvomis ir traukia lankytojus čia užsukti. Mašiotynėje apsilankęs meras Valerijus Makūnas dėkojo Mašiūtų palikimo puoselėtojų draugijos pirmininkei Birutei Landsbergytei už atliktą didelį darbą ir įteikė Kauno rajono ženklą. Bendruomenės pastangomis impregnuotos ir perdažytos 14-ka beveik prieš 20 metų sukurtų medinių skulptūrų. Lėšas šiam tikslui suaukojo vietos gyventojai, o restauravimo darbus atliko skulptorius Vidmantas Vikšraitis.

KUPIŠKIS Vyriausiosios rinkimų komisijos duomenimis, pirmajame pirmalaikių Kupiškio rajono savivaldybės mero rinkimų ture nė vienas iš 5 dalyvavusių kandidatų nesurinko. Rinkimų kodekse nustatytos balsų daugumos, todėl bus organizuojamas pakartotinis balsavimas, kuriame varžysis du pirmajame rinkimų ture daugiausiai rinkėjų balsų surinkę kandidatai. Pakartotinis balsavimas vyks spalio 22 d..

NERINGA Spalio 10-ąją, į Ukrainos Koblevės savivaldybę iškeliavo gaisrų gesinimo automobilis, kurį savo miestui partneriui neatlygintinai perduoda Neringa. Dar rugpjūčio mėnesį savivaldybės taryba priėmė sprendimą Biudžetinės įstaigos „Paslaugos Neringai“ valdomą automobilį Koblevei perduoti neatlygintinai, siekiant teikti humanitarinę pagalbą.

PANEVĖŽYS Spalio 10 d. Panevėžio kolegijoje vyko Panevėžio regiono plėtros tarybos kolegijos posėdis, kuriame aptartas Panevėžio kolegijos savarankiškumo išsaugojimo klausimas. Regiono vadovai vienbalsiai pasisako, kad savarankiška aukštoji mokykla Panevėžio regione turi likti.

RASEINIAI Savivaldos dienos minėjimo metu savivaldybės meras Arvydas Nekrošius ypatingą Garbės ženklą įteikė savivaldybės administracijos Žemės ūkio ir kaimo plėtros skyriaus vyriausiajam specialistui Raimundui Petroševičiui. Kolegų nutarimu buvo išrinktas ir „Metų darbuotojas“. Juo tapo savivaldybės administracijos Vietinio ūkio ir turto valdymo skyriaus vyriausioji specialistė Rūtenė Žemkauskienė.

ŠIAULIAI Startuoja nauja ir vienintelė Lietuvoje internetinė platforma, kurioje bus galima rasti koncentruotą informaciją apie mokslo, studijų ir karjeros galimybes Šiauliuose. Tai bus pagalba karjeros konsultantams, ieškantiems darbo ar norintiems be didelių pastangų rasti visą reikalingą informaciją. „Surinkome į vieną vietą viską, ką būtina žinoti. Tokios platformos analogo šalyje daugiau nėra“, – sako Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų viceprezidentas Raimundas Vaišvilas.

ŠIAULIŲ r. Savivaldybėje lankėsi ir su Šiaulių rajono savivaldybės bei kaimyninių savivaldybių vadovais apie melioracijos situaciją Lietuvoje diskutavo žemės ūkio viceministras Donatas Dudutis. Viceministras, pristatydamas padėtį šalies melioracijoje, teigė, kad situacija – prasta ir nežada gerėti, todėl visiems drauge ir reikia ieškoti sutarimo, kaip šią padėtį taisyti.

UTENA Spalio 5 d. savivaldybėje lankėsi vidaus reikalų viceministras Arnoldas Abramavičius su komanda. Utenos miestui numatyta skirti 16 mln. eurų. Pasitarimo su savivaldybės vadovais metu buvo kalbama apie racionalų šių lėšų panaudojimą ir galimybes jas įsisavinti. Nors savivaldybės turimos finansinės skolos ženkliai apsunkina minėtų lėšų panaudojimą, bet yra ieškoma optimalių ir efektyvių sprendimų strateginių veiklų įgyvendinimui.

1988 metų lapkričio 6 d. virš senosios rotušės buvo iškelta tautinė vėliava.

Šie svarbūs faktai prisiminti Kėdainiuose surengtoje Lietuvos Sąjūdžio 35-mečio šventėje. Įamžinant svarbią atminimo sukaktį Kėdainių Atgimimo ažuolyne pasodintas ažuolas, simbolizuojantis gražią Sąjūdžio sukaktį.

Kėdainių evangelikų reformatų bažnyčioje vykusiame minėjime susirinko gausus būrys žmonių. Apie Sąjūdį Kėdainiuose mintimis dalinosi istorikė Kėdainių krašto muziejaus Daugiakultūrio centro vadovė Audronė Pečiulytė, profesorius, Lietuvos Sąjūdžio Garbės pirmininkas Vytautas Landsbergis, Nepriklausomybės Akto signataras Leonas Milčius, Lietuvos Sąjūdžio Tarybos pirmininkas Vidmantis Žilius, Kėdainių sąjūdžio iniciatyvinės grupės nariai Vaclovas Volkus ir Eugenija Stankevičienė. Garbinga proga susirinkusius pasveikino Kėdainių rajono savivaldybės meras Valentinas Tamulis.

RADVILIŠKIS

UGNIAGESIAI PRISTATĖ NAUJĄJį GELBĖJIMO AUTOMOBILĮ

Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesiai-gelbėtojai į gaisrus ir nelaimės skubės nauju moderniausia gaisrų gesinimo ir gelbėjimo įranga aprūpintu automobiliu „Scania“. Spalio 6 d. naujoji mašina pristatyta savivaldybės vadovams: merui Kazimierui Račkauskui, vicemerei Jurgitai Sidarienei ir administracijos direktorei Eglei Ivanauskytei.

Pasak Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininko Lino Tautkevičiaus, naujoji autocisterna „Scania“ į gaisrus galės vežtis 6 tonas vandens. Automobilio visi šeši ratai yra varantieji, todėl ji lengvai galės pasiekti ir sunkiau privažiuojamas vietas.

Šiaulių priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininkas Kęstutis Bautronis rajono vadovus supažindino su atnaujintomis Radviliškio priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos patalpomis. Jis dėkojo, kad rajono valdžia prie patalpų atnaujinimo prisidėjo 100 tūkstančių eurų, o iš viso pastato rekonstrukcija kainavo apie 470 tūkstančių eurų.

PRIENAI

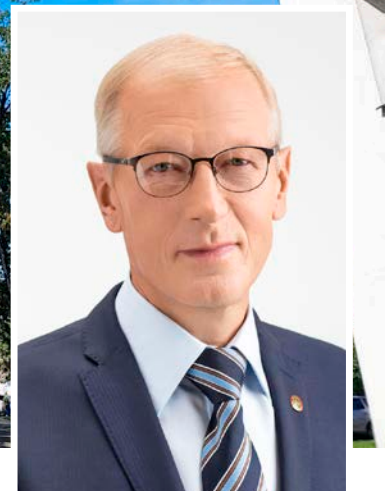
SUOLELIS ZITAI KELMICKAITEI ATMINTI

Šią vasarą Lietuvos radijas ir televizija pakvietė Lietuvos miestus ir miestelius prisidėti prie akcijos „Prisėsk su Kelmickaitė“ ir įrengti suolelį etnomuzikologei, žurnalistei, laidų vedėjai atminti. „Zitos Kelmickaitės buvo pilna visa Lietuva. Ji yra filmavusi ko ne kiekviename Lietuvos rajone, kalbinusi daugybę žmonių, turėjo gausų gerbėjų ratą. Zita ypatingai mėgo bendrauti. Todėl manome, kad suoliukas, ant kurio prisės žmonės pasišnekėti, yra puiki dovana Zitai Kelmickaitėi“, – rašoma kvietime.

Atsiliepdama į LRT kvietimą Prienų rajono savivaldybė Nemuno krantinėje (prie Greimų tilto) įrengė suolelį, ant kurio lentelė su užrašu: „Suolelis Zitai Kelmickaitėi atminti. Etnomuzikologė 2016 m. liepos 4 d. su LRT projekto „Nacionalinė ekspedicija“ dalyviais lankėsi Prienuose.“

Parengta pagal savivaldybių inf.

Algis KAŠĖTA
Varėnos rajono savivaldybės meras

ALGIS KAŠĖTA: „VARĖNOS GRYBŲ ŠVENTĖ VIONIJA MŪSŲ KRAŠTO ŽMONES“

Su Varėnos rajono savivaldybės meru Algiu Kašėta kalbamės apie neseniai praūžusių Grybų šventę, geopolitinės situacijos įtaką rajonui, mokytojų streiką ir švietimo problemas, gyvenimo įgūdžių programą ir kitus savivaldai svarbius klausimus.

Gerb. mere, neseniai įvykusi Grybų šventė, nepaisant, kad grybai ir nelabai prieš šventę dygo, parodė, kad dzūkams šie metai ne taip jau ir prasti. Tad kuo galite pasidžiaugti: darbai, projektai, pokyčiai, problemos?

Grybų šventė ištis neeilinis renginys Varėnos rajone. Jau dvidešimt šešerius metus saugome šios šventės tradiciją. Jos metu miesto svečiams atveriamos galimybės vienoje vietoje susipažinti su dzūkų kultūra, amatų meistryste, kulinariniu paveldu ir, žinoma, tradicijomis. O viena svarbiausių šios šventės tradicijų – tai šilinių dzūkų grybavimo tradicija, kuri įrašyta ir į Nematerialaus kultūros paveldo sąvadą. Šiomet įvyko jau dvidešimtas Lietuvos grybavimo čempionatas Marcinkonyse, o ir grybų surinkta buvo ne taip jau ir mažai. Ši šventė, be jokios abejonės, sutelkia viso rajono bendruomenes, tad tam tikra prasme – Grybų šventė vionija mūsų krašto žmones.

Kalbant apie darbus ir projektus, norisi pasidžiaugti, kad rajonas nestovi vietoje, vykdomi įvairūs projektai, kad rajono įvaizdis būtų patrauklus čia užsukantiems, norintiems gyventi ir kurti verslus, ir, žinoma, būtų patogu čia jau gyvenantiems.

Pasinaudodama Europos Sąjungos fondų, valstybės bei kitų finansinės paramos programų teikiama galimybėmis, Savivaldybė įgyven-

dina daug įvairių sričių projektų. Jau įgyvendinti infrastruktūriniai projektai, pakeitę Varėnos miesto įvaizdį: vizitine kortele tapusi Varėnos miesto Vasario 16-osios gatvės teritorija savo natūralistiniu kraštovaizdžiu ir nuostabių fontanų-upelių džiugina ne tik varėniškius, bet ir miesto svečius, sutvarkytas Varėnos miesto parkas, sukurta aktyvaus poilsio zona prie Karlonišės ežero, rekonstruotas Dainų slėnis.

Atnaujinta švietimo ir kultūros įstaigų infrastruktūra: modernizuoti Varėnos Jadvygos Čiurlionytės menų mokyklos, buvusio moksleivių kūrybos centro, Vinco Krėvės-Mickevičiaus memorialinio muziejaus, Matuizų kaimo kultūros paskirties bei kiti pastatai, įsigyta įstaigų veiklai skirta įranga ir baldai, baigiami Merkinės Vinco Krėvės gimnazijos laisvų patalpų pritaikymo ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupėms įrengimo bei Varėnos „Pasakos“ vaikų lopšelio-darželio pastato modernizavimo darbai.

Siekdami skatinti verslumą, dedame visas pastangas, kad sudarytume sąlygas verslo plėtrai. Jau sutvarkyti ir paruošti investuotojams žemės sklypai Varėnos miesto Melioratorių, Savanorių ir Pramonės gatvėse. Be to, šiais metais Senojoje Varėnoje, teritorijoje šalia žiedinės sankryžos, duris atvėrė Verslumo ugdymo centras.

Kokią įtaką geopolitinė situacija turi rajono ekonomikai?

Geopolitinė situacija turi neigiamą poveikį rajono ekonomikai: tiek dėl atsargaus ar net negatyvaus užsienio investuotojų požiūrio, tiek dėl trūkinėjančių grandinių, sumažėjusių eksporto rinkų ir atitinkamai mažėjančių įmonių gamybos apimčių, taip pat ir dėl sumažėjusių užsienio turistų srautų.

Ką parodė pirmieji darbo pagal naują Vietos savivaldos įstatymą mėnesiai: darbas merui palengvėjo ar atvirkščiai ir kas slypi po didesnių įgaliojimų suteikimu?

Darbo merui tikrai padaugėjo, nes didesnių įgaliojimų suteikimas įpareigoja dirbti dar daugiau administracinio darbo.

Turite du vicemerus, kokias funkcijas jiems delegavote ir kokią įtaką tai turi sumažinant mero krūvį?

Vicemerai yra atsakingi už politikos formavimą vietos savivaldos srityje ir koordinuoja jiems priskirtas veiklas: analizuoja su priskirtomis veiklos sritimis susijusių savivaldybės valdymo srities įstaigų parengtus dokumentus ir teikia išvadas bei rekomendacijas dėl jų įgyvendinimo tikslingumo, dalyvauja posėdžiuose, bendradarbiauja su valstybės institucijomis, koordinuoja savivaldybės tarybos sprendimų, mero potvarkių priskirtos veiklos klausimais rengimą, jų pristatymą ir įgyvendinimą. Taip pat teikia savivaldybės merui

informaciją ir pasiūlymus priskirtų veiklos sričių klausimais. Be jokios abejonės, vicemerų darbas padeda ir tam tikra prasme sustiprina mero funkcijas, nes visi darbai atliekami operatyviai. Tačiau vis dar išlieka įstatyminių trikdžių mero funkcijai, nes ne visose srityse vicemerai gali atlikti pavadavimo funkcijas.

Kokių pokyčių, Jūsų manymu, reiktų savivaldai?

Mažiau suvaržymų, įsiklausymo į savivaldos nuomonę, kad vyktų nuolatinis dialogas su centrine valdžia ir didesnio savarankiškumo.

Prisidėjo nauji mokslo metai, o kartu atkeliavo ir dalies šalies mokytojų streikas. Turite didelę patirtį politikoje, daug metų buvote Seimo narys, nuo 2015 metų – Varėnos rajono savivaldybės meras, Jūsų manymu, kokios didžiausios švietimo problemos ir kaip jos galėtų būti sprendžiamos?

Kalbant apie švietimą, norėtųsi dėmesį fokusuoti į švietimo kokybę, šiuo atveju ypatingai į įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo veiksmus: švietimo pagalbos teikimas nepakankamas dėl specialistų trūkumo, nors mokytojo padėjėjo pagalbą savivaldybės biudžeto lėšomis užtikriname 100 proc.; miesto mokyklų klasės labai didelės (30 mokinių) ir vienam mokytojui suvaldyti įvairių poreikių mokinių ugdymą yra sudėtinga; dėl riboto savivaldybės biudžeto negalime pilnai modernizuoti mokyklų infrastruktūros, pritaikytos įvairiems poreikiams. Suprantu, kad mokytojai tikrai verti didesnio atlyginimo už darbą, tačiau padidėjęs atlyginimas, ko gero, nėra tas vienintelis veiksnys, kuris turės ženklų reikšmę kokybei. Labai svarbu ir mokinių ugdymo gerovė.

Kokie pokyčiai rajono švietime. Palaikote daug diskusijų sukėlusią Gyvenimo įgūdžių ugdymo programą?

Visuomenė keičiasi labai sparčiai, ypač tai juntame per jaunimą, todėl ir pokyčiai švietime yra neišvengiami. Rajone, kaip ir visoje Lietuvoje, vyksta tie patys dalykai: startuoja atnaujintos programos, keičiasi pasiekimų patikrinimo tvarka. Trys savivaldybės mokyklos dalyvauja Tūkstantmečio mokyklų projekte, tačiau projekto tinklaveika apims visas bendrojo ugdymo mokyklas. Noriu pastebėti, kad labai pasiteisino karjeros ugdymo programa. Ir manau, kad gyvenimo įgūdžių ugdymo programa taip pat yra reikalinga, juo labiau, kad tai nėra naujos temos: socialinis ir emocinis ugdymas, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija, patyčių ir smurto prevencija, savižudybių prevencija, lytiškumo ugdymas, sveikatos ugdymas, pirmoji pagalba, žmogaus sauga. Iki šiol minėtos 8 konkrečios temos buvo integruojamos į bendrojo ugdymo dalykus, tame tarpe ir žmogaus saugos kursą, o nuo šių metų yra apjungiamos į vientisą gyvenimo įgūdžių programą. Yra svarbu, kad jaunas žmogus turėtų pakankamą supratimą apie įvairius supančius dalykus ir būtų mokomas

Varėnos rajone, mažojoje Lietuvos kultūros sostinėje Marcinkonyse, surengtas dvidešimtas Lietuvos grybavimo čempionatas. Čempionams įteikta Mero taurė ir pasiuntinio iš Taivano dovana.

Varėnos savivaldybininkai Savivaldos dienos renginyje.

atitinkamai reaguoti. Juo labiau, kad 30 proc. ugdymo turinio planuoja mokykla – pasitikiu pedagogų kompetencija diskusijų sukėlusias temas pateikti korektiškai, pasitarus su tėvų bendruomene.

Kas, Jūsų manymu, lemia mero ir savivaldybės veiklos sėkmę?

Varėnos rajono savivaldybės misija – sėkmingai plėtoti ir skatinti vietos savivaldą, užtikrinti subalansuotą plėtrą ir kokybišką viešojo administravimo bei viešųjų paslaugų teikimą tenkinant Varėnos rajono bendruomenės poreikius ir interesus. Stengiamės nenuvilti rajono gyventojų ir daryti viską, kad jiems mūsų rajone nieko netrūktų.

Be jokios abejonės sėkmę lemia sukaupta politinė patirtis, teisingos strategijos pasirinkimas, ir, žinoma, puiki komanda: tiek politinė, tiek Savivaldybės administracijos.

Anksčiau nemažai laiko skyrėte istoriniams tyrimams, kiek laiko lieka šiam pomėgiui?

Deja, laiko istoriniams tyrinėjimams beveik nebelieka, nes savaitgaliais mūsų rajone vyksta daug įvairių renginių. Tačiau mano pamėgtai partizaninio karo temai laiko retkarčiais surandu.

Beje, stebint Jus iš šalies, susidaro įspūdis, kad bet kokiaje situacijoje gebate išsaugoti ramybę, jei taip, kas padeda išlikti ramiu: Rytų filosofija, kurią, kaip pomėgį, esate įrašęs savo biografinėje, patirtis ar tiesiog tokia jau įgimta charakterio savybė?

Padaeda visi trys įvardyti dalykai. Iš prigimties nesu konfliktiškas žmogus, visuomet stengiuosi surasti visiems priimtinausią problemų sprendimo būdą.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Inga Videikaitė

Giedantis Marijampolės paukštėlis
ant primadonos Violetos- Urmanavičiūtės- Urmanos suolelio.

Povilas ISODA
Marijampolės savivaldybės meras

MARIJAMPOLĖ – PIRMOJI LIETUVOS JAUNIMO SOSTINĖ

**Apie regionams įstrigusį finansavimą, savivaldybių bendradarbiavimą,
Jaunimo metus kalbamės su Marijampolės savivaldybės meru Povilu Isoda.**

Gerb. mere, pradėkime nuo Marijampolės regiono reikalų. Esate Marijampolės regiono plėtros tarybos kolegijos pirmininkas. Kokius klausimus sprendžiate? Galbūt pagaliau jau pajudėjo regionams skirtos lėšos?

Situacija su regionams skirtomis lėšomis yra labai labai bloga. Praėjus net trejiems metams nuo finansinio laikotarpio pradžios, nesame sulaukę nė vieno kvietimo teikti paraiškas, nė vienas euras nėra investuotas. Žinoma, mes ruošiamės, planuojame priemones, bet jau labai reikia realių veiksmų, darbų, o ne tik ruošimosi. Deja, regionai yra priklausomi nuo ministerijų valios.

Kaip klostosi regiono savivaldybių bendradarbiavimas?

Bendradarbiavimas yra puikus, nes nuolatos ne tik formaliai regiono plėtros tarybos posėdžiuose susitinkame, bet aktualiais klausimais rengiame pasitarimus tarp merų, tarp administracijos direktorių. Organizuojame išties daug pasitarimų dar iki oficialių sprendimų priėmimo.

Labai smagu, kad ir mokame dalintis gerosiomis praktikomis, padėti vieni kitiems aktualiuose savivaldybių klausimuose. Visi merai – ir tęsiantys darbus, ir nauji puikiai sutaria ir randa bendrą kalbą sprenddami regionui aktualius klausimus.

Kaip savivaldybių bendradarbiavimą veikia praplėstos merų galimybės?

Manau, kad ne galių pasikeitimas yra tas esminis dalykas, o bendras požiūris. Šilti žmogiški santykiai ir supratimas, kad kartu galime nuveikti daugiau nei konkuruodami ir žiūrėdami tik savo interesus. Tas žmogiškas ir dalykiškas bendradarbiavimas duoda geriausius rezultatus.

Kuo šie metai svarbūs Marijampolės savivaldybėje? Kokias problemas tenka spręsti, kokiais rezultatais galite pasidžiaugti?

Šiais metais vyksta pasiruošimas ES struktūrinių fondų lėšų investavimui. Planuojame ir rengiame įvairius mūsų savivaldybei naudą galinčius atnešti projektus, kurie tikimės padės mūsų savivaldybei tapti dar patrauklesne vieta kurti gyvenimus.

Taip pat šiais metais Marijampolė yra pirmoji Lietuvos jaunimo sostinė. Esame jaunas, guvus ir energingas miestas, o veiklų gausa ir įvairovė padeda dar didesniai žmonių ratui susipažinti su mūsų miestu ir, žinoma, didina Suvalkijos sostinės žinomumą.

Netoliese Marijampolės vyksta automagistralės Via Baltica ruožo tarp Marijampolės ir Lenkijos sienos rekonstrukcija. Darbų apimtys išties įspūdingos ir jau vadinamos didžiausiomis Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio kelių infrastruktūros statybomis. Su visais iš to iškilusiais iššūkiais tenka susidurti ir mūsų gyventojams, tačiau rekonstravus autostradą, įrengus saugius patekimus, viadukus ir tunelius, tikrai ne vienas vairuotojas galės lengviau atsikvėpti, nes tikiu, kad tai ženkliai sumažins avaringumą. Taip pat Marijampolei magistralė suteiks ir didžiulį ekonominį potencialą bei galimybes turizmui.

Šiomet Marijampolė yra Jaunimo sostinė, kaip tai pajunta marijampoliečiai?

Jaučiame padidėjusį dėmesį, nes renginiai, kuriuos organizuojame pritraukia gausias minias žmonių.

Įspūdingas vasarą vykęs festivalis „Pasileidžiam plaukus“ sulaukė ir nacionalinio dėmesio, įvairios aktyvios veiklos, pašnekesiai ir pokalbiai, įspūdingos instaliacijos ir jaunimo iniciatyvos, koncertai – viskas puikiai tilpo festivalio rėmuose.

Gruodžio mėnesį kviesime į finalinį renginį, kuris su trenksmu uždarys Jaunimo sostinės metus.

Jūsų manymu, Marijampolė patraukli jaunimui? Ką jaunas meras norėtų pakeisti savivaldybėje, kad ji jauniems žmonėms būtų dar patrauklesnė?

Manau, kad taip. Mūsų savivaldybėje apstu stiprių jaunimo organizacijų, kurios įtraukia vaikus, jaunimą į veiklas. Kiekvienas norintis atrast ką veikti, kuo užsiimti ir kur tobulėti. Savivaldybės administracija palaiko glaudų bendravimą su jaunimo organizacijomis, įsiklauso į keliamus jaunimo klausimus ir padeda spręsti iškilusias problemas.

Džiaugiuosi, kad šiais metais pavyko ištesėti jaunimui duotą pažadą ir atnaujinti Skate parką, kuris tinkamas įvairaus amžiaus jaunimui ir kuriame kiekvieną dieną šurmuliuoja aktyvūs jaunuoliai.

Kaip geopolitinė situacija atsiliepia Marijampolės savivaldybės ekonomikai?

Pastebime, kad Marijampolėje kuriasi ukrainiečių šeimos, kurios puikiai įsilieja į miesto gyvenimą, dalyvauja renginiuose, o vaikučiai atranda draugų bendrojo lavinimo įstaigose. Turime informacijos, kad pas mus gyventi atvyksta ukrainiečių šeimos iš Vilniaus ir Klaipėdos. Galimai dėl to, kad esame kompaktiškas ir saugus miestas.

Mūsų verslininkai sąmoningi ir sėkmingi. Nemaža dalis įmonių vykdo eksportą į kitas šalis, o Rusijos rinka sudarė tik mažą dalį. Įmonės veikia sėkmingai ir didelių pokyčių ar nuostolių nepatyrė.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Neringa Tumelienė

Praūžė tradicinė rudens šventė „Sūduvos kraite 2023“: daug padėkų, derliaus grožybių, skambios muzikos ir pramogų. Savivaldybės mero padėkos raštais ir dovanomis už puikius ūkininkavimo pasiekimus apdovanotas gausus būrys marijampoliečių.

Į sceną kviečiami kaimiškų vietovių puoselėtojai ir pavyzdinių sodybų savininkai.

Žemės ūkio ministerijos padėka įteikta ilgamečiam Marijampolės savivaldybės Žemės ūkio skyriaus vedėjui Eugenijui Alesui.

Kutūros centre teatrališkai pasipuošę šventės dalyviai ir svečius pasitiko Dramos teatro aktoriai.

Nepabūgę smarkaus vėjo stipriausieji ir drąsiausieji rinkosi išbandyti jėgas gaspadoriškose – didžiausio suvalkietiško šaukšto traukimo – varžytuvėse.

VILKAVIŠKIS. SAUGŪS TURI JAUSTIS VISI GYVENTOJAI – NUO VAIKŲ IKI SENJORŲ

Su Vilkaviškio rajono savivaldybės meru Algirdu Neiberka kalbamės apie dalyvaujamąjį biudžetą, mokinių į jį įtraukimą, Tūkstantmečio mokyklų programos įgyvendinimą, turizmo, socialinių ir kitų paslaugų plėtrą, juntamas geopolitikos pasekmes rajonui.

Gerb. mere, Vilkaviškio rajono savivaldybė į dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvas įtraukia mokinius ir mokinių idėjoms įgyvendinti penkiose rajono bendrojo ugdymo įstaigose skyrė lėšas. Papasakokite plačiau, kas tai per sumanymas, ko juo siekiama, kokios iniciatyvos buvo atrinktos?

Buvome viena pirmųjų savivaldybių, sudariusi gyventojams galimybę siūlyti idėjas, kurios būtų įgyvendinamos Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Trejus metus iš dalyvaujamojo biudžeto galėjo būti finansuojamas vienas didelės apimties – 100 tūkst. eurų projektas, ir du mažos apimties – 25 tūkst. eurų projektai.

Iš dalyvaujamojo piliečių biudžeto sutvarkytas Gižų dvaro tvenkinys, įrengtas pontoninis lieptas Paežerių ežere, įrengtas riedlenčių parkas Gudkaimyje, sutvarkyta Šaltalankių giraitė Vištytyje, įrengta Meilės alėja Pūstapėdžiuose, sutvarkytas Molyno vandens telkinys – įrengta poilsio vietė lankytojams Kybartuose, įrengta vaikų žaidimo aikštelė.

Patirtis parodė, kad didelės apimties projektų įgyvendinimui įtakos turi įvairūs veiksniai – reikalingi techniniai projektai, keičiasi darbų kainos, todėl projektai per Savivaldybės biudžetinius metus neįgyvendinami. Dėl šios priežasties buvo nuspręsta atsisakyti didelės apimties projektų ir finansavimą paskirstyti kitoms priemonėms.

Savivaldybė pagal gautas paraiškas skyrė finansavimą penkioms bendrojo ugdymo įstaigoms, pateikusioms prašymus. Mokyklos pačios organizuoja idėjų konkursus ir atranką skirtų lėšų panaudojimui. Svarbiausia iniciatyvos mintis, kad patys mokiniai balsuoja ir sprendžia, kuri idėja jiems priimtinausia. Tikime, kad taip yra didinamas ir jaunų žmonių įsitraukimas į savivaldos procesus.

Kokia padėtis rajono švietime: džiaugsmas, rūpesčiai, pokyčiai...?

Džiugu, kad dalyvaujame Tūkstantmečio mokyklų programoje. Parengtas pažangos planas, pasirašytos sutartys su aštuoniomis rajono mokyklomis. Įgyvendinus programą patalpos bus pritaikytos įtraukiamam ugdymui – įrengtos modernios laboratorijos, STEAM kabinetai, robotikos laboratorijos, FabLab dirbtuvės, išmanios erdvės, sensoriniai kambariai, nusiramimo kambariai.

Taip pat daug dėmesio bus skiriama mokinių žinioms ir mokytojų kvalifikacijos kėlimui.

Liūdna, kad rajone mažėja vaikų. Šiais metais rajono bendrojo ugdymo įstaigose mokosi 3809 mokiniai, ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo įstaigose – 1248 vaikai, iš viso – 5057 mokiniai, t. y. 93 vaikais mažiau nei 2022 m. rugsėjo 1 d.

Daug dėmesio skiriame vaikų maitinimui, maisto kokybei. Vienuolikoje iš trylikos rajono mokyklų įrengtos virtuvės, įdiegtas dalinis švediškas stalas, vaikai gauna visavertį maistą.

Stengiamės atliepti šeimų poreikius. Laimingi tėvai, kai yra saugūs jų vaikai. Vilkaviškio rajono savivaldybėje veikia dešimt vaikų dienos centrų, kuriuose vaikai užimti po pamokų. Taip pat esame išskirtiniai tuo, kad mūsų rajone nemokama popamokinė veikla.

Kybartų socialinių paslaugų centre veikia socialinės dirbtuvės – galimybė intelekto ir psichikos negalia turintiems žmonėms puoselėti savo įgūdžius. Tuščiose virtuvės patalpose atnaujinus įrangą įkurtos „Kybartų skanėstų“ socialinės dirbtuvės, todėl dirbtuvės kviečia kepiniais.

Kokias savivaldybės problemas tenka šiemet spręsti?

Didelį dėmesį skiriame smurto artimoje aplinkoje prevencijai. Prie Gudkaimio savarakiško gyvenimo namų pastatėme vagonėlius, skirtus smurtaujančių asmenų, kuriems pritaikomas orderis, apgyvendinimui.

Savivaldybė taip pat dalyvauja bandomajame Sveikatos apsaugos ministerijos pacientų pavėžėjimo projekte.

Viena esminių problemų rajone – per mažos sumos skiriamos kelių tvarkymui, naujų tiesimui. Savivaldybė 2023 m. iš biudžeto skyrė 700 tūkst. eurų kelių tvarkymui, bet to mažai.

Aktuali problema, jaučiama periferijoje esančiame rajone – investicijų, galinčių kurti darbo vietas, trūkumas. Bendraujant su tarptautiniais partneriais girdime, kad dalis užsienio investuotojų baiminasi investuoti šioje geografinėje vietovėje ir dėl sienos su Kaliningradu, ir dėl vykstančio karo Ukrainoje. Investicijoms esame paruošę 22 ha plotą Vilkaviškio mieste, yra atlikta šio sklypo panaudojimo galimybių studija, taip pat ruošiami atskirą internetinę svetainę apie galimybes investuoti Vilkaviškio rajone.

Algirdas NEIBERKA
Vilkaviškio rajono savivaldybės meras

Kaip rajonui atsiliepia geopolitinė padėtis?

Esame Rusijos Kaliningrado srities ir Lenkijos pasienyje. Dėl tokios geografinės vietos jaučiame, kad yra sunkiau pritraukti investuotojus iš Vakarų valstybių. Verslai, vykdomi veiklą Kaliningrado srityje, užsidarė, o dėl to padidėjo nedarbo lygis. Dėl geopolitinės situacijos pristabdytos arba visai nutrauktos ES ir valstybės investicijos į mūsų pasienio rajoną.

Šiemet savivaldybės dirba pagal atnaujintą Vietos savivaldos įstatymą. Kaip sekasi gyventi pagal įsiteisėjusias naujas pataisas? Kas gerai, o kas sukelia papildomų rūpesčių?

Vadovaujantis nauju įstatymu Savivaldos srityje, meras tampa aiškiu šeiminku su išgrynintomis kompetencijomis, atsakomybėmis ir atskaitingumu.

Įstatyme numatoma, kad meras sudarys ir teiks Tarybai Savivaldybės biudžeto projektą, jį vykdys, administruos savivaldybės turtą ir piniginius išteklius, tačiau 2023 m. biudžetas jau sudarytas, lydinčios teisės aktai reguliuojantys veiklą dar tik keičiami. Esami teisės aktai aptakūs, trūksta aiškumo, todėl Savivaldybės taiko juos gana skirtingai.

Šiuo metu įžvelgiu problemą, kad meras ne Tarybos narys, o tik pirmininkauja Tarybai, neturėdamas balso teisės. Atsakomybės liko tos pačios – suvaldyti situaciją Tarybos posėdžių metu. Kita problema – merui padidėjo administracinė našta gaunant ir paskirstant, derinant ir pasirašant įvairius dokumentus. Meras negali perduoti atsakomybių vicemerams ar patarėjams. Daugiau administracinės naštos norėčiau dalytis su Administracijos direktoriumi.

Kokie Marijampolės regiono plėtros tarybos projektai pasiekė Vilkaviškio rajoną?

Vienas svarbiausių uždavinių – investicijų pritraukimo funkcinės zonos sukūrimas ir investicijoms tinkamų sklypų netolygumų pašalinimas.

Vilkaviškio rajono Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centre-muziejuje vyksta daug renginių.

Projekto metu numatoma atrinktuose žemės sklypuose suprojektuoti ir įrengti inžinerinę infrastruktūrą, įrengti sklypams pasiekti reikalingus kelius, apšvietimą ir pan. Ši veikla didins sklypų investicinį patrauklumą, užtikrins gyvenimo kokybės gerėjimą ir bendrą tiek savivaldybės, tiek ir viso regiono patrauklumą.

Vyksta planavimas rengiant projektus socialinėje srityje. Bus įrengti du apsaugoti būstai. Didėjant sergančiųjų skaičiui ir siekiant užtikrinti kokybiškų paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims sergantiems senatvine demencija ir Alzheimerio liga bus vykdoma Gudkaimio globos namų plėtra, atidarant padalinį Šiaudiniškiuose.

Bus įkurtas dienos socialinės globos centras senyvo amžiaus asmenims, įsteigtas kompleksinių paslaugų teikimo centras vaikams su negalia. Vilkiškiyje bus įkurtos socialinės dirbtuvės ir dienos užimtumo centras asmenims su proto ir psichikos negalia.

Savivaldybės Taryboje esame pasitvirtinę ambicingą turizmo strategiją, todėl apsidžiaugėme, kad dalį veiklų galėsime įgyvendinti per Marijampolės regiono plėtros tarybos projektus.

Planuojame padidinti Paežerių ežero turistinį patrauklumą, išplėsti ežero turizmo infrastruktūrą.

Taip pat padidinti gamtos ir kultūros objektų turistinį patrauklumą atnaujinus rekreacinę

zoną prie Vištyčio ežero. Įrengti Turizmo infrastruktūrą Prezidento Antano Smetonos perėjimo per Lieponos upelį vietoje ir kt.

Kuo Vilkiški rajonas svarbus Marijampolės regionui ir Lietuvai?

Vilkiški rajonas pirmiausia siejasi su istorija ir istorinėmis asmenybėmis. Čia gimė Lietuvos patriarchas Jonas Basanavičius, Lietuvos himno autorius Vincas Kudirka ir kiti lietuvių tautos šviesuoliai. Vilkiški rajoną drąsiai galime vadinti kultūros židiniu.

Nuo seno Vilkiški rajonas garsėja kaip darbščių žmonių kraštas. Mūsų rajone gaminami ledai, kurie eksportuojami į daugelį šalių, taip pat skrudinama kava, spaudžiamas aliejus, brandinami sūriai, kepami šakočiai, gaminami tradiciniai mėsos produktai. Kiekvienas atvykęs į šį kraštą gali atrasti įvairias degustacijas, pajauti rajono savitumą ir išskirtinumą.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Deimantė Bendžiūnienė

VIENIJA VIENAS INTERESAS – KALVARIJOS KRAŠTO ŽMONIŲ GEROVĖ

Kalvarijos savivaldybės meras Nerijus Šidlauskas į šias pareigas atėjo sukaupęs ne vienerių metų veiklos savivaldybės taryboje patirtį, tad gimtoji Kalvarijos savivaldybė jam yra gerai pažįstama.

Gerb. mere, Jūsų manymu, kokios Kalvarijos savivaldybės stipriosios pusės ir ar pakankamai jos išnaudojamos?

Kalvarijos savivaldybės stipriosios pusės – iniciatyvi Savivaldybės administracija, atviri žmonės ir bendruomenė, pakankamai išvystyta infrastruktūra. Silpnosios pusės: neefektyviai naudojamos biudžeto lėšos, trūksta komunikacijos su bendruomene, gyventojai netiki, kad jų nuomonė yra svarbi ir privalo būti išgirsta.

Jūsų manymu, kiek savivaldybės gyventojų gerovė priklauso nuo savivaldybės veiklos?

Sprendimai dėl gyventojų gerovės turi tiesioginę koreliaciją su priimamais tarybos sprendimais. Tarkime, investicijos į infrastruktūrą ar investicijos į darbo vietų kūrimą.

Mero pareigų siekėte su Politiniu komitetu „Siekime kartu“ ir laimėjote, ar tai rodo, kad žmonės labiau pasitiki komitetais? Jei taip, Jūsų manymu, kodėl?

Savivaldos rinkimuose, manau, rinkėjai pasitiki ne partijomis ar komitetais, bet tiesiogiai kandidatais, už kuriuos balsuojama. Renkamas

konkretus žmogus su savo savybėmis, nes nedidelėse savivaldybėse vieni kitus pažįstame. Nemanau, kad komitetas suteikia labai didelį privalumą. Tiesiog komitetų įvaizdis nėra tiek suterštas intrigomis, istorijomis ar kitais negerumais.

Kaip sekėsi suformuoti mero komandą, kokie santykiai su valdančiąja koalicija?

Valdančiąją daugumą sudaro keturių politinių partijų atstovai ir politinio komiteto nariai. Visus vienija vienas interesas – Kalvarijos krašto žmonių gerovė.

Galbūt jau galite pasidžiaugti pirmaisiais šios kadencijos darbais? Kokie jie?

Darbas, kuriuo galiu pasidžiaugti, – atsiradęs skaidrumas ir kultūra Savivaldybės administracijoje ir Kalvarijos savivaldybės tarybos veikloje. Šiuo metu kuriamas strateginis planas numatytiems tikslams pasiekti.

Kokie sumanymai ateičiai: ką norėtumėte savivaldybėje pakeisti, kokius projektus įgyvendinti?

Vieni iš svarbiausių projektų – buvusio kino teatro pastato įveiklinimas jaunimo reikmėms,

Nerijus ŠIDLAUSKAS
Kalvarijos savivaldybės meras

taip pat komercinių ir gyvenamųjų sklypų formavimas Kalvarijos mieste.

Kiek padeda Jums dabar įgyta ankstesnė patirtis?

Visada įsivaizdavau savo veiklos ir atsakomybės modelį. Todėl šiandieninėms pozicijoms įtakos turi tam tikri praeities sprendiniai. Visada sakiau, kad suaugusiems žmonėms, tarp jų ir politikams, reikia kalbėtis ir siekti kompromisų. Viskas įmanoma argumentuojant, girdint ir klausant.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Sadutė Arcišauskė

SVARBIAUSIA – PAGARBA DEMOKRATIJAI IR ŽODŽIO LAISVEI

Apie pirmąsias darbo savivaldoje patirtis, rajono problemas ir jų sprendimą, rajono patrauklumo didinimą ir kokios meno sritys sostinė yra Šakiai, kalbamės su Šakių rajono savivaldybės meru Raimonu Januškevičiumi.

Gerb. mere, iki šiol dirbote įvairiose kultūros sferoje, tad kiek Jums pažįstama savivalda iki tampant meru?

Septynerius metus dirbau savivaldybės biudžetinės įstaigos – Šakių kultūros centro, vadovu, daug klausimų tekdavo spręsti konsultuojantis su savivaldybės administracija ir tarybos nariais.

Dvejus metus buvau Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos Šakių skyriaus pirmininko pavaduotoju ir jau ketveri metai esu skyriaus pirmininkas. Pagal galimybę visada dalyvaudavau LVŽS frakcijos posėdžiuose.

Kaip sekėsi suformuoti savo komanda? Kokie santykiai klostosi su valdančiąja dauguma?

Rinkimams ruošiausi labai atsakingai ir suformavau kompetentingą LVŽS sąrašą iš verslo, valstybės tarnybos, žemės ūkio, socialinės, kultūros, sporto, bendruomenių lyderių. Iš anksto žinojau ir galimus pretendentes administracijos direktoriaus, patarėjų pareigoms.

Po pirmo rinkimų turo paaiškėjus rezultatams (išrinktų Tarybos narių LVŽS – 8 ir LSDP – 8), nutarėme jungtis į koaliciją ir į antrąjį turąėjau turėdamas tvirtą valdančiąją daugumą. Koalicijoje randame kompromisus, dirbame kaip lygiaverčių partnerių komanda.

Nusprendę dalyvauti tiesioginiuose mero rinkimuose tikriausiai turėjote rajono viziją. Kokios Šakių problemas Jūsų manymu reikia spręsti? Gal jau galite pasidžiaugti pirmųjų kadencijos metų rezultatais?

Man visuomet svarbiausia – pagarba demokratijai, žodžio laisvei, ryšys tarp savivaldos ir bendruomenės.

Nuo rugpjūčio mėnesio lankomės Šakių rajono savivaldybės seniūnijose (jų yra keturiolika), siekdami įvertinti esamą situaciją, realiai susipažinti su esamomis problemomis ir ieškoti joms optimaliausių sprendimo būdų. Organizuojame susitikimus su gyventojais. Būtent iš gyventojų išgirstame apie didžiausius skaudulius. Klausimai yra labai panašūs, tačiau opiausia problema – keliai. Šakių rajonas turi daugiausiai Marijampolės apskrityje žvyruotos dangos kelių, kurie gyventojams sukelia nepatogumų visais metų laikais.

Daug pastangų reikalauja pilnavertės, gyventojų poreikius atliepiančios, Šakių ligoninės išlikimas, juolab, kad Šakių rajonas turi pasienio ruožą su Rusijos Federacija, o tai išorinė Europos ir NATO siena. Įvykus

menkiausiam incidentui ligoninės paslaugos gali tapti aukso vertės. Nesinori piešti tamsių scenarijų, tačiau turime suvokti, kad sveikatos priežiūros paslaugos turi būti prieinamos ne tik visiems rajono gyventojams, tačiau gali tapti ir vienu iš kertinių šalies saugumo taškų. Visi suprantame, kad uždaryti galime greit, bet pastatyti ar įkurti naują veikiantį objektą užtrunka.

Atvirai pasakius, didelių džiaugsmų kol kas nelabai yra, tik nuoseklus kasdieninis darbas. Jau per pirmuosius keturis mėnesius, racionaliai ir ūkiškai įvertinus žmonių iškeltas problemas, kurios ilgą laiką buvo vilkinamos arba visai nespėstos, pavyko rasti nemažai sprendimų ir realiai padėti gyventojams. Jau atlikta nemažai darbų, kurie džiugina rajono gyventojus.

Artėjant miesto šventei ir mūsų miesto unikalaus akcento – ežero 65-erių metų sukakčiai prie jo įrengtas paplūdimys.

Pagaliau įrengta ir mobili prieplauka Nemune, prie Sudargo piliakalnių komplekso. Sudargo bendruomenė šios prieplaukos laukė dešimtmetį, o mums pavyko ją įrengti vos per kelis mėnesius.

Ilgą laiką nebuvo atliekamas sanitarinis Gelgaudiškio dvaro miško parko kirtimas. Dėl šio aplaidumo teko pašalinti labai daug žievėgraužio tipografo pažeistų medžių.

Šiuo metu jau vykdomi darbai, siekiant užkirsti kelią šio invazinio kenkėjo plitimui.

Šakių rajono tarybai pritarus, pasirašyta sutartis su VDU dėl inžinerinės klasės steigimo mūsų rajone.

Savivaldybės taryboje pritarėme, kad Šakių rajono mokytojams nuo kitų metų būtų kompensuojamos kelionės į darbą išlaidos.

Pradėti galimybių studijos darbai Gelgaudiškio pramoninio, turistinio, keleivinio uosto įrengimui. Einant žaliojo kurso kryptimi vandens krovinių transportas yra vienas iš prioritetų ir valstybė investavo į Nemuno vandens kelio vagos gilinimą 25,5 milijono eurų.

Daug metų atidavėte kultūrai, Jūsų manymu kokia kultūros padėtis Lietuvos regionuose ir kokią įtaką gali daryti ir daro savivaldybė?

Skaičiuojama, kad kultūros laukas sukuria nuo 4 iki 5 proc. BVP, kai tuo metu valstybė grąžina ne tik meno kūrėjams, bet visam kultūros sektoriui tik apie 0,7 proc.

Nerimą kelia etninės kultūros nykimas – šiai sričiai metų metus neskiriamas pakankamas dėmesys. Jeigu šalies identitetas yra silpnas, gyventojams tampa sunku suvokti

Raimondas JANUŠKEVIČIUS
Šakių rajono savivaldybės meras

savo šalies etninę kultūrą ir susitapatinti su ja. Taip nutolstame nuo savo savasties ir vertybinio bei kultūrinio pamato, kad mokyklose įvedamos gyvenimo įgūdžių programos kartais atrodo lyg valstybė užsimotų sugriauti save, pradedant nuo vaikų ir jaunimo.

Beveik dešimtmetį vadovavote Šakių kultūros centre veikiančiam cirko kolektyvui. Kaip sekasi išsaugoti regionams nebūdingą kolektyvą?

Cirko tradicijos Zanavykijoje tęsiasi nuo 1959-ujų, o 1976 metais Šakiuose įsikūrė liaudies cirkas „Šypsena“. Taip jau lėmė likimas, kad mes kartu su žmona tęsėme šią unikalią menų sintezės tradiciją, kuri apjungia muziką, šokį, teatrą, sportą ir t. t. Mėgėjų kolektyvą išauuginome iki cirko mokyklos. 2014 metais Šakių rajono tarybos sprendimu, buvo įkurtas Šakių kultūros centro padalinys – „Šakių cirko mokykla“.

2023 metų sausį ši mokykla tapo Pasaulio cirko mokyklų aljanso nare – „Global Alliance of Circus Schools“ (GACS).

Poriniais metais paskutinį lapkričio savaitgalį Šakiuose vyks Tarptautinis festivalis-konkursas „Cirko žiburiai“, kuriame dalyvauja vaikų ir jaunimo atlikėjai iš viso pasaulio. Šakiai laikomi Lietuvos cirkos sostine.

Demografija atsiliepia kultūrai, švietimui, o kaip yra Šakių rajone? Netenka mažinti kultūros ir švietimo įstaigų?

Per paskutinius ketverius metus jau ir taip buvo viskas sumažinta ir sujungta. Tad artimiausiu metu neplanuojame nieko mažinti ir visomis išgalėmis stengsimės išlaikyti esamą situaciją.

Nebelikus ugdymo įstaigų mažose gyvenvietėse privalome užtikrinti vaikams galimybę dalyvauti neformaliajame švietime ir naudotis menams ir sportui Šakiuose sukurta infrastruktūra. Šiuo metu sprendžiame, kaip po neformaliojo ugdymo

veiklų, apie 18–19 val., mokiniams sugrįžti į atokiais gyvenvietes. Siekiame, kad visiems rajono mokiniams būtų užtikrintos vienodos galimybės.

Svarbiausia, žinoma, sugebėti regione išlaikyti kūrėjus, savo srities specialistus. Kartais tam padeda ir tinkama infrastruktūra, pavyzdžiui – Šakiai turi vieną iš moderniausių kultūros centrų visoje Lietuvoje. Pastatas, kuriame sutelktos daugiafunkcės techninės galimybės, gerokai lenkia kitų regionų kultūros centrus.

Šakių rajonas priskirtas Marijampolės regionui, bet Nemunas gan akivaizdžiai rajoną atskiria nuo kitų regiono savivaldybių, tad kaip sekasi bendradarbiauti su regiono savivaldybėmis?

Puikiai sutariame su aplinkinių rajonų merais, kolegomis politikais ir įvairių sričių specialistais. Tikrai matome, kad galime įgyvendinti nemažai bendrų projektų. Mums svarbiausia išlikti konkurencingiems didmiesčių kontekste. Lietuvos savivaldybių asociacijos valdyboje atstovauju visai

Marijampolės apskrčiai, dirbu Švietimo ir kultūros komitete.

Mūsų pagrindinis skirtumas nuo kitų savivaldybių – pasienis su Rusija. Tai tikrai sukelia nemažai galvos skausmo. Šakių rajono savivaldybei reikia ypatingo dėmesio išlaikant kai kuriuos infrastruktūrinius objektus ir kuriant naujus, nes savivaldybė užima svarbų vaidmenį visos šalies saugumo kontekste.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Raimonda Visockytė

MANTAS VARAŠKA: „OBJEKTYVIŲ BŪTINYBIŲ KEISTI SAVIVALDOS MODELĮ NEBUVO“

„Mano Bičiuliai, dalyvausiu LR Prezidento rinkimuose. Turiu pagrįstus pasiūlymus dėl visuomenės ir valstybės ateities. Neketinu delsti. Su pagarba esamiems valstybės lyderiams, nematau jų valios esminiems pažangos pokyčiams. Suprantu, jog po 4 ar 5 metų gelbėti mūsų bendrus reikalus (ResPubliką) bus per vėlu. Žinau, jog nebūtinai laimėsiu šiuos rinkimus. Nepaisant to, Tautos labui siūlysiu nelengvus, bet būtinus sprendimus. Pergalės atveju, būsiu pasirengęs juos vykdyti, nebijodamas atsakomybės. Rinkimų diskusijose pasižadu veikti nuosaikiai ir oriai“, – tokį įrašą savo Facebook paskyroje rugsėjo 24 dieną paskelbė Kazlų Rūdos savivaldybės meras Mantas Varaška.

Šįkart su juo kalbamės apie savivaldos kasdienybę.

Gerb. mere, pradėjote antrąjį darbo meru kadenciją. Kiek pasitarnauja ankstesnėje kadencijoje įgyta patirtis, nes Vietos savivaldos įstatymas įnešė nemažai naujovių? Kaip vertinate tas naujoves?

Patirtis pasitarnauja nebent ramiau priimti neapgalvotus valstybės politikų, Seimo priimtus sprendimus (pvz., naujasis vietos savivaldos įstatymas). Patys pokyčiai iš esmės tik pablogino savivaldybės modelį, sujaukė nusistovėjusius institucijų santykius, patirtis ir paliko daugybę neatsakytų klausimų arba kuriozų (pvz., administracijos direktorius neturi pavaduotojo).

Ir ką manote apie šiuo metu susiklosčiusią savivaldos situaciją Lietuvoje?

Vertinu ją kaip dalies politikų, pirmiausia dabartinės valdančiosios daugumos sąmoningą siekį sukelti sumaištį vietos savivaldoje, pakirsti žmonių pasitikėjimą ja. Jokių objektyvių būtinybių keisti savivaldos modelį nebuvo. Į Konstituciją buvo galima įrašyti ir tai, jog meras drauge yra tarybos narys ir atstovauja tarybai. Lygiai taip pat kaip Vyriausybės vadovas yra Seimo narys ir atstovauja Seimui.

Savivaldybėms atstovauja Lietuvos savivaldybių asociacija. Šiomet Jūs esate išrinktas LSA viceprezidentu. Už ką esate atsakingas? Kokius klausimus sprendžiate ir ketinate spręsti? Kokie LSA veiklos pokyčiai, Jūsų manymu, reikalingi?

Kol kas turiu klausimus susijusius su viešaisiais pirkimais, mokesčiais, nekilnojamojo turto aplinka. LSA pasigendu dokumentų, procesų įforminimo tvarkos, darbo grupių organizavimo tvarkos, jos biudžeto valdymo aiškumo.

Jūsų manymu, kodėl LSA ne visada pavyksta derybose su centrine valdžia apginti savivaldybėms geriausią rezultatą? O gal to pasiekti neįmanoma, nes savivaldybės gan skirtingos?

Dalis LSA vadovybės yra priklausoma nuo politinių partijų. Jose jie taip pat turi savo karjerą, tikslus. Atitinkamai, kartais tai suveikia labiau nei objektyvus poreikis atstovauti savivaldybių poreikiams.

Kurį laiką savivaldybės, kurioms vadovavo politinių komitetų išskirti merai, buvo tarsi uždu-ryje palikti. Šiomet įsteigta Politinių komitetų

Mantas VARAŠKA
Kazlų Rūdos savivaldybės meras

asociacija tas duris turėtų atverti, tad ar daugiau esate girdimi komitetams atstovaujantys merai ir jų vadovaujamoms savivaldybėms?

Kažkiek taip, nes asociacijos valdyme politinius komitetus atstovaujantys merai dalyvauja aktyviau, komitetų asociacija teikia savo pozicijas ir teisėkūros klausimais (pvz., pasiūlymai vietos savivaldos įstatymo pakeitimui).

Kokiais Kazlų Rūdos savivaldybės pokyčiais, įgyvendintais projektais jau galite pasidžiaugti?

Visko išvardinti neįmanoma, tačiau maloniausiai nuteikia realūs TŪM programos įgyvendinimo žingsniai partnerystėje su Kauno rajono savivaldybe. Jei laikysimės plano, įvairių užimtumo veiklų salės statybas daugiau nei 400 Kazlų Rūdos vaikų bei Sporto centro būreliams pradėsime dar šiemet.

Dėkoju už pokalbį.

Kalbino Justė Brigė

RIETAVO 770 METŲ JUBILIEJUS IR MYKOLINIŲ MARATONAS

Rugsėjo 23 d. Rietavas pakvietė gyventojus ir svečius į pagrindinę Rietavo šventę Mykolines. Šiemet minimas 770 metų Rietavo miesto jubiliejus, tad ir šventė pradėta įspūdinga eiseną, kuri iš Rietavo parko vinguriavo iki pat Laisvės aikštės. Šventiškoje eisenoje dalyvavo Savivaldybės įstaigų, bendruomenių, seniūnijų, švietimo įstaigų atstovai, svečiai.

Šventės dalyvius ir svečius sveikino Rietavo savivaldybės meras Antanas Černeckis, kuris visiems linkėjo nepamirštamų įspūdžių Rietave. Šventės proga rietaviškius sveikino Šilalės rajono savivaldybės meras Tadas Bartkus, Plungės rajono savivaldybės vicemeras Žydrūnas Purauskis, dr. Jonas Jagminas, svečiai iš užsienio delegacijų – Gulbenės (Latvija), Kentšyno (Lenkija), Zarbeko (Vokietija), Karlshamno (Švedija) savivaldybių atstovai.

Tradicškai apdovanoti gražiausiai savo sodybas tvarkantys ir puošiantys savivaldybės gyventojai. Kasmet pasidžiaugiama ir ūkininkų puikiais ūkininkavimo rezultatais, pastangomis puoselėti aplinką ir ugdyti ūkininkavimo kultūrą. Šventę papuošė kūrybingai ir originaliai išpuošti visų penkių seniūnijų kiemeliai. Šventės dalyvius džiugino pučiamųjų instrumentų orkestrų koncertinė programa, kurioje dalyvavo Gulbenės (Latvija), Mažeikių, Šiaulių ir Rietavo miesto orkestrai su šokių studijų dalyvėmis.

ŽIRGAI IR DVIRAČIAI

Rietave puoselėjamos senos kunigaikščių Oginskių tradicijos, o į kiekvieną rudenį vyksiančią ir didžiulio populiarumo susilaukiančią Mykolinių šventę įsitraukia ir 2010 metais įsikūręs Rietavo žirgynas. Rugsėjo 16 d. visą dieną Rietavo žirgyne vyko Mykolinių šventė, kurios metu žiūrovai galėjo gėrėtis Žemaitijos regiono raitelių jėgų varžybomis-konkurais, klausytis koncertinės šokėjų ir dainininkų programos.

Žirgyno teritorijoje buvo galima pasigrožėti projekto „Saulėto oranžinio traukinuko kelionė per Lietuvą“ paruošta kompozicija. Vėl Rietavo žirgynas direktorius Rimantas Gricevičius atvykusius informavo, kad šventiniais balionais papuoštos durys, už kurių įkurta nauja pastogė žirgams. Raitelės Liepa ir Emilija buvo pakviestos perkirpti šventinę juostelę.

Vėl Rietavo žirgyne vykusiame žirgų konkūro metu savo veiklą pradėjo ir tarptautinio dailininkų ir fotografų plenero „Nupiešk/nufotografuok žemaituką“ dalyviai. Plenere dalyvavo kvietiniai svečiai – Varšuvos dailininkų ir fotografų grupė „Equitas Equitatum“, kurie specializuojasi žirgų piešimo, tapymo ar fotografavimo srityje.

„Mero taurės“ konkūre (kliūčių aukštis iki 110 cm.) 1 vietą pelnė Skaistė Bendoriūtė

ir Žaklina (Juknaičių žirgai). Konkūre „Kunigaikščių Oginskių taurė“, kuriame kliūčių aukštis siekė iki 90 cm, susirungė raiteliai su žemaitukų veislės žirgais. 1 vietą iškovojo Erika Šarkelytė ir Takis (Lazdijų sporto centras). Visiems prizinių vietų nugalėtojams atiteko piniginiai prizai ir taurės.

Tęsiama šauni tradicija rengti žygį dviračiais po Rietavo apylinkes, kuri jau tapo Mykolinių šventės dalimi. Kadangi žygis organizuojamas jau ne pirmus metus, šiemet – rugsėjo 17 d. – nuspręsta padaryti du maršrutus. Vienas maršrutas lengvesnis ir trumpesnis – skirtas dviračių mėgėjams ir šeimoms, kitas maršrutas ilgesnis ir sudėtingesnis – pažengusiems dviratininkams.

Visi dalyviai, įveikę maršrutą, grįžo į Laisvės aikštę, šalia Rietavo savivaldybės administracijos pastato, kur visus medaliais apdovanojo Rietavo meras Antanas Černeckis.

LEVIS DŽINSAI AR ŽEMAITUKAI?

Rugsėjo 20 d. vakarą rietaviškius ir svečius draugėn sukvietė Rietavo savivaldybės kultūros centro organizuota džinsinė vakarienė. Šis renginys – Mykolinių šventės dalis. Dalyvių aprangos kodas – džinsai, o šventinį stalą vaišėmis pildė visi renginio dalyviai. Šventė vyko Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos sporto komplekse.

Kiek žinoma, lietuvių kilmės kūrėjas, manoma, kilęs iš Rietavo–Varnių pavieta, litvakas Jacob Davis saulėtoje Kalifornijoje (Amerika) sukūrė, o 1873 m. gegužės 20 dieną amerikietis audinių tiekėjas Levi Strauss užpatentavo (nes Jokūbui neužteko pinigų patentui) pirmuosius džinsus. Gamintojų etiketėje figūroja logotipas, ant kurio – dviejų žirgų plėšomi džinsai. Džinsinę tematiką Rietavi pametė istorikas, rašytojas, fotografas, raitelis ir keliautojas Gintaras Kaltenis. Jis istorijos lobynuose atrado šią istoriją, o kadangi ji glaudžiai susijusi su Žemaitijos kraštu, pakvietė šią žinią skleisti kartu.

Pirmasis testas „Kas stipresnis, Levis džinsai ar žemaitukai?“ surengtas 2021 m. Vėl Rietavo žirgyne Mykolinių šventės metu. Tad ir šis šventinis vakaras pradėtas šalia sporto komplekso surengtomis žirgų ir džinsų varžytuvėmis, kuriomis bandyta išsiaiškinti, kuris visgi stipresnis.

Renginio metu vyko ir tarptautinio dailininkų ir fotografų plenero „Nupiešk/nufotografuok žemaituką“, skirto Lietuvos Respublikos Seimo skelbtiems Žirgo metams, pristatymas. Gintaras Kaltenis sakė, kad ši paroda taps tarptautinė ir keliaujanti: iškeltas į Baisiogalos žemaitukų centrą, vėliau į Arklio muziejų (Anykščių r.), o lapkričio 27 d. bus pristatyta Lietuvos Respublikos Seime.

Rietavo meras Antanas Černeckis ir Rietavo savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėja Jolanta Grevienė apdovanojo plenero dalyvius padėkomis ir simbolinėmis dovanėlėmis.

Susirinkę šventės dalyviai turėjo galimybę pasigrožėti ir madų šou – MB „Spalvota mintis“ ir „Spygliuko siuviniai“ pristatė džinsinių aksesuarų kolekciją, kurią demonstravo Rietavo kultūros centro mergaičių šokių kolektyvas (vad. Aldona Mickuvienė). Dar vieną džinsinių rūbų kolekciją pristatė Rietavo Lauryno Ivinskio gimnazijos moksleivės, o rūbus puošti ir kolekciją šio vakaro pristatymui padėjo paruošti gimnazijos mokytojos Jurga Šiaudvytienė ir Rima Drevinskienė. Išrinktos ir stilingiausios vakaro viešnios – jomis tapo Daiva, Vytautė, Nijolė ir Loretta.

Renginio metu visi galėjo įsiamžinti „džinsinėje“ foto sienelėje, vyko džinsinių aksesuarų dirbtuvės, džinsiniai konkursai ir viktorinos. Renginio metu jaukią atmosferą kūrė gyvo garso grupės „Old City Band“ koncertas.

770 EILUČIŲ RIETAVUI

Rugsėjo 18 d. vakarą rietaviškiams buvo pakviesti į Rietavo skverą prie muzikinio fontano, prie kurio vyko grasiniai skaitymai „770 eilučių Rietavui“. Renginį organizavo Rietavo savivaldybės Irenėjaus Oginskio viešoji biblioteka. Gausus vakaro skaitytų būrys skaitė Rietavo krašto rašytojų ir kūrėjų tekstus, kiuriuose – daug įdomių istorinių detalių apie Rietavą.

Rietavo Mykolo Kleopo Oginskio meno mokyklos direktorius Nerijus Jasinskas skaitė ištrauką iš Šatrijos Raganos „Jau vakaruose užgeso saulėlydžiai“, savivaldybės tarybos narys Paulius Šniuka – ištrauką iš Stasio Algirdo Monkevičiaus „Amžiaus slenkščiai“, Rietavo savivaldybės vicemerė Kristina Krasauskienė – ištrauką iš Eduardo Cinzo „Šventojo Petro Šunynas“.

Visus skaitytus padėkomis ir atminimo dovanėlėmis apdovanojo Rietavo savivaldybės Irenėjaus Oginskio viešosios bibliotekos direktorė Erika Pranckevičienė. Saksofono garsais vakarą sušildė Gerda Mikutytė.

BILIETŲ NĖRA

Rugsėjo 22 d. vyko auditeatro „Bilietų nėra“ ir Vilniaus tarptautinio teatro festivalio „Sirenos“ garso projekto pristatymas Rietavo parko dvaro teritorijoje.

Įkvėpti Oginskių dinastijos, rezidavusios Rietave, progresyvaus klestėjimo ir gana dramatiško dvaro, parko, sodo ir kultūrinio paveldo griūties bei išgirdę 1938 m. Kauno radiofono studijoje įrašyto interviu su Oginskių Rietavo rezidencijos sodininku Bronislavu

Saponka, kompozitorius Andrius Šiurys, istorikė Regina Šiurytė-Šimulienė (abu kilę iš Rietavo), dramaturgas Rimantas Ribačiauskas ir prodiuserė Rasa Kregždaitė sukūrė doku-ficinę garso patirtį „RIETAVO SODININKAS“, paremtą interviu ir archyviniais dokumentų fragmentais.

Renginio metu buvo suteikta išskirtinė galimybė prisiliesti prie istorinio kultūros paveldo šiuolaikine meno kalba (į išmaniuosius telefonus reikėjo parsisiųsti atitinkamą programėlę ir nuskenuoti QR kodą bei turėti ausines). Vaikščiodami Oginskių giminės pramintais Rietavo dvaro parko takais, klausytojai pasinėrė į muzikinę kelionę apie laiko tėkmę.

Pasibaigus kelionei renginio dalyvius ir audioteatro kūrėjus sveikino Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktorius, Rietavo garbės pilietis Vytas Rutkauskas ir savivaldybės meras Antanas Černeckis, kuris džiaugėsi, kad Rietave atsiranda naujų ir inovatyvių dalykų.

VYSKUPO VIZITAS

Rugsėjo 24 d. Rietave užbaigtas šventinis Mykolinių maratonas. Paskutinę tradicinės šventės dieną visi rinkosi į Rietavo Šv. arkan-gelo Mykolo bažnyčią, kurioje buvo švenčiami tituliniai atlidai. Šia proga Rietavo parapijoje lankėsi Telšių vyskupas Algirdas Jurevičius, kurį per Rietavą iki bažnyčios vežė VŠĮ „Rietavo žirgynas“ karieta.

Šiais metais švenčiamas ne tik Rietavo miesto 770 metų jubiliejus, bet ir 150 metų nuo Rietavo bažnyčios statybų pabaigos. Prieš 170 metų (1853 m.) vyskupas Motiejus Valančius pašventino šios bažnyčios kartinį akmenį, o prieš 150 metų (1873 m.) bažnyčios statyba buvo baigta. Rietavo bažnyčios statybą pradėjo Irenijus Oginskis, o po dvidešimt metų baigė jo sūnus – Bogdanas Oginskis. Šv. Mišių pradžioje vyskupas palaimino parapijos jubiliejui skirtą atminimo lentą, kurią pagamino UAB MARMO ARC.

Po Šv. Mišių savivaldybės meras dėkojo už gražią šventę, ir džiaugėsi, kad vyskupo vizitas ir jo aukojamos Šv. Mišios papuošė Mykolinių šventę. Meras perdavė Seimo nario Jono Varkalio padėkas Rietavo parapijos klebonui Antanui Gutkauskui, bažnyčios pastoracinės tarybos direktoriaus pavaduotojui Juozui Barsteigai, „Caritas“ Rietavo skyriaus vadovei, bažnyčios pastoracinės tarybos sekretorei Reginei Balčiūnienei ir „Gyvojo rožinio“ organizacijos Rietavo skyriaus vadovei Irenai Rėkašienei.

Atlaidus vainikavo literatūrinė-muzikinė impresija „TĖVYNEI SKIRIU TURTUS, DARBUS IR GYVENIMĄ“, kurią dovanojo aktorė Virginija Kochanskytė, pianistė Šviesė Čepliauskaitė ir dainininkė Giedrė Zeicaitė. Programoje – Irenėjaus Oginskio laiškų fragmentai, M. K. Oginskio muzikiniai kūriniai.

Parengta pagal Dalios Barcytės inf.

Rietavas pasipuošė nauju žemaitišku užrašu.

Rietavo savivaldybės meras Antanas Černeckis atvykusiems linkėjo nepamirštamų įspūdžių.

Tradicškai apdovanoti gražiausiai savo sodybas tvarkantys gyventojai ir geriausi ūkininkai.

Rietavo parapijoje lankėsi Telšių vyskupas Algirdas Jurevičius.

Šventinis vakaras pradėtas surengtomis žirgų ir džinsų varžytuvėmis.

ŠILUTĖS KRAŠTO VIZITINĖ KORTELĖ

Rugsėjo 2 d. savaitgalis Šilutės krašte buvo kupinas šurmulio, geros nuotaikos ir, žinoma, gardaus žuvenies aromato. Lyg Pamario upių vanduo visų Lietuvos regionų atstovai užtvindė Rusnės salos erdves. 15-asis Žuvenies virimo čempionatas įvyko! Kasmet šis renginys sutraukia ne tik geriausius žuvenies virėjus bei žuvis mėgėjus iš pačių atokiausių Lietuvos kampelių. Šio reginio nepraleidžia progos pamatyti ir užsienio partneriai. Šiais metais Pamarį aplankė Skadovskas (Ukraina), Tskaltubo (Sakartvelas), Saldus (Latvija), Kolobžegas (Lenkija), Pruszcz Gdanski (Lenkija).

Dėl geriausiųjų titulo ir išskirtinio žuvenies čempiono žiedo varžėsi 72 Lietuvos ir užsienio komandos, išvirtas rekordinis kiekis 4,15 tonos žuvenies.

Žuvenies virimo čempionatas jau tapo Šilutės krašto vizitine kortele, o norinčiųjų tapti šio unikalaus įvykio dalimi gretos vis didėja. Džiaugiuosi matydamas, kiek daug draugų ir mūsų nuostabios gamtos gerbėjų turi Pamarį. Dėkoju visiems, kurie pirmąjį rugsėjo šeštadienį tradiciškai praleidote kartu. Ačiū išradingiesiems komandų šefams, už jų išbulintus receptus, ačiū komandoms už jūsų išradingumą, puikią nuotaiką ir unikaliai įrengtus kiemelius.

Dėkoju visiems, prisidėjusiems prie čempionato organizavimo, rėmėjams, Savivaldybių vadovams, valdžios institucijų atstovams ir, žinoma, reginio žiūrovams, žuvenies degustatoriams, globėjui, vyriausiajam šefui bei reginio vedėjui Marijui Budraitis.

Iki susitikimo 16-ajame Žuvenies virimo čempionate!

Šilutės rajono savivaldybės meras Vytautas Laurinaitis

Meras Vytautas Laurinaitis sveikina nugalėtojus.

Žuvenies vertinimo komisija. Dauguma jų čempionatų nugalėtojai.

Čempionato vyr. šefas Marijus Budraitis kalbina Lazdijų komandos šefes.

Puikūs Kalvarijos savivaldybės komandos debiutas.

Šventės šeimininkai – Rusnės seniūnija su seniūne Dalia Drobnienė.

Jubiliejinis komandų Kokų šokis pavyko.

Rugsėjo 2 d. Rusnėje vyko jau XV tarptautinis žuvenės virimo čempionatas. Katilų alėjoje, be pamario krašto komandų, šeimininkavo: Vilniaus, Švenčionių, Trakų, Panevėžio, Ignalinos, Šiaulių, Šilalės, Kalvarijos, Lazdijų, Skuodo, Plungės, Kėdainių, Pasvalio, Jurbarko ir kitų regionų komandos. Sulaukta ir tarptautinių komandų iš Lenkijos ir Latvijos.

Visų komandų virėjams ir garbiems svečiams dovanotos šventinės prijuostės, kurias pagaminio „Šarūno reklama“. Prijuostės papuoštos ne tik žuvenės logotipiniu ženklu bet ir Mažosios Lietuvos vėliava. Tokių išskirtinių prijuosčių nėra prekyboje, todėl vienintelis būdas ją gauti buvo registruoti savo virėjų komandą, papildant daugiau kaip pusšimčio čempionato komandų gretas.

Čempionate pasirodė Klaipėdos miesto savivaldybės komanda su savo naujuoju meru Arvydu Vaitkumi. Kaip įprasta net 2 komandas užregistravo Lietuvos kultūros sostinė Tauragė, gyvenanti kultūrinės sostinės ritmu ir savo renginių gausa.

Čempionato metu bendradarbiavimo su-tartį pasirašė vienas iš čempionato rengėjų VO „Forumas“ ir Trakų istorijos muziejus, su inten-cija rengti bendrus kūrybinius projektus ir ats-tovauti savąjį kraštą abipusiuose renginiuose. Trakų istorijos muziejui įteiktas žuvenės čem-pionato ambasados ženklas. „Džiaugiamės su trakiškiais užsimezgusia stipria draugyste, „Trakų vaiduokliai“ su savo muziejaus direktore Alvyga Zmejevskiene grįžo į žuvenės čempio-natą su individualiais vertingais prizais kitoms komandoms“ – sakė Žuvenės virimo čempio-nato vyr. šefas Marijus Budraitis.

Pasak Marijaus, tęsiama graži tradicija, kai visi 4 Šilutės rajono savivaldybės vado-vai – meras, abu vicemerai ir administracijos direktorius – įsteigia savo išskirtinius prizus ypatingoms komandoms. Jau eilę metų žuvis

sriubos kategorijos čempionui prizą steigia ir jo gamybą finansuoja Šilutės seniūnas Raimondas Steponkus, šį tradiciją tęsiasi net 11 metų, jo prizai yra iškeliavę į Latvijos miestą Saldus, į Lazdijų ir Jurbarko kraštus, Panevėžio regioną ir Palangą. Šiemet žuvenę virė ir dviejų Mažosios Lietuvos Rotary klubų jungtinė komanda – Šilutės Rotary klubas, kuris kitais metais švęs gražų 30 metų įkūrimo jubiliejų ir Klaipėdos klubas „Maris“, kitais metais švėsiantis 20 metų jubiliejų. Pastarojo klubo šių metų prezidentas Vytautas Lygnugaris finan-savo nepriklausomybės akto signataro Šaulio paminklo sukūrimą ir pastatymą Švėkšnoje.

Puikus Kalvarijos savivaldybės komandos debiutas. Smagiame ir kvepiančiame maisto čempionate Kalvarijos savivaldybės komanda, pelnę II vietą. Komandos kapitonas – Gintaras Zavistauskas, Kalvarijos savivaldybės admi-nistracijos direktorius, žuvenės šefė Rasa Arbačiauskienė Kalvarijos žvejų klubo „Orija“ narė.

Norinčiųjų dalyvauti ir paragauti žuvenės šiemet neišgąsdino net prieš tai naktį žliau-gęs itin stiprus lietus. Čempionate susigrūmė 72 komandos, iš kurių pamario krašto dalyvių buvo mažuma – net 40 komandų atvyko iš kitų Lietuvos regionų. „Geografinė amplitudė yra labai plati, komandos atvyko iš Vilniaus, Trakų, Švenčionių, Kalvarijų, Lazdijų, Kauno, Šiaulių, Klaipėdos ir kitų miestų, pasidengia beveik visa Lietuva. Taip pat dalyvavo trys užsienio komandos iš Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos“, – dalyvių įvairovę džiaugėsi renginio organizato-rius Marijus Budraitis.

„Paskaičiavome, kad vien virėjus palaikyti atvykusių žmonių buvo apie 3000, tad žiū-rovų skaičius buvo ištis įspūdingas. Rusnės tiltas kemsai tik vieną kartą metuose, tai yra per Žuvenės virimo čempionatą“, – pasakojo vyriausiasis šefas.

Birutė Servienė-Kasiulytė – čempionato garbės ambasadorė.

Čempionato nugalėtojo žiedus šiemet iškovojo Audronė Mickienė ir jos komanda „Giminės žuvenė“, į čempionatą atvykusi iš Pagėgių savivaldybės. „Tai ketvirtoji moteris, laimėjusi čempionatą. Džiugu ir tai, jog šiais metais varžėsi ir rekordinis moterų skaičius, netgi 24“, – kalbėjo M. Budraitis.

Žuvenės sriubos nugalėtojais tapo jung-tinė Rotary komanda. Tradicinės žuvenės laimėtojai – „Kuršmarių piratai“ (Ventės-Kintų bendruomenė).

Ypatingai pagerbta ilgametė žuvenės virimo čempionato komisijos pirmininkė Birutė Servienė-Kasiulytė Mažosios Lietuvos enci-klopedijos autorė ir talkininkė, Šilutės rajono savivaldybės „Sidabrinės nendrės“ nominantė. Savo tyrimų kryptimi pasirinkusi pamario krašto žvejybą, kulinarinį paveldą, gyven-tojų likimus ir išlikusią autentišką. Birutė tapo Žuvenės čempionato garbės ambasadore.

Parengė Romas Gurlkys

KARTU ESAME STIPRESNI!

Tomas MARTINAITIS
Akmenės rajono savivaldybės vicemeras

2022 metų vasario mėnesį Rusijai pradėjus didžiulę karinę invaziją į Ukrainą mūsų šalis ir visa visuomenė susivienijo siekdami padėti nuo karo bėgantiems Ukrainos piliečiams. Ne išimtis ir mūsų Akmenės rajonas, čia saugų prieglobstį rado gausybė žmonių – didžioji jų dalis moterys ir vaikai. Šiandien pas mus vis dar gyvena daugiau nei 500 laikiną prieglobstį turinčių ukrainiečių. Pagal priimtų pabėgėlių skaičių tenkantį savivaldybei, procentine išraiška, pirmaujame tarp visų Lietuvos savivaldybių.

Siekdama padėti žmonėms geriau integruotis mūsų visuomenėje ir čia geriau jaustis, Akmenės rajono savivaldybės administracija parengė projektą „Kartu esame stipresni“. Projektas teiktas Šiaurės šalių tarybos valstybės tarnautojų mobilumo programai. Gautas 6000 eurų finansavimas leido administracijos specialistų komandai aplankyti dvi Skandinavijos valstybes ir pasimokyti iš geriausių praktinių pabėgėlių integracijos pavyzdžių. Komanda, kurią sudarė Savivaldybės meras, vicemeras, administracijos švietimo ir socialinės paramos skyriaus vedėjas bei Savivaldybės gydytoja aplankė Jakobstad miestą Suomijoje ir Dalarna regioną Švedijoje.

Rugpjūčio pabaigoje ir rugsėjo pradžioje abejuose šalyse praleistos 5 dienos bei turininga programa leido susipažinti su problemų, su kuriomis susiduria pabėgėliai, sprendimo būdais švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinėse srityse. Akmeniškiai susitiko su skirtingų savivaldybių atstovais, bendruomenių nariais ir nevyriausybėmis organizacijomis, kurios padeda į šalį atvykusiems kitių valstybių piliečiams. Vizitų metu

Administracijos specialistų komanda aplankė dvi Skandinavijos valstybes ir mokėsi iš geriausių praktinių pabėgėlių integracijos pavyzdžių.

mūsų delegaciją lydėjo Jungtinių Tautų Pabėgėlių Agentūros atstovas, Stokholme dirbantis lietuvis Karolis Žibas. Pristatyti gerosios praktikos pavyzdžiai leido įsitikinti savo vykdomų veiksmų teisingumu, o gyvai bendraujant pamatyti ir aptarti kylančių iššūkių sprendimo būdai leis ir ateityje užtikrinti sėkmingą pabėgėlių integraciją mūsų krašte. Taip pat tikimės, kad vizito metu užmegzti ryšiai paskatins dar glaudesnę Akmenės rajono savivaldybės bendradarbiavimą su Skandinavijos valstybėmis, iš kurių galime labai daug ko pasimokyti ir kitose srityse.

TĘSIAMAS TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

Panevėžio rajono savivaldybės meras Antanas Pocius (kairėje) ir Akmetos savivaldybės meras Aleksis Pitskhelauri

Tradicionių renginių ir švenčių dėka po pandemio sąstingio atsinaujina gyvi susitikimai su Panevėžio rajono tarptautiniais partneriais. Naujos kadencijos savivaldybės vadovybė ir taryba tęsia draugystę su 8-ių šalių savivaldybėmis – partnerėmis, pasirašiusiomis bendradarbiavimo sutartis.

Vieną iškiliausių šaliai švenčių – Valstybės dieną, tradiciškai minimą Čičinsko kalno papėdėje, Panevėžio rajone viešėjo svečiai iš Jalovento (Moldova), Maramureš (Rumunija) ir naujausieji partneriai iš Radichevo (Ukraina) savivaldybių. Aplankytos žymiausios Panevėžio rajono vietos, susipažinta su krašto istorija, svečiai susitiko su savivaldybės tarybos nariais, administracijos specialistais. Šventinės kelių dienų programos kulminacija – iškilmingas Panevėžio rajono ir Radichevo savivaldybių bendradarbiavimo sutarties pasirašymas.

Rugpjūtį Panevėžio rajono savivaldybės atstovai dalyvavo tradicinėje Limbaži miesto gimtadienio šventėje. Šiais metais paminėtas 800 metų jubiliejus. Delegacija, vadovaujama Panevėžio rajono vicemero Edmundo Toliušio, sveikino jubilatus primindami ilgą

draugystės istoriją, nes Limbaži – pirmoji savivaldybė partnerė, su kuria glaudžiai bendradarbiaujama nuo 1999 metų. „Tokie susitikimai labai naudingi žmogiškajam ryšiui palaikyti, geriau suprasti vieni kitus, pažinti žmones ir šalį. Gyvas komunikavimas šiais laikais yra būtinas“, – sako Panevėžio rajono meras Antanas Pocius, neseniai grįžęs iš Akmetos (Sakartvelas), kur dalyvavo tradicinėje šventėje „Bidzinaoba-2023“. „Čia lankausi jau trečią kartą ir matau didžiulius teigiamus pokyčius: asfaltuoti keliai, statomi nauji darželiai, renovuojami seni pastatai“, – kartu su Akmetos meru Aleksiu Pitskhelauri atidarydamas naują vaikų darželį pasidžiaugė A. Pocius.

Į šiomis dienomis Akmetoje vykstantį dziudo čempionatą su savo auklėtiniais išvyksta Panevėžio rajono dziudo treneriai Milda Blaževičienė ir Eduardas Vedluga. Panevėžio rajono ir Akmetos dziudistų dalyvavimas bendrose varžybose – ilgametė tradicija, besitęsianti nuo 1995 metų.

Tarptautinė draugystės sutartis su Akmeta pasirašyta 2011 metais.

Savivaldybės informacija

SUSITIKIMAS IN RUBEŽIAUS

LIETUVOS VAISTAŽOLIŲ SOSTINĖJE ŠVENČIONYSE

Rugsėjo 30 d. Švenčionyse vyko „Rudens kermošius In rubežiaus“. Šventės atidarymo metu tradiciškai pagerbti rajono ūkininkai ir gražiausių sodybų savininkai. Vyko Švenčionių krašto kulinariinio paveldo „Švenčionių krašto šucinys“ varžytuvės, rajono seniūnijų kiemeliai lankytojams pristatė tradicinius amatus ir kulinarinį paveldą. Buvo linksma, švietė saulė ir lijo lietus.

Švenčionių rajono savivaldybės vizijoje įrašyta: pažangus, žalias, lengvai pasiekiamas, socialiai atsakingas, gyventojams artimas, o atvykstantiems svetingas kraštas.

Lietuvoje tai išskirtinė savivaldybė kurioje yra 3 lygiaverčiai miestai: Švenčionys, Pabradė ir Švenčionėliai. Statistikos departamento duomenimis, 2020 m. Švenčionių rajono savivaldybės teritorijoje gyveno 22 929 gyventojai. Rajone yra 11 seniūnijų.

Čia buvo Našios žemės širdis. Pagal senumą Švenčionių miestas su Vilniumi lygiuojasi. Čia buvusi lietuvių šventvietė, iš čia ir vardas – Švenčionys – kilęs. Švenčionys yra daugelio kelių sankirtoje. Iš Švenčionių keliai eina į Vilnių, Zarasus, Ignaliną, Baltarusiją.

1883 m. Švenčionyse įkurtas vaistažolių fabrikas. 1862 m. įkurta Švenčionėlių geležinkelio stotis. Kelias jungė Sankt Peterburgą ir Varšuvą. Sovietų okupacinė valdžia iš Švenčionėlių geležinkelio stoties į tremtį išvežė tūkstančius lietuvių ir kitų tautybių Lietuvos valstybės piliečių. Stoties prieigose pastatytas akmuo ištremtiesiems atminti.

Rajone aktyviai veikia lenkų, totorių ir baltarusių bendruomenės. Skulptūromis, paminklais ir paminklinėmis atminimo lentomis pagerbiami Švenčionims nusipelnę žmonės. 2002 metais miesto parke, įamžinant švenčioniškių kovas už laisvę ir nepriklausomybę, pastatyta skulptoriaus J. Kazlausko sukurta skulptūrinė kompozicija „Laisvė“.

Švenčionių krašto paveldas ir šių dienų realijos buvo atspindėtos seniūnijų kiemeliuose, meno kolektyvų pasirodymuose šventėje „Rudens kermošius In rubežiaus“.

Miesto parke vyko šventinis renginys „Rudens kermošius In rubežiaus“. Atsižvelgdamas į Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos Švenčionių rajono biuro teikimą dėl konkurso „Metų ūkis 2023“ nugalėtojų apdovanojimo Švenčionių rajono savivaldybės meras Rimantas Klipčius įteikė padėkas konkurso „Metų ūkis 2023“ nugalėtojams:

Pirmosios vietos – Laurynui Krickui, ūkininkaujančiam Adučiškio seniūnijoje;

Antrosios vietos – Tomui Pupkevičiui, ūkininkaujančiam Adučiškio seniūnijoje;

Trečiosios vietos – Borisui Žarin, ūkininkaujančiam Svirkų seniūnijoje.

Padėkos įteiktos Pastatų ir aplinkos tvarkymo konkurso 2023 nugalėtojams. Gražiausiai tvarkomos įstaigos aplinkos nugalėtojas šiemet tapo Švenčionių r. Kalnanėnų ugdymo ir turizmo centras.

Parengė Romas Gurklys

Švenčionių rajono savivaldybės meras Rimantas Klipčius (kairėje) šeimininkauja pasitikus Šalčininkų savivaldybės vicemerę Valdemarą Sliževskį ir savivaldybės Informacijos skyriaus vedėją Ireną Kolasovską.

Kulinariinio paveldo „Švenčionių krašto šucinys“ nugalėtojos.

Tradiciškai pagerbti „Metų ūkis 2023“ nugalėtojai.

TOKIO RENGINIO ŠALČININKUOSE DAR NEBUVO!

Svarbiausia Šalčininkų Derliaus šventės dalis – geriausio 2023 žemės ūkio ir konkurso „Gražiausia sodyba 2023“ nugalėtojų apdovanojimai.

Į Šalčininkų rajono mero Zdzislavo Palevičiaus kvietimą dalyvauti Derliaus šventėje atsiliepė 30 Lenkijos partnerių delegacijų. Rugsėjo 17 d. įvyko partnerių susitikimas Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos salėje.

„Džiaugiuosi galėdamas pasveikinti mūsų draugus tradiciniame susitikime, kasmet organizuojamame Derliaus šventės rytą. Daugeliui iš Jūsų tai ne pirmas vizitas Šalčininkuose, nes atvykstate net kelis kartus per metus, atveždami įvairiausių paramą švietimo ir socialinėms įstaigoms, kviečiate vaikus ir jaunimą atostogų. Naudodamasis proga norėčiau Jums už tai nuoširdžiai padėkoti. Užtikrinu, kad Jūsų pagalba pataiko į geras širdis, į derlingą dirvą. Rajonas stabiliai vystosi – turime klestinčius ūkius, sutvarkytas teritorijas, rūpinamės švietimu, kultūra, paminklų apsauga. Tikimės tolesnio bendradarbiavimo, nes mus labai domina bendri projektai, vaikų ir jaunimo mainai, mokytojų rengimas, lenkų kultūros puoselėjimas, tautinio tapatumo stiprinimas. Jaučiame didelį Jūsų gerumą, bet kartu tikimės ir palaikymo bei pagalbos mano minėtais klausimais. Kreipiuosi į mus visu, kad kartu nuveiktume gerus darbus žmonėms, kuriems atstovaujame“, – kalbėjo Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič.

Jau daug metų Šalčininkų rajono savivaldybė plėtoja partnerystės ryšius su užsienio savivaldybėmis. Rezultatas – partnerystė su daugiau nei 30 miestų ir savivaldybių Lenkijoje, Italijoje ir Vokietijoje. Partnerystė įgyvendinama įvairiais lygmenimis ir daugelyje sričių. Vienas iš nuolatinių jos elementų yra kultūra. Kasmet miestų partnerių kvietimu Šalčininkų krašto vyksta koncertuoti į įvairius Lenkijos miestus. Švietimas yra ne mažiau svarbi partnerystės sritis.

Susitikimo metu Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič ir Jedlina Zdrój miesto burmistras Leszek Ostrowski pasirašė ketinimo sutartį dėl savivaldybių partnerystės. Susitikimo metu taip pat buvo pasirašyta Erasmus+ programos projekto „Muzika be sienų“ paraiška. Dokumentą pasirašė Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktorius Gžegoż Jurgo ir Lomžos meras Mariusz Chrzanowski. Tikslinė projekto grupė būtų 16–25 metų dainuojantis ir muzikuojantis jaunimas. Projektas apima muzikos dirbtuves Lomžos filharmonijoje, keliones po Lomžą, Šalčininkus ir apylinkes, studijinius įrašus ir baigiamuosius koncertus Lomžoje ir Šalčininkuose.

Vėliau visi pakviesti į Šalčininkų miesto stadioną į pagrindinę rajono metų šventę.

„Tokio renginio Šalčininkų rajone dar nebuvo“, – sakė šventės organizatoriai. Nepaisant to, kad Derliaus šventė yra ypatinga ir kasmet maloniai nustebina organizaciniu mastu, šiemet Šalčininkai pranoko patys save, aukštai užkėlę meninę ir organizacinę kartelę. Tiesą sakant tokio renginio, organizuojamo tokiu didžiuliu mastu, Šalčininkams galėtų pavydėti kur kas didesni Lietuvos miestai.

Derliaus šventė Šalčininkuose įvyko sėkmingai. Tradiciškai renginys prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukėjo Šalčininkų parapijos klebonas kun. Ruslan Vilkel. Po pamaldų Derliaus šventę oficialiai atidarė Šalčininkų rajono meras Zdzislav Palevič. Meras pabrėžė žemdirbio darbo svarbą ir dėkojo už triušą, pagarbą žemei, šeimos vertybių puoselėjimą ir mūsų protėvių palikimo išsaugojimą.

„Būtent Jūsų dėka žemė duoda vaisius, kuriais visi naudojames, – kalbėjo meras. – Tik sunkiai ir sąžiningai dirbant galima gauti gerus rezultatus. Būtent mūsų ūkininkų darbas yra puikus to pavyzdys. Derliaus šventė Šalčininkuose turi ypatingą reikšmę ir parodo puikią mūsų tradiciją. Dėkojame Dievui ir žemdirbiams už duonos dovaną. Linkiu visiems gražių susitikimų, pokalbių ir, žinoma, gerai pasilinksmiti. Geros Derliaus šventės!“

Šalčininkų rajono savivaldybės meras Zdzislav Palevič (dešinėje) ir Jedlina Zdrój miesto burmistras Leszek Ostrowski pasirašė ketinimo sutartį dėl savivaldybių partnerystės.

Kasmet pabaigtuvių vainikai atrodo lyg tikri meno kūriniai.

Šalčininkų svečiai: JAV ambasados Viešosios diplomatijos skyriaus vadovas Phil Rewry ir Vilniaus rajono savivaldybės vicemerė Edita Tamošiūnaitė.

Naminių pyragų kvapais viliojo Dieveniškų seniūnijos kiemelis.

Šiomet Amatų edukacijos kiemelis atrado naujas erdves.

Žemdirbius pasveikino ir už triūsą padėkojo Lenkijos Respublikos ambasadorius Lietuvoje Konstanty Radziwiłł, kuris perskaitė Lenkijos Respublikos Prezidento Andžejaus Dudos laišką. Į šventę taip pat atvyko garbingi svečiai: Europarlamentaras ir Krikščioniškų šeimų sąjungos – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Waldemar Tomaszewski, Seimo nariai Rita Tamašunienė, Beata Petkevič ir Česlav Olševski, Lenkijos valstybės sekretorius Tomasz Rzymkowski, Lenkijos Respublikos ambasados Vilniuje pirmoji sekretorė – Konsulė Irmiona Szmalec, JAV ambasados Viešosios diplomatijos skyriaus vadovas Phil Rewry, Lenkijos ir Lietuvos savivaldybių delegacijos.

Šalčininkų krašte, kur žemės ūkis yra pagrindinė gamybos šaka, Derliaus šventė tapo pagrindiniu renginiu, o tradicija ją švęsti puoselėjama jau keliolika metų. Svarbi, o gal ir svarbiausia, Derliaus šventės dalis buvo geriausio 2023 žemės ūkio apdovanojimai. Šiomet šį garbingą titulą pelnė Irena ir Henrik Požarickiai iš Jančiūnų kaimo (Butrimonių sen.). Svarbiausios Derliaus šventės idėjos išreiškiamos pabaigtuvių vainikuose – javų ir nuskintų žemės vaisių simboliai. Kasmet vainikai atrodo lyg tikri meno kūriniai. Jie gaminami iš svarbiausių kaimo kultūrų. Seniūnijų gyventojai įdėjo daug darbo, kad laimėtų gražiausio derliaus vainiko konkursą. Šiomet neprilygstamais tapo Šalčininkų ir Dainavos seniūnijų gyventojų vainikai. Renginio metu apdovanoti konkurso „Gražiausia sodyba 2023“ nugalėtojai.

Kaip ir kasmet Derliaus šventės dalyvius traukė kiemeliai, kuriuos sukūrė visi 13 rajono seniūnijų. Kaimiško maisto ir liaudiškų amatų gaminiai viliojo kaimiškų lašinių ir naminių pyragų kvapais, o kiemių puošyba tiesiog gniaužė kvapą! Iš kur tiek daug fantazijos ir

kūrybiškumo? Mūsų rajono seniūnijų darbuotojai ir jų pagalbininkai turi begalinį talentų ir įgūdžių potencialą! Kiekvienas kiemelis galėjo nustebinti savo individualumu, kiekvienas turėjo „perliuką“. Gerviškės vaišino žuvienę, paruoštą pagal seną vilnietišką receptą, Turgeliuose 80-ies litrų čenakų puodas, gera nuotaika papuošti balandėliai ir plovos, pagardintos žiupsneliu laimės – visa tai lydėjo kaimo muzikantų atliekama muzika Akmenynės seniūnijos kiemelyje. Tegul kas nors pasako, kad iš Derliaus šventės išėjo alkanas?! Be to, į Akmenynę į Derliaus šventę atkeliavo 20 kg sveriantis moliūgas, o į Jašiūnus – didžiulis ežys su baravyku. Baltojoje Vokėje žmonės šventė kaimo vestuves – svečių pilna troba! Dieveniškės nustebino rankdarbiais, pagamintais iš gamtos dovanų. Tikri meno kūriniai! Konkuruoti su jais galėjo tik Poškonių šiaudinės knygos. Ir sugalvok tu kažką panašaus! Lankantis kituose kiemeliuose tęsiasi atradimai: javų laukai Butrimonyse – žavinga idilė ir atostogų pas močiutę kaime prisiminimai. Priešingas vaizdas Pabarėje, įkvėptas amerikiečių laukų motyvais. Mažesni ir didesni moliūgai – oranžinės spalvos bomba! Šalčininkuose kaimiška nuotaika, tačiau viskas šiuolaikiškai – pagal naujausias mados ir technikos tendencijas. Kalesninkuose dūzgėjo lyg avilyje, o Eišiškės kvietė publiką šokti.

Meninė Derliaus šventės dalis – tai atskiras renginio elementas, suburiantis prie scenos publiką, kuri koncertinėje programoje visada ras pasirodymą pagal savo skonį. Už tai reikia padėkoti Šalčininkų kultūros centro kolektyvui, kuris kaip visada kruopščiai apgalvoja rajono kultūros įstaigų kolektyvų ir kviestinių svečių pasirodymus. Šiomet šventės garbės svečiai buvo Valstybinis dainų ir šokių ansamblis

„Lietuva“, kuris pristatė Lietuvos regionų šokių ir dainas.

Vakaro žvaigždė tapo nepakartojama Džordana Butkutė, kurios pasirodymas tiesiog įelektrino publiką. Dainuoti kartu su dainininke į sceną atėjo daugybė gerbėjų. Tai bent pasirodymas! Vakaras Šalčininkuose buvo iš tiesų pašėlęs.

Derliaus šventės torto puošmena buvo lenkų televizijos vasaros trasos koncertas „Šokanti Lenkija“. Šalčininkų, ir ne tik, publikai koncertavo didžiausios Lenkijos muzikos scenos žvaigždės: Edyta Górniak, Kombi Łosowski, Sławomir, Ivan Navi, Mig, Komodo, Alexis, Milena Sadowska, Blanka, o kartu su jais ir šių metų Eurovizijos dalyvė Monika Linkytė. Atmosfera prie scenos buvo nepakartojama.

Nuoširdžiai dėkojame organizatoriams, atliekams ir rėmėjams už atsidaavimą ir didžiulį indėlį ruošiantis šių metų Derliaus šventei Šalčininkuose. Dėkojame seniūnams ir jų pagalbininkams už niekam neprilygstamus kiemečius ir Derliaus šventės tradicijos puoselėjimą. Šilčiausi padėkos žodžiai – Šalčininkų kultūros centro darbuotojams, kurie sugebėjo sėkmingai valdyti didžiulę Derliaus šventės visumą. Žavimės atlikėjų meistriskumu. Dėkojame Lenkijos televizijai už nuostabų koncertą „Šokanti Lenkija“, kuris papuošė Derliaus šventę ir tapo unikaliu muzikiniu renginiu visai rajono bendruomenei. Norime padėkoti gausiam rėmėjų būriui, be kurių Derliaus šventė nebūtų tokia, kokia buvo! Ačiū! Iki pasimatymo kitais metais!

Pagrindinis organizatorius ir rėmėjas Šalčininkų rajono savivaldybė.

Organizatorius Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras.

Parengta pagal savivaldybės inf.

DALINAMĖS GRAŽIAUSIOMIS ROKIŠKIO MIESTO 524-OJO GIMTADIENIO AKIMIRKOMIS

Rokiškio 524-ojo gimtadienio šventės antrąją dieną rajono savivaldybės meras Ramūnas Godeliauskas priėmė užsienio svečių delegacijas iš Ukrainos, Dubno miesto, Latvijos Cėsio, Lūdzos ir Jekabpilio savivaldybių. Nuoširdžius sveikinimus miestui taip pat perdavė ir kaimyninių savivaldybių atstovai iš Zarasų, Pasvalio, Anykščių, Biržų, Utenos, Panevėžio rajono ir Rumunijos ambasados atstovas, Seimo nariai Jonas Jarutis, Vidmantas Kanopa, Andrius Mazuronis, garbės piliečiai, įmonių atstovai, tarybos nariai.

Priėmimo metu tylos minute pagerbtos Ukrainos karo ir Lietuvos žydų genocido aukos.

Ukrainos Dubno meras Laisvės kovų istorijos muziejui Obeliuose dovanavo Taraso Ševčenkos bareljefą. Svečiai taip pat lankėsi miesto šventės renginiuose, stebėjo atlikėjų pasirodymus bei pirmą kartą įvykusią Seniūno ženklų įteikimo ceremoniją.

Rokiškėnus ir miesto svečius džiugino L. Šepkos parke šurmuliuojančios pramogos, mugė, o vakare Sąjūdžio aikštėje – Šakių kultūros centro cirko programa „Žemė mana“, kapela „Sadūnai“, grupė „Multiks“ ir Justinas Jarutis su grupe.

Paskutinę Rokiškio 524-ojo gimtadienio šventę vainikavo Šv. Mato atleidai. Nepriklausomybės aikštėje šurmuliavo mugė, Salų dvaras vežiojo dvaro karieta ir vaišino dvaro šeimininkų skanėstais. Rokiškio krašto muziejus miestelėnams ir svečiams vedė ekskursiją „Roko miesto istorijos“, kvietė aplankyti muziejų, o Tyzenhauzų alėjoje mokė „Gotikos abėcėlės“.

Sekmadienio popietę Muzikos skvere taip pat atidengtas atminimo suoliukas muzikologei Zitai Kelmickaitei.

Miesto gimtadienio šventę užbaigė XXIV Tarptautinio vargonų muzikos festivalio uždarymo koncertas ANNO 1883.

Rokiškio rajono savivaldybės meras Ramūnas Godeliauskas (dešinėje) priėmė svečių delegaciją iš Ukrainos Dubno miesto.

Pirmą kartą vyko Seniūno ženklų įteikimo ceremonija.

Miesto parke smagus aukštačių šokis.

Sąjūdžio aikštėje – Šakių kultūros centro cirko programa „Žemė mana“.

Eglė KLIMAŠAUSKIENĖ

Šilutės kultūros ir pramogų centro
komunikacijos specialistė

NACIONALINIAM KULTŪROS „VĖTRUNGIŲ KELIUI“ – 10!

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos ekspertų komisija įvertino ir pritarė, kad Vėtrungių kelias atitinka nacionaliniams kultūros keliams keliamus reikalavimus. Departamento direktorius Vidmantas Bezaras 2023 m. balandžio 20 d. pasirašė įsakymą Dėl kultūros kelio Lietuvoje sertifikato išdavimo biudžetinei įstaigai Šilutės kultūros ir pramogų centrui. Sertifikatas galioja trejus metus. „Vėtrungių kelias“ – jau antras nacionalinis kultūros kelias po praėjusiais metais sertifikuoto „M. K. Čiurlionio kultūros kelio“.

Šio kelio idėja gimė Vakarų Lietuvoje. Pirmiausia idėjos įgyvendinimui susijungė kultūros ir turizmo paslaugų įstaigos, verslo bei visuomeninių organizacijų atstovai iš šešių Vakarų Lietuvos savivaldybių: Šilutės – Klaipėdos – Klaipėdos rajono – Nidos – Pagėgių ir Smalininkų (Jurbarko sav.). Ilgainiui kelias išaugo ir dabar jis apjungia dviejų apskričių (Klaipėdos ir Tauragės) ir septynių savivaldybių įstaigas ir organizacijas.

Paraišką svarsčiusi komisija atkreipė dėmesį į didelį organizatorių įdirbį ir pasiruošimą – „Vėtrungių kelio“ projektas jau veikia nuo 2013 metų. Per dešimt metų projektas sulaukė susidomėjimo ir išaugo į nacionalinio lygmens kultūros kelią.

Kaip teigė „Vėtrungių kelią“ pristačiusi Šilutės kultūros ir pramogų centro direktorė Jūratė Pancerova, Šilutės kultūros bendruomenei Vėtrungių kelio idėja kilo siekiant pristatyti Mažąją Lietuvą. „Pastebėjome, kad daug kas vis dar nežino, kuo Mažoji Lietuva skiriasi nuo šalia esančios Žemaitijos. Kultūros kelyje norime išryškinti tai, kuo esame išskirtiniai, – pasakojo J. Pancerova. – Pirmiausia, Vėtrungių kelias pristato Lietuvos, kaip jūrinės valstybės, paveldą ir istoriją. Kelyje esantys objektai (jų kelyje daugiau kaip 110) susiję su Lietuvos pamario ir jūrinio paveldo kultūra bei istorija (pvz. architektūra, istoriniai laivai, žvejybos tradicijos ir kt.). Lietuvai tai svarbu ir aktualu, nes būtent čia – Vakarų Lietuvoje – yra Kuršių marios, Baltijos jūra ir Nemuno delta, į kurią suteka visų Lietuvos upių vanduo. Tai išskirtinė, daugiakultūrė Lietuvos vieta. Vakarų Lietuva yra Lietuvos jūros vartai į pasaulį. Ieškojome simbolio, kuris visa tai įprasmintų. Vieningu partnerių sutarimu nuspręsta, kad tokiu simboliu yra vėtrungė. Tai atminties ir krašto atpažinimo ženklas, krašto tapatumo simbolis. Vėtrungė vienija ir priversti-

nai išsikėlusius krašto gyventojus, jiems tai milės ir ilgesio, prarastos Tėvynės ženklas. Vėtrungę galima rasti visose savivaldybėse, kurios įsijungė į Vėtrungių kelią – tai Šilutės, Klaipėdos, Klaipėdos rajono, Tauragės, Jurbarko, Neringos, Pagėgių, savivaldybės.”

Šiomet, minint Klaipėdos krašto 100-metį, atsiranda didesnis susidomėjimas Vakarų Lietuvos reikšme Lietuvai. Tačiau vis dar yra jaučiama žinių stoka apie šį kraštą. Todėl labai svarbu užpildyti šią spragą ir stiprinti Lietuvos, kaip jūrinės valstybės įvaizdį įvairiais lygmenimis. Tai ir yra pagrindinė šio kultūros kelio misija.

Sertifikavus kultūros kelią, atsiveria didesnės galimybės glaudesniai kultūros įstaigų, turizmo paslaugų teikėjų ir nevyriausybinių organizacijų bendradarbiavimui ir naujų kultūros paslaugų sukūrimui regione. Siekiant aktualizuoti ir plėsti tikslinę Kultūros kelio auditoriją LR kultūros ministerija iš kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės skyrė finansavimą kultūros kelio operatoriui Šilutės kultūros ir pramogų centro projektui „Kultūros kelių aktualizavimas: Vėtrungių kelias“ (projekto vadovė Viktorija Binkulienė).

Įgyvendinant projektą buvo parengta trijų dalių teminė šiuolaikinio meno programa „Vėtrungių kelias: vėjas, krantas ir vanduo“, kurioje šiuolaikiškai interpretuota Mažosios Lietuvos krašto istorija.

Pirmąją renginių ciklo dalį žiūrovai išvydo Jūros šventės metu Klaipėdoje. Nacionalinis kultūros kelias Jūros šventės programoje pristatė architekto Manto Maziliausko meninę-erdvinę instaliaciją ir šokio teatro „Judesio erdvė“ spektaklį „Dangiškai Bangai. Keliaujanti vėtrungė“ (choreografės – Laura Geraščenko ir Elinga Serapinaite).

Antroji renginių ciklo dalis vyko rugpjūčio 18 d. Klaipėdos rajone, Svencelėje. Čia naciona-

linis kultūros kelias kvietė stebėti Kuršių marių horizontą, išgirsti ir pamatyti vėją architekto Manto Maziliausko specialiai šiam projektui sukurtoje meninėje instaliacijoje „Vėjų kalnui“. Tai įspūdingo dydžio – 15 metrų aukščio ir 50 metrų pločio – archiskulptūrinė erdvės struktūra, kuri atspindi vėją, kaip stichijos svarbą pamario kraštui. Jaukiai įsikūrę ant marių kranto, žiūrovai galėjo stebėti meditacinį šokio ir garso performansą „Gyvos šventovės“ (Augustinas Našlėnas, Emilija Lendraitytė-Timinskė).

Rugpjūčio 19 d. Šilutės rajone, Ventės rage, žiūrovai išvydo įspūdingą meninę programą „Kur Vanduo ir Žmonės kuria gyvenimą“. Šokio teatro „Judesio erdvė“ spektaklyje pasitelkus šiuolaikinio meno išraiškos priemones, buvo pasakojama Pamario krašto istorija. Žiūrovai mėgavosi plokščiųjų varpų garsų programa, kurią sukūrė atlikėjai iš Ukrainos „Mirazvon“ (Maksim Himalajev ir Ksenija Bondarenko).

Rugsėjo 27-ąją Šilutėje įvyko paskutinis šio ciklo renginys. Šilutės kultūros ir pramogų centro salėje vyko kultūros kelio partnerių ir kūrybinės grupės susitikimas, Mindaugo Praninsko ir Mariaus Tumšio sukurto meninio vaizdo siužeto peržiūra ir projekto „Kultūros kelių aktualizavimas: Vėtrungių kelias“ aptarimas. „Visos šio renginių ciklo dalys – Jūros šventė, Svencelė ir Ventės ragas – tai bendras šiuolaikinio meno ir Mažosios Lietuvos tradicijų siužetas, apjungiantis mūsų šalies istoriją. Mariaus Salyno sukurta muzika, Mindaugo Valiuko kurti tekstai ir Manto Maziliausko meninės instaliacijos – visa tai šiek tiek šiuolaikiškai, bet tuo pat metu ir tradiciškai atliepia šį unikalų pamario kraštą, kuris nuo neatmenamų amžių susiliejęs su gamtos stichijomis“, – kalbėjo programos autorius, režisierius Marius Tumšys.

2024 metais bus siekiama Vėtrungių kelio nacionalinės plėtros, kuri stiprins regiono kultūros, švietimo, turizmo įstaigų ir vietos bendruomenių bendradarbiavimą ir kultūrinius ryšius. Kultūros kelio sklaidai bus sudaryta kultūros kelio objektų ženklinimo sistema ir atliktas objektų ženklinimas. Šiais metais sukurta meninės programos, aktualizuojančios kultūros kelią, 2024 m. bus plėtojamos kitose etnografinio Mažosios Lietuvos regiono savivaldybėse.

IGNALINOS RAJONO SAVIVALDYBĖS MERAS LAIMUTIS RAGAIŠIS APIE IGNALINOS KRAŠTO GALIMYBES

Gerb. mere, nors meru dirbate tik pusmetį, bet savivaldoje turite nemenką patirtį: ne vieną kadenciją buvote renkamas tarybos nariu, dirbote vicemeru, o šiemet Ignalinos rajono gyventojai Jums patikėjo meto pareigas. Jūsų manymu, kokio stipriausios Ignalinos rajono pusės ir kaip jos išnaudojamos?

1997 m. buvau pirmą kartą išrinktas į Ignalinos rajono savivaldybės tarybą. 2016–2019 m. dirbau Ignalinos rajono savivaldybės mero pavaduotoju. Taigi savivaldoje nesu visiškas naujokas. Teko matyti Ignalinos augimą, ryškų keitimąsi, stiprią lyderystę, kai ji daug kur buvo pirmoji, su kitomis savivaldybėmis dalijosi savo patirtimi... Manau, kad stipriausios Ignalinos pusės pirmiausia ir yra jos dar neišnaudotos galimybės. Nuostabios gamtos kraštas tikrai gali ir turi sulaukti didesnio investuotojų dėmesio ir savivaldybės uždavinys – sudaryti tam sąlygas. Turime išskirtinę, Aukštaitijos nacionalinio parko objektais paženklintą, gamtą, nuostabius ežerus ir puikius vandens kelius, kuriais galima pasiekti Baltijos jūrą. Ignalinoje kviečiame išbandyti žiemos pramogas. Taip pat turime ir puikias galimybes vystyti mėgėjišką ir profesionalųjį sportą, sveikatinimo ir reabilitacijos paslaugas. Esame geležinkelio išaugintas miestas, todėl džiaugiamės geru susisiekimu su Vilniumi. Na, o gyvenimo pasienyje turbūt negalima vadinti stiprybe, greičiau išskirtinumu, bet tai užtikrina papildomas darbo vietas mūsų žmonėms ir skatina ieškoti būdų pakraščio teritorijų atskirties mažinimui.

Kokie pastarųjų metų savivaldybės veiklos rezultatai?

Vertinu buvusių vadovų pastangas ieškant būdų pritraukti investicijas, aktyvinant sportinį gyvenimą, rūpinantis aplinkos kokybe, infrastruktūros gerinimu, skiriant dėmesį seniūnijų techniniam aprūpinimui. Pastaraisiais metais būta ir daug papildomos veiklos. Reikėjo įveikti didelius iššūkius, susijusius su pandemija, neteisėtu migrantų srautų suvaldymu ir kt. Tai sustabdė kai kuriuos planus ir darbus. Kita vertus, matome gerus ženklus Lietuvos žiemos sporto centro veikloje, džiaugiamės Palūšės turistiniu atsigavimu, suaktyvėjusiu kultūriniu gyvenimu, naujomis apgyvendinimo paslaugomis Ignalinos miesto paplūdimio teritorijoje, taip pat mažais, savivaldos įstaigas energija aprūpinančiais, ir stambiais saulės elektrinių projektais.

Kai didelė turizmui patrauklių vietovių dalis stengiasi išnaudoti vasarą, Ignalina nusprendė

Ignalinos rajono savivaldybės meras Laimutis Ragaišis: „Džiaugiuosi, kad visas mano gyvenimas ir darbinė veikla susieta su Ignalinos kraštu ir jo žmonėmis“.

būti žiemos sostine. Ar pasiteisina šie lūkesčiai? Galbūt esama pokyčių Ignalinos žiemos sporto centre?

Ignalina – žiemos sostinė – skambus ir gana senas šūkis. Jį naudojame žiemą, norėdami pasakyti, kad Ignalina turi išskirtinį žiemos objektą ir mūsų krašte sniegas išsilaiko ilgiausiai nei bet kur kitur Lietuvoje. Bet dabar klimatui taip sparčiai kintant, žiemos mums taip pat atneša įvairių staigmenų. Ignalinos kraštas patrauklus ir vasarą, ir žiemą. Šaltuoju metų laiku Ignalina yra ta vieta, kurioje galima gauti kokybiškas paslaugas už nedidelę kainą, džiaugtis žiemos ir SPA malonumais. Prie Šiekščio (Žaliojo) ežero esantis Lietuvos žiemos sporto centras ištis atsinaujina, plečia paslaugas, gerina infrastruktūrą. Čia nepakartojami gamtos vaizdai ir puiki savaitgalio poilsio kryptis šeimai. Šiuo metu Ignalina yra vienintelė vieta Lietuvoje, galinti pasiūlyti lygumų slidinėjimo trasas, atitinkančias Tarptautinės slidinėjimo federacijos reikalavimus. Atnaujinta biatlono šaudykla taip pat atitinka tarptautinius reikalavimus, todėl čia vyksta aukšto lygio žiemos sporto varžybos, treniruojasi Lietuvos rinktinės. Vasarą centre irgi netrūksta veiksmo. Šią vietą pamėgė ėjikai, bėgikai, dviračių ir ekstremaliojo sporto entuziastai. Šiemet buvo organizuoti ir šauniai vyko Lietuvos greitojo nusileidimo čempionatas „Baltic Downhill Cup“, „Betsafe Baltic Downhill Cup“, MTB dviračių varžybos, „Xtrasos taurė“, Lietuvos polo turnyras ir kiti renginiai.

Tiesioginiai rinkimai – tai ir tam tikri rinkėjams duoti įsipareigojimai. Tad kokie Jūsų įsipareigojimai ignaliniečiams?

Džiaugiuosi, kad visas mano gyvenimas ir darbinė veikla susieta su Ignalinos kraštu ir jo žmonėmis. Kur bedirbčiau ir ką beveikčiau, visada laikausi reiklumo sau, esu ištikimas teisingumo ir nešališkumo principams. Stengiuosi gerbti kiekvieną žmogų, išlaikyti toleranciją oponento nuomonei. Tai kalbėjau ir rinkiminės kampanijos metu, tą stengiuosi daryti ir dabar. Esu įsipareigojęs sąžiningai dirbti Ignalinos kraštui, girdėti žmones, siekti jų gyvenimą padaryti geresnį, patogesnį. Pirmiausia stengtis dėl vietos gyventojų, kad jie galėtų didžiuotis savo miestu, kaimu, kad norėtų čia kurti šeimas, gautų kokybiškas paslaugas. Labai svarbiu dalyku laikau didesnio bendruomeniškumo, pilietiškumo kūrimą. Žmonės turi jaustis savo krašto šeiminkai, suvokti, kad jie gali daryti įtaką sprendimams, viešojo gyvenimo gerinimui.

Kokius projektus, darbus savivaldybė įgyvendina ir kokių planuoja imtis?

Darbų ir planų ištis daug. Pirmiausia turime pamatyti, kas yra šalia. Šiuo metu rūpinamės, kaip efektyviau panaudoti savivaldybės turimą turtą. Neūkiška kaimelyje ar miestelyje šildyti didžiules patalpas, kai kelios įstaigos gali puikiai sutilpti ir bendradarbiauti po vienu, bet geru stogu. Visi pasitardami ir ieškodami geriausių sprendimų, įgyvendiname Sveikatos

apsaugos ministerijos inicijuotą Sveikatos centro kūrimo idėją. Stengiamės, kad kuo daugiau vaikų, ypač kaimiškose vietovėse, galėtų lankyti ikimokyklinio ugdymo įstaigas arčiausiai namų. Ieškome galimybių artimiausiu metu rajone teikti nemokamo vežimo vietinio susisiekimo maršrutais paslaugą. Tai labai padidintų darbo jėgos mobilumą, padėtų žmonėms drąsiau rinktis darbo pasiūlymus toliau nuo gyvenamosios vietos.

Būtina auginti Ignalinos, kaip kurortinės vietovės, patrauklumą, kurti ir renovuoti jau esamus lankytinus objektus, dviračių ir pėsčiųjų takus, poilsio erdves. Bendraujame su investuotojais, norime, kad jie greičiau pradėtų įgyvendinti savo sumanymus, įveiklintų įsigytus sklypus kurdami sanatorines, rekreacines, poilsio paslaugas. Kalbame ir su vietos verslininkais dėl galimybių didinti maitinimo, apgyvendinimo vietas.

Planuojama infrastruktūros plėtra Lietuvos žiemos sporto centre. Labai prastos būklės yra vienas gražiausių takų ir maršrutų nuo Ignalinos iki Palūšės. Jis jau seniai laukia rekonstrukcijos, taip pat tvarkytinas Ažušilės dviračių takas. Numatyta atnaujinti bei lankymui labiau pritaikyti Vilkakalnio apžvalgos bokštą bei vieną pagrindinių Ignalinos miesto reprezentacinių erdvių – Paplovinio ežero tiltą ir jo prieigas. Ignalinos kraštą garsina unikali Palūšės šv. Juozapo bažnyčia, yra parengtas jos apšvietimo projektas. Tikimės ateityje bažnyčia atvers ir restauratorių surastus senosios sienų tapybos lobius. Turime labai įdomų kultūrinį objektą Rojaus kaime. Nuo 1961-ųjų metų ten veikiantis Adomo Hrebnickio muziejus ir sodas išgyvena atsinaujinimo laiką.

Bendradarbiaujant su Visagino savivaldybe „VIZA“ funkcinės zonos projektuose norėtume keleivių vežimą organizuoti taip, kad keleiviai iš Rimšės ar Dūkšto, kuriems reikia vykti į darbą į miesto savivaldybę – Visaginą, būtų vežami suderintais, abiem savivaldybėms tinkamais, maršrutais ir patogiu laiku. Turime daug kitų idėjų: dėl autobusų stoties panaudojimo bendruomenės ir miesto svečių poreikiams; atsinaujinančių išteklių bendrovių kūrimo; Dūkšto katilinės modernizavimo; dalyvaujamojo biudžeto įgyvendinimo; skaitmeninių paslaugų konsultanto senjoroms pareigybės įsteigimo. Dalį jų norime įgyvendinti per artimiausius dvejus metus, kitas žadame siūlyti įtraukti rengiant naują Ignalinos rajono 2025–2031 metų strateginį plėtros planą.

Vienu iš itin svarbių darbų laikau Dūkšto globos namų atnaujinimą, modernizavimą ir plėtrą. Dabar esančiame pastate yra nenaudojamų patalpų, kuriose galima būtų įrengti papildomų kambarių. Toks poreikis tikrai yra. Siekiant gerinti sąlygas verslo kūrimui planuojamas inžinerinės infrastruktūros įrengimas ir pritaikymas investicijoms pramonės teritorijoje Dūkšto mieste, Kaniūkų kaime. Kartu su Visagino ir Zarasų savivaldybėmis, tikimės, bus sėkmingai kuriamas bendras turistinis maršrutas, diegia-

Ignalinos krašto muziejuje galima buvo pasidžiaugti rajono liaudies kūrėjų darbų „Aukso vainiko“ paroda, kuri skirta Aukštaitijos metams.

mos mobiliosios programos. Taip pat planuojami komunalinių paslaugų skaitmenizavimo ir regioninio paslaugų centro sukūrimo, socialinių paslaugų prieinamumo didinimo, paslaugų neįgaliesiems platesnio teikimo ir kiti projektai.

Kaip prie rajono plėtros prisideda ar gali prisidėti bendruomenės, Vietos veiklos grupės?

Bendruomenės mūsų visuomenėje yra tos gyvybės ir veiklos ląstelės, kurių aktyvus buvimas kuria puikius rezultatus, darosi vis svarbesnis ir patys žmonės vis labiau supranta šios veiklos prasmingumą. Džiaugiamės kiekviena bendruomene ir tikrai siekiame bendravimo, palaikymo, nes juk ir savivaldos, ir bendruomenių tikslai panašūs – daryti gyvenimą patogesnį, gražesnį, įdomesnį, puoselėti kuriančią bendrystę. Džiaugiamės visais bendruomenių darbais ir veiklomis, vertiname aktyvią Ignalinos rajono vietos veiklos grupės veiklą.

Mūsų rajono bendruomenių ir verslo projektams 2023–2029 m. paramos laikotarpiu numatyta skirti 1,4 mln. eurų, o įgyvendinant šiuo metu rengiamą Ignalinos rajono žuvininkystės vietos plėtros strategiją – daugiau nei 600 tūkst. eurų. Ar pavyks visas lėšas panaudoti, priklauso nuo to, kaip aktyviai bus teikiamos paraiškos. Svarbi sritis yra neįgalųjų turizmo paslaugų kūrimas, taip pat Ignalinai, kaip vyriausiam pagal gyventojų amžių Lietuvos rajonui, labai aktualios paslaugos, skirtos vyresnio ir senyvo amžiaus žmonėms. Jų spektras tikrai platus – nuo veiklos aktyvinimo, edukacijų iki pavėžėjimo, slaugymo, specialios technikos, transporto priemonių įsigijimo. Įgyvendinant Žuvininkystės vietos plėtros strategiją, galima teikti projektus ne tik žvejybai ir žuvies produktų gamybai, kas bendruomenėms nėra labai aktualu, bet ir pramoninės žvejybos, rekreacijos, valčių nuleidimo vietų įrengimui, švenčių („Trauk stintelę“, „Palūšės regata“ ir panašių) organizavimui. Šiemet pradėta rengti ir Ignalinos miesto 2024–2029 m. vietos plėtros strategija, vykdomos apklausos, organizuojami pristatymai, renkamos gyventojų nuomonės ir siūlymai.

Visi kviečiami aktyviai dalyvauti ir išsakyti savo nuomonę. Atlikus išsamią vietos tiriamąją problemų ir galimybių jas spręsti analizę, bus parengtas priemonių ir finansinis planas.

Reikia pripažinti, kad šiuo metu dar vis stokoja bendruomenių aktyvumo. Kai kurios jų tarsi prarado pagreitį, stengsimės joms padėti. Reikėtų daugiau motyvacijos, moralinio palaikymo, padaršinimo ir, žinoma, finansinės paramos. Į rajoną gali būti pritrauktos didelės investicijos ir mes bendromis pastangomis turime padaryti viską, kad taip ir įvyktų. Kiekvienoje seniūnijoje, bendruomenėje, parapijoje tikrai yra ką nuveikti. Jei prie projekto prisidėsime 5–10 proc. parama, gausime 90 procentų naudos. Todėl bendruomenes, įgyvendinančias kraštui svarbius projektus, kviečiame kreiptis į savivaldybę dėl bendrojo finansavimo, aktyviai rengti paraiškas, konsultuotis su Vietos veiklos grupės specialistais.

Ir paskutinis klausimas – kaip mero pareigos pakeitė Jūsų asmeninį gyvenimą?

Jaučiu, kad šioms pareigoms esu pasirėngęs „priebrendęs“, nes dabar tikrai galiu save maksimaliai atiduoti dirbdamas gimtajam kraštui. Žinoma, mero pareigos neturi nustatytų darbo valandų. Vakarai, savaitgaliai ir švenčių dienos dažnai tau nepriklauso. Kita vertus, tai yra prasmingai praleistas laikas, bendraujant ir susitinkant su žmonėmis, dalyvaujant renginiuose, šventėse, lankant kaimynus. Man ramu, kad dvi dukros ir sūnus jau suaugę, sėkmingai kuria savo gyvenimus. Džiaugiuosi, kad Ignalina ir namai juos vis dar traukia ir kiek galiau, stengiuosi skirti jiems laiko. Patinka laiką leisti gamtoje, esu medžiotojas, domiuosi senąja Lietuvos istorija. Laiko pomėgiams mažoka, bet norint viską galima suspėti. Mero pareigos nėra amžinos. Tiesiog dabar yra toks laiko tarpas ir jį stengiuosi nugyventi kuo prasmingiau. Palinkėčiau ir kitiems dalį savo laiko skirti savo kraštui ir atitrūkus nuo asmeniškumų, pažiūrėti į gyvenimą plačiau, kad atsirastų vietos pareigai, bendrystei ir prasmingai tarnystei.

Parengė Lina Kovalevskienė

NUO EŽERŲ IKI MARIŲ – ŽUVININKYSTĖS VIETOS VEIKLOS GRUPĖS

Dr. Ligita Smaguraskienė

Ignalinos rajono vietos plėtros strategijos administravimo vadovė

Kiekvienoje rajono savivaldybėje veikia kaimo vietovių, daugelyje miestų – miestų ir tik nedidelėje Lietuvos dalyje – žuvininkystės vietos veiklos grupės (ŽVVG). Vietos veiklos grupės sukurtos vietos valdžios, pilietinės visuomenės ir verslo partnerystės pagrindu ir įgyvendina Europos Sąjungos finansuojamą bendruomenės inicijuojamą vietos plėtrą (BIVP) – tai iš apačios į viršų nukreiptas vietos plėtros metodas, pagal kurį vietos gyventojai kartu sprendžia, kaip jie nori vystyti savo vietovę. Be aktyvaus savivaldybių dalyvavimo šis procesas nebūtų įmanomas. Savivaldybės visais atvejais yra VVG narėmis, deleguoja savo atstovus į valdybas, projektų atrankos komitetus, dalyvauja kuriant vietos plėtros strategijas, per kurias finansuojami nedidelės apimties vietos projektai. Lietuvoje veikia 12 ŽVVG tik tose savivaldybėse, kuriose yra daugiau vandens tekinių, žuvininkystės, akvakultūros įmonių. Iš viso europoje veikia 350 žuvininkystės VVG, kurios įgyvendina vietos plėtros strategijas, finansuojamas Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo (EJRŽF) lėšomis.

Rugsėjo pirmąją Rusnėje vyko tarptautinė Lietuvos žuvininkystės regionų vietos veiklos grupių tinklo (LŽRVVGT) konferencija, kurioje dalyvavo skirtingų žuvininkystei palankių regionų atstovai ir svečiai iš Europos institucijos FAMEDNET (žuvininkystės ir akvakultūros stebėsenos, vertinimo ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros tinklas): vadovas Angelos Sanopoulos, tematinis koordinatorių Janne Posti ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros geografinė ekspertė Lietuvai Simona Utaraitė. Šiame finansavimo laikotarpyje įgyvendintus žuvininkystės projektus pristatė Ignalinos ir Utenos VVG (kurios yra dvisektoriškos), Šilutės „Žuvėjų kraštas“, „Vidmarės“, „Pietvakarių“, „Vilkauka“ ir kitos Žuvininkystės vietos veiklos grupės.

Ignalinos rajono VVG ir Šilutės ŽVVG „Žuvėjų kraštas“ dar 2018–

Lietuvos žuvininkystės regionų VVG tinklo komanda ir konferencijos dalyviai kartu su garbingais svečiais iš Briuselio rugsėjo 2 d. žuvinės virimo čempionate išvirė ir išdalino svečiams 40 litrų žuvinės.

2019 m. įgyvendino tarptautinio bendradarbiavimo projektą „Nuo ežerų iki marių“, kuris buvo pastebėtas ir įvertintas kaip vienas iš 40 ryškiausių projektų Europoje. Projekto stendą Briuselyje savo pirmą darbo dieną aplankė eurokomisaras Virginijus Sinkevičius, kuruojantis vandenyne ir žvejybos sritis. Projekto metu tolimiausi Lietuvos žuvininkystės regionai dalinosi kulinarinio žuvininkystės paveldo patirtimi ir turėjo galimybę atvežti grupes į garsiausias savo krašto žuvininkystės šventes – „Žuvinės virimo čempionatą“, jau 15 metų vykstantį Šilutės rajone ir žiemos šventę „Trauk stintelę“, vykstančią Palūšėje, Ignalinos rajone. Dalyviai buvo sužavėti ir ignalinių komanda jau pasibaigus projektui kasmet dalyvauja šioje šventėje, o šiemet laimėjo trečiąją vietą! Projekto įkvėpti Lietuvos žuvininkystės regionų VVG tinklo komandą suformavo ir konferencijos dalyviai, kartu su garbingais svečiais iš Briuselio ir rugsėjo 2 d. žuvinės virimo čempionate išvirė ir išdalino svečiams 40 litrų žuvinės.

INTERLUX
TRAVEL

Kelionių agentūra Interlux travel

kviečia kartu pakeliauti.

Išskirtinės kelionių programos geromis kainomis!

Rinkis kelionę ir rezervuok jau dabar!

Teirautis:

tel. +370 671 16077

ruta.interlux@gmail.com

ruta.vainoniene@interluxtravel.lt

SIA „INTERLUX TRAVEL“
oficialus atstovas Lietuvoje

UAB „INTERLUX TRAVEL“

Konstitucijos pr.12,
Vilnius, Lietuva

www.interluxtravel.lt

#KAUNASUNESCO: MODERNIZMO SĖKMĖS ISTORIJA, KURIA PATIKĖJO PASAULIS

Kaunui tapus UNESCO pasaulio paveldo dalimi, terasa ant Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos stogo tapo erdve šio istorinio įvykio pristatymui. Nominacinės bylos rengėjai, Kauno atstovai, grįžę iš 45-osios Pasaulio paveldo komiteto sesijos Saudo Arabijoje, ir kiti svečiai dalijosi mintimis apie prestižinę Optimizmo architektūros pripažinimą, šio statuso reikšmę miestui ir visai šaliai, aptarė numatomus darbus bei esamų tęstinumą.

TITULAS SU ĮSIPAREIGOJIMU

„Miestą pradėjome tvarkyti dar nesitiekdami sulaukti UNESCO pripažinimo. Pradžioje planavome sutvarkyti centrinę dalį – nudažėme apie 150 fasadų. Kauniečius tvarkytis skatinome finansiškai prisidedami per Paveldotvarkos programą ir tęsiame tai toliau. UNESCO – didžiausia dovana miestui. Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie šio istorinio pasiekimo“, – susirinkusius pasveikino Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

Kauno nominacinės bylos bendraautorė, „MASH Studio“ urbanistikos ir strateginio planavimo biuro partnerė Živilė Šimkutė įgarsino, kad pelnytas titulas nereiškia UNESCO teritorijų pavertimo muziejumi po atviru dangumi. Miestas, anot jos, ir toliau plėsis, išliks gyvas.

„Kaunas vystėsi daugybę metų, atsirado naujų pastatų, kurie skyrėsi savo tūriu, tačiau svarbiausi šios teritorijos elementai išliko. Galėjome įrodyti, kad mūsų bendruomenės savarankiškai jais rūpinasi. Dabar dėmesys bus iš viso pasaulio, kuris pripažino, kad ši teritorija reikalinga visiems.

Ateityje vystysis Aleksotas, Žemoji Freda. Mikrorajonai turės tarpusavyje kalbėtis architektūriškai, erdviškai, funkciškai. Bet vis tiek didžiausias dėmesys išliks Naujamiesčiui ir Žaliakalniui“, – kalbėjo ji.

Toks miesto plėtros pavyzdys istoriškai matomas ir analizuojant Kauno tvirtovės teritorijų palikimą, į kurį darniai įsiliejo Minties Rato, Perkūno, Kauko kvartalai. Pasak istorikės Raimondos Rickevičienės, jeigu Kauno tvirtovė nebūtų taip glaudžiai apjuosusi miesto, dabar neturėtume tokių teritorijų.

DAUGIAU TURISTŲ IR KITŲ NAUDŲ

„UNESCO sesijoje svarstyta apie 50 paraiškų – mūsų išskirtinė savo turiniu, kontekstu ir vertybės pobūdžiu. Dauguma kitų teiktos dėl kultūrinių kraštovaizdžių, archeologinių, pavienių vietovių ar kompleksų. Urbanistinių vertybių, iš tiesų, nedaug. Kaunas tikrai išsiskyrė tiek savo apimtimi, tiek miesto struktūra, tiek laikotarpiu. Tai taip pat sulaukėme ir kitų šalių susidomėjimo“, – įžvalgomis dalijosi Kultūros ministerijos Kultūros paveldo politikos grupės patarėja Sigita Bugenienė.

Prieš kelerius, dirbdama Kauno savivaldybės Kultūros paveldo skyriuje, S. Bugenienė parengė sistemingą teritorijų apsaugos bei

valdymo priemonių planą, palygino Kauno ir pasaulio praktikas.

Specialistai vieningai sutaria, kad Kaunui suteiktas UNESCO titulas sukurs daugybę pridėtinų verčių. Ilgalaikėje perspektyvoje augs miesto ekonomika ir čia atvykstančių turistų srautai, efektyvės kultūros paveldo apsauga, didės bendruomenių, nevyriausybių organizacijų ir kitų dalyvių bendradarbiavimas garsinant tarpukario „grynuolius“, gamtines vertybes ir miesto vardą.

„Būnant Rijade labai jautėsi komandos susidirbimas, noras vienas kitą papildyti. Šią nominaciją gavome ne už kažkokių įsipareigojimų ateityje, o už tai, ką jau esame padarę. Noriu nuraminti, kad neįsigaliojo jokie nauji mokesčiai ar įstatymai“, – teigė savivaldybės Kultūros paveldo skyriaus vedėjas Saulius Rimas.

TAPŲ VISOS ŽMONIJOS PAVELDU

Pasaulinis Kauno paveldo pripažinimas taps dar didesne paskata kauniečiams atnaujinti jiems priklausantį turtą saugomose teritorijose. Specialistai ramina, jog procesai išliks tokie patys – į UNESCO vertybių sąrašą įrašytos teritorijos ir vertingiausi istoriniai pastatai jau yra saugomi Lietuvos Respublikos kultūros vertybių registre, atitinkančiame UNESCO standartus.

„Pasaulio paveldo programa – viena populiariausių, žinomiausių ir sėkmingiausių. Įrašę penktą Lietuvos vertybę į Pasaulio paveldo sąrašą, mes iš tiesų dar labiau atsiveriame tarptautiniam bendradarbiavimui. Ji tampa ne tik mūsų nacionaliniu, bet ir pasaulio, žmonijos paveldu“, – kalbėjo Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos sekretoriato Paveldo programų vadovė Renata Vaičekonytė-Kepežinskienė.

Rugsėjo 18-ąją Saudo Arabijos sostinėje Rijade, 45-ojoje Pasaulio paveldo komiteto sesijoje, unikalūs Kauno paveldo fenomenas – optimistiškos Laikinosios sostinės statybos, į kraštovaizdį įsilieję modernistiniai pastatai ir lietuviškos tradicijos – įrašyti į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą.

KELIAS IKI FINIŠO

Įrašymo į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą darbai prasidėjo dar 2015 m., kai Kauno modernizmo architektūra buvo įvertinta Europos kultūros paveldo ženklu, o kiek vėliau miestui suteiktas ir UNESCO dizaino miesto vardas.

Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis.

„Esu dėkingas tuometiniam vicemerui Povilui Mačiuliui, kuris tuomet pasiūlė imtis šios iniciatyvos ir netrukus su komanda davė pradžią pirmiems apčiuopiamiems darbams. Profesorės Marijos Drėmaitės vadovaujamas kolektyvas atliko milžinišką darbą. UNESCO titulas taps svarbia Kauno istorijos dalimi. Turime tuo didžiulius“, – sako Kauno meras V. Matijošaitis.

Per dvejus metus paruošta ir UNESCO Pasaulio paveldo centrui pateikta preliminarinė Kauno modernizmo architektūros paraiška. 2017 m. sausį ji įrašyta į Lietuvos preliminarųjį sąrašą (angl. Tentative List) bei perduota patariamosioms organizacijoms susipažinti. Tais pačiais metais ekspertų komanda pradeda rengti Kauno nominacinę bylą „Modernusis Kaunas: optimizmo architektūra, 1919–1939“.

Į daugiau kaip 400 puslapių dokumentą nugulė tikslios vertybės ir jų apsaugos zonos, pristatymas – nuo istorijos bei raidos apžvalgos iki įrašymo į Pasaulio paveldo sąrašą pagrindimo bei lyginamųjų analizų. Kruopščiai paruoštas dokumentas 2019 m. pristatytas užsienio ekspertams Tarptautiniame modernizmo miestų forume. 2021 m. vasarį Pasaulio paveldo centrui Paryžiuje pateikta galutinė Kauno nominacinės paraiškos versija.

UNESCO statusas suteiktas ne pastatų rinkiniui, o tarpukario Kaunui kaip vientisai urbanistinei vertybei. Tituluojama teritorija susideda iš Naujamiesčio, Žaliakalnio 1-osios ir 2-osios kultūros paveldo vietovių, čia esančių pastatų, gamtinių vertybių – nuo žaliųjų šlaitų, Ažuolyno iki Nemuno slėnių.

Ryšių su visuomene skyriaus inf.

SENJORAI, JŪS NE TAIP SUPRANTATE...

Justė BRIGĖ

Spalis – pagyvenusių žmonių mėnuo, senjorams siūlomos pramogos, pabrėžiama jų svarba, bet iki tol, kol jiems atsiranda konkretūs, su jų gerove susiję klausimai. Kaip teigia Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos vadovas Kęstutis Makaravičius, kreipiantis į šalies valdžią konkrečiais klausimais dažniausiai atsakymas būna vienas: „Senjorai, jūs ne taip suprantate“.

LIETUVA SENĖJA

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 2023 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2 mln. 857 tūkst. nuolatinių gyventojų, t. y. 51,3 tūkst. asmenų daugiau negu 2022 m. pradžioje. Nuo 2013 m. nuolatinių gyventojų skaičius sumažėjo 114,6 tūkst., arba 3,9 proc.

Vaikų skaičius, palyginti su 2013 m. pradžia, sumažėjo 2,2 proc. (9,4 tūkst.), 15–64 m. 6,8 proc. (134,6 tūkst.), 65 ir vyresnių skaičius padidėjo 5,4 proc. (29,5 tūkst.).

2023 m. pradžioje šalyje gyveno 200,8 tūkst. pagyvenusių vyrų (15 proc. visų vyrų) ir 370,9 tūkst. pagyvenusių moterų (24,4 proc. visų moterų), 2013 m. pradžioje – atitinkamai 182,5 tūkst. (13,3 proc.) ir 359,7 tūkst. (22,4 proc.).

Tokia statistika nėra būdinga tik Lietuvai. Vokietijos statistikos specialistas Gerdas Bosbachas, žurnalui „Stern“, straipsnį perspausdino „Lietuvos rytas“, teigia, kad 1900–2000 m. vidutinė gyventojų trukmė pailgėjo 30 metų. Vyresnio amžiaus žmonių skaičius per šį laikotarpį išaugo tris kartus, o jaunų sumažėjo perpus. Į žurnalisto pastabą, kad Vokietija sensta ir ateityje sens dar daugiau, Gerdas Bosbachas atsako: „Taip. Bet ar tai blogai? Pažvelkime, kokios šalys pasaulyje yra turtingos. Vokietija, Prancūzija, Italija, Skandinavijos valstybės, JAV, Kanada, Japonija. Beveik visos senstančios šalys. Tos, kurių gyventojai jaunesni, pavyzdžiui, Nigerija ar Bangladešas, yra skurdesnės. Tai, kad senėjanti valstybė turi būti bloga, yra visiškai kvailas požiūris“.

Taigi Lietuvos senėjimas nėra išskirtinė problema, problema yra formuojamas požiūris į vyresnio amžiaus žmones.

SENJORAI JUNTA DISKRIMINACIJA

„Nors visi esame tam tikro amžiaus ir negalime jo nuslėpti, bet 2019 metų Eurobarometro duomenimis, Lietuvoje būtent amžius gali būti palaikytas didžiausiu trūkumu vertinant, ar priimti į darbą naują darbuotoją. Taip galvoja net 59 proc. mūsų šalies gyventojų – daugiausia, palyginus su kitais galimais „trūkumais“, tokiais kaip lytis, negalia ar kilmė, – skelbiama Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos interneto puslapyje. – Su amžiumi susijusi diskriminacija ypatingai išryškėja 50–55 m. amžiaus grupėje. Šiai grupei primetamas pasyvaus, neproduktyvaus, negebančio prisitaikyti prie naujų ir nenorinčio mokytis visuomenės nario įvaizdis. Vyresnio amžiaus darbuotojai dažniau

susiduria su diskriminuojančiais ir pagarbos stokojančiais darbo santykiais, nenoru dalintis informacija ar bendradarbiauti, klientų nepakantumu, dažniau patiria spaudimą išeiti iš darbo nesulaukus pensinio amžiaus ar yra nepagrįstai atleidžiami. Vyresni asmenys dažniau nei jaunesni patenka į ilgalaikių bedarbių kategoriją, dažniau dirba ribotos trukmės ir mažiau apmokamą darbą.

Mėginimas teigti, kad vyresnio amžiaus žmonės patys nebenori dirbti ir nekantriai laukia pensinio amžiaus, yra klaidingas apibendrinimas.“

Apklausa parodė, kad 42 proc. sulaukę senatvės pensijos amžiaus norėtų dirbti, tačiau dirba tik trečdalis to skaičiaus.

„Lietuvoje labai apribota galimybė dirbti. Esu matematikas ir galėčiau dar būti naudingas, bet tada man nebus mokama mokslininko renta“, – teigia Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos narys prof. dr. Gintautas Misevičius.

„JAV žmogaus užsitarnauta pensija yra neliečiama, nepaisant, jis dirba ar ne“, – pritaria tos pačios asociacijos valdybos narys prof. habil. dr. Evaldas Maldutis.

Prieš trejus metus atliktų tyrimų išvada – vyresnių žmonių potencialas yra daug didesnis, nei išnaudojama dabar.

TRŪKSTA GALIMYBIŲ AR GERANORIŠKUMO?

„Nebūtų teisinga sakyti, kad Lietuvoje senjorai visai pamiršti. Sulaukę 80 metų gali nemokamai naudotis miesto viešuoju transportu“, – svarsto prof. dr. Gintautas Misevičius.

Nors pensijos didinamos, bet didėjimas, pasak senjorų, smarkiai atsilieka nuo išaugusių kainų. Rugsėjo pabaigoje Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pranešė, kad vidutinė senatvės pensija Lietuvoje 2024 m. didės 66 eurais, t. y. iki 605 eurų ir sieks 45,9 proc. vidutinio darbo užmokesčio „i rankas“.

„Apie finansinę senjorų padėtį kalbėjau si Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininku Mindaugu Linge. Jo atsakymas – nėra lėšų. Pasakiau, kad problema – ne lėšų trūkume, o požiūryje. Kiek išmesta biudžeto lėšų vakcinoms? Tik dalis vakcinų buvo panaudota, likusios arba utilizuotos, arba padovanotos kitoms šalims. O joms pirkti išleisti milijonai. Ir tokių pavyzdžių mūsų šalyje labai daug. Politikai senjorus myli ir jiems dėmesį rodo tik prieš rinkimus“, – teigia Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos prezidentas Kęstutis Makaravičius.

PAGALBOS IEŠKO ASOCIACIJOJE

Kaip teigia Kęstutis Makaravičius, į asociaciją žmonės kreipiasi pačiais įvairiausiiais klausimais ir iš įvairių savivaldybių. „Nemažai senjorų prašo padėti atstatyti darbo stažą, nes vieni neranda dokumentų, kiti, nors ir turi įrašą darbo knygutėje, patvirtinantį, kad dirbo, bet, pasirodo, darbdavys nemokėjo už juos privalomojo socialinio draudimo ir metai į darbo stažą neįskaičiuojami. Nors tai, manau, ne žmogaus problema. Nemažai senjorų kreipiasi pagalbos dėl nesutarimų su pastatų administratoriais. Dažna problema – balkonų tvarkymas. Ne visi daugiabučių namų butai turi balkonus, bet išlaidas už balkonų remontą turi mokėti visi. Skundžiasi žmonės ir didelėmis sąskaitomis už komunalines paslaugas, komunalinių atliekų tvarkytojų savivale, – senjorų bėdas vardija asociacijos vadovas. – Skaudi problema – didelės eilės pas šeimos gydytoją ir kitus sveikatos apsaugos specialistus. O dar sveikatos apsaugos tinklas optimizuojamas, praktiškai sveikatos apsaugos paslaugą tolinant nuo žmogaus. Nors yra nustatytas laikas, per kurį turi atvažiuoti greitoji medicinos pagalba, bet per tą laiką pasiekti atokiau gyvenančius žmones neįmanoma. Sveikatos priežiūros punktu, anksčiau buvusių beveik kiekvienoje kaimiškoje seniūnijoje nebėra.“

SKAITMENIZAVIMAS: PATOGUMAS IR BAUBAS

„Ne tik 60+, bet ir nemaža 50+ šalies gyventojų dalis susiduria su visuotinio skaitmenizavimo keliamomis problemomis. Mes suprantame, kad skaitmenizavimas neišvengiamas, bet kodėl nepaliekama alternatyva? Kitose ES šalyse alternatyva yra privaloma, o pas mus ją stengiamasi visai išstumti. Ne sykį apie tai kalbėjau Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje. Jų atsakymas – apmokysime žmones, tik kaip? – nusistebėjimo neslepia Kęstutis Makaravičius. – Seime svarstomas Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo projektas, pagal kurį siekiama atsakyti „Pildyk“ kortelių, kuriomis naudojasi didelė dalis senjorų. Siūlomas privalomas SIM kortelių registravimas sukuria prielaidas didesnei sukčiavimo rizikai. Tikėtina, kad ši pataisa gali sukurti naujus nepatogumus vyresnio amžiaus žmonėms, ypač gyvenantiems atokiose vietovėse, turintiems mobilumo ribotumą, nes gali atsirasti būtinybė vykti į didesniuose miestuose esančius mobiliojo ryšio operatorių salonus. Dėl šio

Pasak LPŽA senjorų mums dėmesys ir pagalba labai reikalingi, bet reikalingas ir mūsų pačių aktyvumas.

įstatymo raštu kreipiausi į Seimo Ekonomikos komitetą, labai tikimės, kad bus atsižvelgta į mūsų pastebėjimus.“

ABEJOTINAS PROJEKTŲ VERTINIMAS

„Labai piktą laišką parašiau socialinės apsaugos ir darbo ministrei Monikai Navickienei dėl atmetų mūsų asociacijos paraiškų, kuriomis bandėme išspręsti mums aktualias problemas, – sako Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacijos vadovas Kęstutis Makaravičius. – Viena paraiška bandėme išspręsti patalpų nuomos ir apmokėjimo už komunalines paslaugas klausimą. Anksčiau Kaštonų gatvėje esančias patalpas iš Vilniaus savivaldybės gaudavome pagal panaudos sutartį. Prieš kelerius metus panaudos sutartis buvo pakeista į nuomos sutartį. Per mėnesį mokame po 400 eurų, o dar prisideda pabrangusios komunalinės paslaugos. Susidaro gan nemaža ir sunkiai asociacijai pakeliama finansinė našta. Tačiau mūsų paraiška buvo atmesta. Išsireikalavau ekspertinės komisijos išvadų, koku pagrindu mūsų paraiška buvo atmesta. Viena išvadose nurodyta priežastis – esą mūsų asociacija nėra NVO (Nevyriausybinių organizacija), kas visiškai neatitinka tiesos. Ir už šią netiesą vertinant paraišką mums skirtas nulis balų. Nulį balų gavome ir už tai, kad mes esą ne skėtinė organizacija. Ir tas teiginys neatitinka tiesos. Mūsų asociacija vienija apie 60 tūkst. narių, gyvenančių visoje Lietuvoje. Mes turime 70 padalinių.“

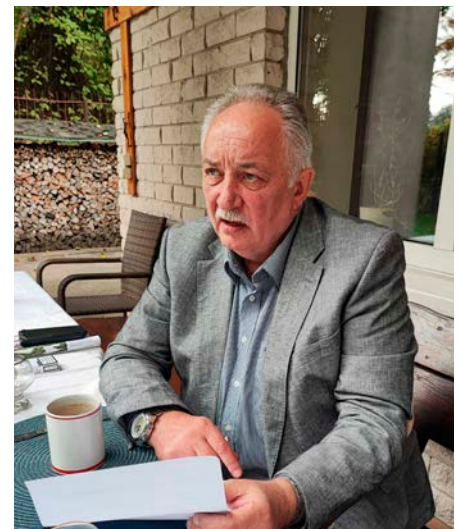
Nebuvo skirta lėšų ir transporto priemonė įsigyti. „Su asociacijos valdybos nariais lankomės savo padaliniuose ir labai reikalinga vyresnio

amžiaus žmonėms keliauti patogią transporto priemonę. Norėjome įsigyti naudotą kemperv. Prašėme 12 tūkst. eurų. Ir nors prieš teikiant paraišką konsultavausi, ar galime pirkti naudotą techniką, mums buvo patikinta, kad galime, po mano laiško ministrė pareiškė, kad už biudžeto lėšas negalima pirkti naudotos technikos. Kai bandome išsamiau pasiaiškinti, ministrė, pareiškusi „Senjorai, jūs ne taip suprantate“, pasižiūri į laikrodį ir išeina. Nesėkmė ištiko ir gyvybingumui palaikyti 2024–2025 m. skirtą projektą. Gavome laišką, kad mūsų paraiška net nesvarstyta, nes mes esą pateikėme tik 2024 m. skirtą dalį, o 2025-iesiems nepateikta. Matyt, sistemos klaida, nes mes viską ir laiku pateikėme ir sistema patvirtino, kad paraiška sėkmingai pateikta.“

SVARBU – PABUVIMAS KARTU

„Asociacija yra svarbi. Labai gerai, kad galime susitikti, pabendrauti, pagaliau ir susipažinti. Tik renginiams reikėtų didesnių patalpų. Jų neturint nukenčia ir renginių įvairovė, ir dalyvių skaičius, juk anksčiau, kol renginius organizuodavome Vidaus reikalų ministerijai priklausiusiuose kultūros ir sporto rūmuose, senjorai susirinkdavo iš visos Lietuvos“, – sako asociacijos narys habil. dr. Evaldas Maldutis.

„Didelio dėmesio norėtume ir iš Vilniaus savivaldybės. Labai tikimės, kad savivaldybė ras galimybių mums padėti su asociacijos veiklai reikalingomis patalpomis. Būtų labai gerai, jei būtų sudarytos galimybės senjorams lengvatinėmis sąlygomis apsilankyti baseine, lankyti lauko gimnastikos „Taichi“ ir kitus

„Politikai senjorų myli ir jiems dėmesį rodo tik prieš rinkimus“, – teigia LPŽA prezidentas Kęstutis Makaravičius.

jiems prieinamo sporto užsiėmimus ne tik spalio mėnesį, bet ir ištisus metus, nes garbaus amžiaus žmogui judėjimas labai svarbu, o susimokėti iš pensijos gali labai nedidelė senjorų dalis“, – mintimis dalijasi LPŽA viceprezidentas Juozas Bareiša.

Spalis įpusėja ir įvairiose Lietuvos vietose įsisiūbuoja Pagyvenusių žmonių mėnesio renginiai. O po jų? „Žinoma, senjorams dėmesys ir pagalba labai reikalingi, bet reikalingas ir jų pačių aktyvumas. Dabar labai didelė dalis senjorų laukia, kad kažkas kažką jiems suorganizuotų, jais pasirūpintų“, – svarsto asociacijos narė Bronė Versiackienė, kviesdama visus senjorus aktyvesnei veiklai.

„Savivaldybių žinioms“ jau 27 metai!

Junkitės ir sekite mus facebook savzinios

„Savivaldybių žinių“ feisbuko paskyra – langas pozityvumui!

LSA NAUJIENOS

DĖL MINISTERIJŲ NEVEIKLUMO ES INVESTICIJOS VIS DAR NEPASIEKIA REGIONŲ

Besibaigiant jau trečiams 2021–2027 m. Europos Sąjungos (ES) finansinės perspektyvos metams, Lietuvos regionuose nepradėtas nei vienas investicinis projektas, nes šalies ministerijos iki šiol nepabaigia planavimo proceso. Regionai ir savivaldybės teigia, jog galimybių tinkamai ir laiku investuoti ES lėšas bei įgyvendinti projektus bus vis mažiau.

„Pagrindinė kliūtis yra ta, kad regionai ES investicijų negali planuoti savarankiškai. Tai už juos daro centrinė valdžia. Ir daro lėtai bei neveiksmingai – dalis reikalingų dokumentų iki šiol neparengti, o tie, kurie parengti – stabdomi arba keičiami. Todėl šalies regionuose gyventojai vis dar negali sulaukti jų gyvenimo kokybę turinčių pagerinti investicijų. Šią sunkią pradžią teks prisiminti ir tuomet, kai perspektyvai pasibaigus vertinsime, ar tikrai padarėme viską ir pilnai pasinaudojome šia galimybe,“ – teigia Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) prezidentas Mindaugas Sinkevičius.

Pasak jo, neįvertinama ir tikimybė, kad kita ES investicijų perspektyva Lietuvai gali ir nebūti tokia dosni, tad vėlavimas pasinaudoti parama yra nesuprantamas. Juo labiau, kad kvietimai teikti paraiškas finansuoti projektus ne regionų, o valstybės mastu jau startavo.

Regionai ir savivaldybės taip pat būtų galėję jau dabar pradėti įgyvendinti projektus, kuriais bus plėtojamos pramoninės ir komercinės teritorijos, turistinės vietos, nuotekų tvarkymo infrastruktūra, dviračių ir pėsčiųjų takai, didinamas visuomenės sveikatos ar švietimo paslaugų prieinamumas, modernizuojamas viešasis transportas. Regionų plėtros planai buvo patvirtinti šių metų pradžioje.

Spalio 3 d. vykusiame susitikime su šalies vadovu Gitanu Nausėda dėl 2022–2030 metų Regionų plėtros programos įgyvendinimo, LSA atstovai išskyrė ir kitą ydingą bei neefektyvą ES investicijų planavimo aspektą – stipriai sumažintos regionų galimybės investicijas nukreipti ten, kur jos labiausiai reikalingos.

„Nors regionams buvo žadama leisti patiemis identifikuoti jiems aktualiausias problemas ir spręsti jas numatytais investicijomis, šis pažadas liko neįgyvendintas. Realybėje visas kryptis nustato ministerijos – jos formuluoja išankstines sąlygas, finansuoti-nas veiklas, skirsto lėšas tarp skirtingų sričių. Todėl regionai bus priversti investuoti ne ten, kur būtų galima realiai įgyvendinti vieną ar kitą vietos gyventojams reikalingą pokytį, o ten, kur „iš centro“ nusprendė ministerijos. O pastarųjų vizija neretu atveju visiškai prasi-len-

Spalio 3 d. vykusiame susitikime su šalies vadovu Gitanu Nausėda dėl 2022–2030 metų Regionų plėtros programos įgyvendinimo, LSA atstovai išskyrė ir kitą ydingą bei neefektyvą ES investicijų planavimo aspektą – stipriai sumažintos regionų galimybės investicijas nukreipti ten, kur jos labiausiai reikalingos.

kia su realiais regiono poreikiais,“ – susitikime sakė Šiaulių miesto meras Artūras Visockas.

Savivaldybės taip pat teigia nesuprantančios, kodėl regionams skirta ES fondų parama sumažėjo 187 mln. eurų. Regioninės plėtros įstatyme įtvirtinta, kad iš viso šalies regionams bus skirta beveik trečdalis (1,810 mrd. eurų) Lietuvai numatytų ES investicijų, tačiau Regionų plėtros programoje patvirtinta 3 procentais mažiau – 1,623 mlrd. eurų.

LSA SIŪLO STIPRINTI SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ VAIDMENĮ NUSTATANT NT MOKESČIO TARIFUS

Lietuvos savivaldybių asociacija (LSA) siūlo Seimui svarstant Nekilnojamojo turto (NT) mokesčio reformą stiprinti savivaldybių tarybų vaidmenį leidžiant joms nustatyti pagrindinio gyvenamojo būsto mokesčio tarifus tose ribose, kurias nustatys Seimas jei ši reforma bus priimta.

Tai įtvirtinta trečiadienį, rugsėjo 20 dieną, LSA valdybos priimtoje ir Seimui teikiamoje savivaldybių pozicijoje dėl NT mokesčio reformos.

Šiuo metu Seime registruotame Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projekte numatoma, kad teisę nustatyti minėto mokesčio ribas savivaldybių tarybos gali tik nepagrindiniam gyvenamajam būstui. „Turint galvoje, kad šio mokesčio reforma buvo

pristatyta kaip būdas savivaldybėms didinti savarankiškąsias pajamas ir taip gerinti viešąją infrastruktūrą bei paslaugų kokybę, logiška, kad savivaldybės turėtų daugiau galimybių spręsti, kokia mokesčio riba yra adekvačiausia konkrečioje teritorijoje. Tą jos ir galėtų daryti, jei savivaldybių taryboms būtų suteikta teisė spręsti dėl pagrindinio gyvenamojo būsto mokesčio, žinoma, tose ribose, kurias nustatys Seimas,“ – teigė LSA prezidentas Mindaugas Sinkevičius.

Pasak jo, NT mokestis būtų naujas ir socialiai jautrus kai kuriems gyventojams, todėl savivaldybių tarybos galėtų pačios įvertinti konkrečią vietos situaciją, socialinę gyventojų padėtį ir jų ekonomines galimybes – tiksliau nei tai būtų daroma centralizuotai.

LSA taip pat atkreipia dėmesį į daug metų neišsprendžiamą problemą – apleistą, neprižiūrimą ir nebaigtą statyti būstą, kuris įvairiose šalies vietose yra tapęs kliūtimi vystyti teritorijas, kelia grėsmę saugumui ir reikalauja nemažai finansinių išteklių. Todėl savivaldybės siūlo tokiame būstui maksimalų NT mokesčio tarifą nustatyti iki 9 procentų, nes šiuo metu siūlomas 1 procento tarifas nesuteiks jokio reikšmingo poveikio ar motyvacijos šio turto savininkams, ir pastatai toliau irs neprižiūrimi.

Taip pat siūloma atkreipti dėmesį į pagrindinį didesnės vertės būstą. Šiuo metu tokiame būstui taikomas iki 2 procentų mokesčio

tarifas. Įstatymo projekte numatomas lengvatinis 0,1 procento dydžio tarifas, tad brangesnį pagrindinį būstą turintis asmuo gautų ir didesnę lengvatą, o tai, savivaldybių nuomone, pažeistų socialinio teisingumo proporcijas.

KAIP IŠEITI IŠ KELIŲ BŪKLĖS KRIZĖS

Kokią žalą valstybei daro investicijų į kelių infrastruktūrą trūkumas, kodėl ši infrastruktūra svarbi regioninei politikai, kurių prioritetų reikės atsakyti, jeigu finansavimas keliams 2024 m. nedidės, kokios sąlygos leistų sparčiau gerinti Lietuvos kelių kokybę – tokius klausimus kėlė metinę situacijos kelių sektoriuje apžvalgą rugsėjo 13 d. pristatydami „Lietuvos kelių“ ir Lietuvos savivaldybių asociacijų vadovai, ekonomistas Marius Dubnikovas ir VILNIUS TECH Kelių tyrimo instituto direktorius Audrius Vaitkus.

„Kelių infrastruktūros būklė turi didelę įtaką šalies ekonomikai, ji svarbi ne tik prekių bei žaliavų judėjimo efektyvumui, bet ir vietovės investiciniam patrauklumui, kitiems rodikliams. Analizė rodo, kad finansavimas keliams šiuo metu yra palyginti mažesnis, nei buvo prieš 15 metų, o pastaraisiais metais jį dar labiau apkarpo karo, energijos ištekliai kainų ir infliacijos įtampa“, – sakė ekonomistas M. Dubnikovas. Anot jo, esant tokiai kelių būklei, kokia yra šiandien Lietuvoje, reikia nedelsiant imtis priemonių mūsų infrastruktūros lygio atsilikimui nuo kitų ES šalių sumažinti. Ekonomistas teigė, kad Vyriausybė turėtų drąsiau elgtis pritraukdama lėšų kelių infrastruktūros sektoriui, nes kiekvienas euras, investuotas šioje srityje, sukuria tiek pat papildomos pridėtinės vertės šalies ekonomikai.

„Dėl vykdomų valstybės reformų švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinėje srityse pavėžėjimo poreikis regionuose auga, tačiau turime suprasti, kad tam reikalinga atitinkamos būklės ir kokybės infrastruktūra“, – pabrėžė Lietuvos savivaldybių asociacijos direktorė Roma Žakaitienė.

Anot jos, valstybei neskiriant pakankamo dėmesio kelių regionuose būklei gerinti, savivaldybės priverstos byrančių tiltų ir kelių remontus finansuoti nubraukdamos lėšų nuo kitų viešųjų paslaugų.

„Finansavimas savivaldybėms iš Kelių priežiūros ir plėtros programos nedidėja, infliacija jį dar labiau mažina, todėl realios galimybės gerinti kelių būklę menksta. Tai kelia gyventojų nepasitenkinimą, stabdo regionų ekonominės atskirties mažinimą, mobilumo problemų kyla netgi tarnybose: policijai, greitajai pagalbai, ugniagesiams“, – problemas vardijo R. Žakaitienė.

VILNIUS TECH Kelių tyrimo instituto direktorius prof. dr. A. Vaitkus pabrėžė, kad Lietuva turi galimybę pasinaudoti gerosiomis kitų šalių patirtimis, kad kuo greičiau pasiektų labiausiai išsivysčiusių Europos Sąjungos šalių kelių būklės lygį. Anot jo, spartesnis statybos

normatyvinių techninių dokumentų atnaujinimas leistų naudoti pasitvirtinusius, gerokai pigesnius, tačiau tvarius kelių atnaujinimo sprendinius. Dar viena tvarios kelių infrastruktūros plėtros sąlyga yra preciziška vykdomų kelių tiesybos darbų kokybės kontrolė.

Šalies kelių sektoriaus mokslo ir verslo organizacijos vienijančios asociacijos „Lietuvos keliai“ vadovas Šarūnas Frolenko pripažino su nerimu stebintis Lietuvos Vyriausybės planus ateinančiais metais nedidinti finansavimo kelių priežiūrai ir plėtrai. „Ar 2024 m. apsibosime „Via Baltica“, o kitiems keliams leisime toliau irti? Ar toliau atidėsime labiausiai keikiamo šalyje kelio Vilnius–Utena rekonstrukciją, ar rinksimės pirmiau gelbėti avarinius tiltus?“ – klausė asociacijos vadovas.

„Kalbame, kad Lenkija mus aplenkė pagal kelių kokybę, ir stebimės, kaip tai nutiko. Atsakymas gana paprastas: Lietuva 1 km kelio skiria 12,4 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų, Lenkija – 191,6 tūkst. eurų“, – pabrėžė asociacijos „Lietuvos keliai“ vadovas.

APIE MIESTŲ IR REGIONŲ ATSPARUMĄ KRIZĖMS

Miestų ir regionų atsparumas krizėms, inovatyvūs sprendimai bei viešųjų investicijų vaidmuo ekonominei ir socialinei plėtrai – apie tai rugsėjo 22 d. Palangoje vykusiam Europos Regionų komiteto Ekonomikos politikos (ECON, angl. Commission for Economic Policy) komisijos seminare diskutavo vietos politikai bei ekspertai iš Europos Sąjungos (ES) ir Lietuvos.

Išvažiuojamieji ECON komisijos seminarai rengiami kartą per metus. Dėl teisės organizuoti šį renginį Lietuva šiemet rungėsi su Portugalija. Palangoje seminaras surengtas Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) prezidento, Lietuvos delegacijos Europos Regionų komitete vadovo Mindaugo Sinkevičiaus kvietimu.

„Pastarųjų metų krizės – nelegalūs migrantai, pandemija, karas Ukrainoje, energijos kainų šuolis – parodė, kad miestai ir regionai turi sąmoningai ir nuosekliai investuoti į ateitį bei tvarius sprendimus, kurie padėtų geriau įveikti naujus iššūkius. Viešosios investicijos yra vienas tokių sprendimų, nes būtent šios investicijos turi didelės įtakos tiek ekonominei, tiek socialinei plėtrai, jos veikia ir žmonių sprendimus dėl gyvenamosios vietos ar darbo, veikia ir pačių gyvenimo kokybę“, – teigia M. Sinkevičius.

Per 50 dalyvių iš 15 ES šalių diskutavo apie viešųjų investicijų į energetiką, vandentvarką, transportą, švietimą ir socialinę infrastruktūrą svarbą bei ES siūlomus įrankius regionų ir vietos lygmeniu.

Savo įžvalgas apie viešųjų investicijų naudą regionams, verslo ir savivaldybių bendradarbiavimo galimybes pristatė Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Subnacionalinės infrastruktūros progra-

Palangos seminarą įvertino LSA prezidentas Mindaugas Sinkevičius ir ECON komisijos pirmininko pirmasis pavaduotojas suomių Ilpo Heltimoinen (kairėje).

mos koordinatorius Courtenay Wheeler. Pranešimus skaitė ir diskutavo Regionų komiteto ECON komisijos pirmininko pirmasis pavaduotojas, Suomijos Lappeenranta miesto tarybos narys Ilpo Heltimoinen, Europos investicijų banko atstovybės Baltijos šalims vadovė Virginija Gecaitė, vidaus reikalų viceministras Arnoldas Abramavičius, Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Andrius Romanovskis bei Tauragės regiono plėtros tarybos administracijos direktorė Jurgita Choromanskytė.

Europos vietos ir regionų valdžios atstovai taip pat pristatė gerąsias praktikas ir būdus krizes traktuoti ne tik kaip iššūkius, bet ir kaip galimybes. Apie sudėtingų situacijų padiktuotus inovatyvius sprendimus kalbėjo Europos savivaldybių ir regionų tarybos politikos direktorė Carol Thomas, Kauno miesto vicemeras Andrius Palionis, Asociacijos „Klaipėdos regionas“, vykdančioji direktorė Eglė Stonkė, Europos miestų tinklo „Eurocities“ metropolinių teritorijų darbo grupės pirmininkas František Kubeš ir LSA prezidentas M. Sinkevičius.

ECON komisijos seminarą Palangoje organizavo Europos Regionų komitetas ir Lietuvos savivaldybių asociacija bendradarbiaujant su Palangos miesto savivaldybe.

Parengė LSA patarėja komunikacijai Indrė Vilūnienė

LIETUVOS METŲ MOKYTOJAI

Spalio 5 d. Kaune minint Tarptautinę mokytojų dieną, Lietuvos švietimo muziejuje Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė, švietimo, mokslo ir sporto ministras Gintautas Jakštas įteikė Metų mokytojo, Meilės Lukšienės ir lituanistinio švietimo mokytojo (dėstytojo) premijas.

„Čia susirinkusieji, pelnytai įvertinti Lietuvos mokytojai, darote daugybę nuostabių darbų, su kuriais turėjau progą susipažinti, jie leidžia didžiuotis ir už juos esu Jums labai dėkinga. Per Jus šį dėkingumą noriu išreikšti ir visiems Mokytojams iš didžiosios raidės – tiems, kurie mūsų gyvenimuose palieka pėdsaką visam laikui, kurie neleidžia mums nuklysti paprastų atsakymų klystkeliais, neleidžia apsiriboti pusiau tiesomis, pusiau nuoširdumu, pusiau sprendimais. Visuomet tikėjau ir tikiu, kad visos problemos ir iššūkiai, kad ir kiek ilgai besikauptų, ilgainiui yra išsprendžiami, jeigu nepri-trūkstame geros valios jų spręsti. Taip pat tikiu, kad ir visi čia šiandien susirinkę esame kupini gerų norų. Sveikinu visus laureatus, geriausius Lietuvos mokytojus, ir ačiū Jums už tai, ką darote“, – sakė Ministrė Pirmininkė Ingrida Šimonytė.

„Kiekvienas mokytojas yra ypatingas. Šiandien apdovanojome pedagogus, kuriuos pastebėjo ir išskyrė pačios bendruomenės – už jų aktyvumą, inovacijas, už atidumą kiekvienam vaikui. Geriausias mokytojas tas, kuris geriausias savo mokiniams, kuris padeda jiems augti, eiti pirmyn, išgyventi nesėkmes.

Kiekvienas mokinys turi savo geriausiuosius. Premija įpareigoja – dalytis savo žiniomis ir patirtimis ne tik su mokiniais, bet ir su kolegomis. Svarbus mokytojų kolegiškas palaikymas, ypač kai į kolektyvą ateina jaunas, naujas darbuotojas. Dėkoju už puikų, aukščiausio profesionalumo Jūsų darbą, už priimtą didelę atsakomybę. Taip, švietime visada yra iššūkių ir visada gali būti geriau. Bet dedame ir dėsimė nemažai pastangų, kad ta padėtis gerėtų. Tokiomis galimybėmis, kokios tik yra įmanomos“, – sakė ministras Gintautas Jakštas.

Metų mokytojo premijos laureatais tapo šie mokytojai: **Snieguolė Bagočienė**, Vilniaus „Sietuvos“ progimnazijos informacinių technologijų mokytoja ekspertė, **Rita Česonienė**, Širvintų Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos ekonomikos ir verslumo mokytoja metodininkė, **Elena Čiobienė**, Akmenės r. Ventos gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė, **Nerijus Vaišvilas**, Palangos senosios gimnazijos geografijos mokytojas ekspertas, **Rūta Vekerotienė**, Molėtų gimnazijos muzikos mokytoja metodininkė, ir **Rasa Virginija Venterienė**, Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro profesijos mokytoja ekspertė, Maisto technologijų ir prekybos skyriaus vedėja.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos įsteigtos Metų mokytojo premijos tikslas – įvertinti mokytojų profesinės veiklos rezultatus ir skatinti juos kūrybinei iniciatyvai. Premija skiriama mokytojams, pagalbos mokiniui

specialistams už reikšmingiausius pastarųjų 5 metų nuopelnus profesinėje veikloje.

Šių metų Meilės Lukšienės premijos laureate išrinkta **Ligita Urbonienė**, Panevėžio „Šaltinio“ progimnazijos geografijos, gamtos ir žmogaus dalykų mokytoja. Ministerijos įsteigta Meilės Lukšienės premija skiriama už sėkmingą pedagoginės veiklos startą, demokratiškumą, humaniškumą, kūrybiškumo idėjų įgyvendinimą ir sklaidą.

Lituanistinio švietimo mokytojo (dėstytojo) premija paskirta **Igoriui Korolyovui (Igor Korolyov)**, Kyjivo Taraso Ševčenkos nacionalinio universiteto Filologijos instituto Baltistikos centro profesorui. Kartu su Vytauto Didžiojo universitetu I. Korolyovas dalyvavo steigiant Baltistikos centrą Kyjivo universitete, šiuo metu jam ir vadovauja. Jis taip pat yra bakalauro studijų programos „Lenkų kalba ir literatūra, anglų ir lietuvių kalbos“ kūrėjas. Kartu su kolegomis iš Lietuvių kalbos instituto ir Ukrainos I. Korolyovas parengė pirmą ir kol kas vienintelį Lietuvos ir Ukrainos leksikografijos istorijoje dvikalbį ukrainiečių ir lietuvių kalbų žodyną, Ukrainiečių-anglų-lietuvių-lenkų-graikų-lotynų kalbotyros terminologijos žodyną. Šiuo metu profesorius nuotoliniu būdu VDU Švietimo akademijoje moko lietuvių kalbos Lietuvoje prisiglaudusius karo pabėgėlius iš Ukrainos. Premija konkurso būdu skiriama už nuopelnus lituanistinio švietimo veikloje, mokinių, studentų pasiekimus.

Ministerijos inf.

MAŽEIKIŲ MOBILIOJI BIBLIOTEKA IŠRIEDĖJO Į RAJONO KELIUS

Į rajono kelius ir gatves oficialiai išlydėta moderniai įrengta Mažeikių Henriko Nagio viešosios bibliotekos mobili versija – mobilioji biblioteka. Ji suteiks galimybę gyventojams pasinaudoti bibliotekos paslaugomis ir atokiausiose rajono vietovėse.

Bibliotekos bendruomenei už iniciatyvas, įgyvendinamas dėkojo ir simbolinę atidarymo juostelę perkirpo Mažeikių rajono savivaldybės merė Rūta Matulaitienė, vicemerė Živilė Undraitienė, kiti svečiai. Mobilioji biblioteka – pirmoji tokia Šiaurės Vakarų Lietuvos regione. Moderni, patraukli ir patogi tiek darbuotojams, tiek lankytojams, turinti savo atskirą, per 850 knygų, fondą. Jos lankytojai galės skaityti ne tik grožinę, mokslinę literatūrą, bet ir periodinius leidinius.

Autobusiuke įrengtos dvi kompiuterizuotos darbo vietos su būtina technine įranga – viena bibliotekininkui, kita – skaitytojui. Čia bus galima ne tik pasiimti norimą knygą, bet ir pasinaudoti kompiuteriu, internetu, spausdinimo, skenavimo ir kopijavimo paslaugomis. Moderni įranga – elektros energiją užtikrins

ant stogo sumontuotos saulės baterijos. Numatyta, kad mobilioji biblioteka važiuos 10 skirtingų maršrutų. Bendruomenės gali kreiptis į biblioteką su pageidavimais, kur

norėtų, kad mobilioji biblioteka užsuktų ir teiktų paslaugas.

Ryšių su visuomene skyriaus inf.

GERIAUSIEJI PAKRUOJO RAJONO MOKYTOJAI

Spalio 5-ąją visi gražiausi žodžiai ir linkėjimai skriejo ypatingos profesijos darbuotojams – didžiulis ačiū buvo tartas mokytojams.

Pakruojo mokytojų šventė įvyko kaimyniniame Radviliškio rajone. Šį kartą mokytojai buvo pakviesti atvykti į Šeduvos pobūvių salę. Pasveikinti profesinės šventės proga susirinko gausus būrys svečių.

Šventę atidarė ir sveikinimo žodį mokytojams tarė Pakruojo rajono savivaldybės meras Saulius Margis. Sveikinimo kalboje jis dėkojo ir linkėjo mokytojams kantrybės, neišsenkančių idėjų bei visada jausti buvusių ir esamų mokinių dėmesį ir pagarbą. Po išsakytų sveikinimų ir linkėjimų gausiais plovimais buvo sveikinami nominacijų „Metų mokytojas“ nugalėtojai:

Pakruojo Juozo Pakalnio menų mokyklos direktorė Nijolė Pupinienė, „Atžalyno“ gimnazijos istorijos mokytoja Gražina Kairiūkštienė ir Linkuvos gimnazijos biologijos mokytoja Angėlė Zalunskienė. Nominantai apdovanoti atminimo lentelėmis ir piniginėmis premijomis. Nugalėtojus rinko Mokytojų iniciatyvų skatinimo atrankos komisija (pirmininkas – vicemeras V. Kacilevičius).

Už pasiekimus profesinėje srityje mero S. Margio padėkomis buvo taip pat apdovanoti Pakruojo „Žemynos“ progimnazijos direktoriaus pavaduotoja Modesta Tamašauskienė, tos pačios ugdymo įstaigos informacinių technologijų specialistas Vidmantas Batakis ir lietuvių kalbos mokytoja Regina Gasparavičienė, Lygumų pagrindinės mokyklos direktorė Asta Gasiūnienė ir Žeimelio gimnazijos dailės mokytoja Inga Strižgauskienė. Visus nominantus taip pat sveikino Seimo nario padėjėja Erika Kižienė. Jiems buvo įteiktos seimo nario Antano Matulo padėkos.

Po daugybės sveikinimų, gražių palinkėjimų ir apdovanojimų mokytojai buvo pakviesti pasivašinti kava, užkandžiais ir atsipalaiduoti klausantis gyvo garso muzikos.

*Kultūros, paveldosaugos ir
viešųjų ryšių skyriaus inf.*

IŠSKIRTINĖS REIKŠMĖS ĮVYKIS VISAGINE

Rugsėjo pradžioje vykstančioje futbolo šventėje, iškilmingai atidarytas atnaujintas Visagino miesto stadionas.

Simbolišką juostą drauge su Lietuvos futbolo federacijos (LFF) prezidentu Edgaru Stankevičiumi perkirpo ir iškilmingai Visagino miesto stadioną atidarė Visagino savivaldybės meras Erlandas Galaguz (*dešinėje*). Meras sulaukė sveikinimų ir padėkų už bendradarbiavimą bei futbolo plėtrą Visaginė ir visoje Lietuvoje.

Ką tik rekonstruotame ir nuo šiol UEFA Čempionų lygos ir Lietuvos A lygos reikavimus atitinkančiame stadione stebėjome Lietuvos senjorų 50+mažosio futbolo pirmenybių turo šešeris rungtynes, kuriose dalyvavo ne tik šeiminkai Visagino FK „Inter veteranai“,

bet ir trys šiuo metu lygoje pirmaujančios ekipos – Kauno FK „Feniksas“, Jonavos FVK „Kleivas“ ir „Vilniaus senjorai“.

Tuo pat metu šalia esančiame mažajame stadione vyko draugiškas BFA Visagino šeimų futbolo 2x2 turnyras, į kurį susirinko net 30 Visagino šeimų komandų! Mažuosius taip pat džiugino batutai, animatorius, įvairios estafetės ir kitos veiklos.

Sporto renginių metu dalyvius bei svečius džiugino ir muzikiniai pasirodymai, tarp kurių visaginiečių grupė „Memuary Amura“, „Loafers“, garsios grupės „2Kvėpavimas“ koncertas.

Šventės kulminacija tapo Optibet Pirmos lygos žvaigždžių diena, kurioje susigrūmė ryškiausios lygos žvaigždės.

Savivaldybės inf.

PREMIJOS KULTŪROS CENTRAMS

Kultūros ministro įsakymu paskirtos Kultūros centrų premijos už pastarųjų penkerių metų aktyvią ir kryptingą veiklą.

Už mėgėjų meno ir dainų švenčių tradicijų puoselėjimą ir sklaidą, už etninės kultūros ir nematerialaus kultūros paveldo populiarinimą premija skiriama Šilalės rajono savivaldybės kultūros centrui.

Nidos kultūros ir turizmo informacijos centras „Agila“ premijuojamas už kūrybingą, nova-

torišką veiklą, skatinančią kultūrinės raiškos įvairovę, bei už profesionaliojo meno kūrimą ir sklaidą.

Už vietos kultūrinio identiteto, tautinės savimonės stiprinimą, istorinės atminties aktualizavimą premija skiriama Jonavos rajono savivaldybės kultūros centrui.

Įsigaliojus naujai Kultūros centrų įstatymo redakcijai, atsakyta kultūros centrų skirstymo į kategorijas, o atitinkamai pakeisti Kultūros

centrų premijų skyrimo nuostatai numato premijavimą trijose atskirose srityse.

Šiomis premijomis siekiama skatinti kūrybingą ir efektyvią kultūros centrų veiklą, įvertinant savivaldybių ir kitų kultūros centrų pasiekimus, jų sukuriamas ir teikiamas kultūros paslaugas visuomenei. Kasmet skiriamos trys premijos. Vienos premijos dydis – 70 bazinių socialinių išmokų (BSI).

Ministerijos inf.

Spalio 9 d. į Kelmės rajono savivaldybę su oficialiu vizitu atvyko Lietuvos Respublikos Prezidentas Gitanas Nausėda ir pirmoji ponia Diana Nausėdienė.

Prezidentą pasitiko ir viso vizito metu lydėjo Kelmės rajono savivaldybės meras Ildefonsas Petkevičius.

Atvykęs Prezidentas pirmiausia pagerbė Šaulių Sąjungos įkūrėjo atminimą, padėdamas gėlių kompozicijas prie paminklo V. Putvinskiui

PREZIDENTO VIZITAS KELMĖJE

ir prie paminklinės lentos R. Putvinskiui. Ceremonijoje dalyvavo rajono šauliai ir savanoriai.

Prezidentas su savivaldybės meru ir rajono vadovybe aptarė investicijas regione, švietimo situaciją, sveikatos reformos eigą, savivaldybių savarankiškumą, sprendžiant socialinės politikos klausimus, bei kitus Kelmės rajonui aktualius klausimus.

Kelmės Jono Graičiūno gimnazijoje Prezidentas susitiko su rajono gimnazijų vyresniųjų klasių gimnazistais, dalyvavo diskusijoje gimnazistų pasiūlyta tema „Pilietiškumas: praeities – dabarties – ateities tiltas“.

Kelmės Visuomenės sveikatos biure šalies vadovas susitiko su visuomenės sveikatos specialistais, savivaldybės gydytoja, socialiniais darbuotojais bei srities specialistais ir aptarė priklausomybių ligų valdymo, prevencijos bei pagalbos priklausomiems asmenims, žmonių psichikos sveikatos stiprinimo klausimus.

Susitikime su Kelmės rajono gyventojais Prezidentas Gitanas Nausėda, Pirmoji ponia Diana Nausėdienė ir Kelmės rajono savivaldybės meras Ildefonsas Petkevičius aptarė visai Lietuvai ir Kelmės rajonui aktualias temas ir atsakė į gyventojų užduotus klausimus.

Savivaldybės inf.

XXII-ASIS ŽEMAITIJOS/VAKARŲ LIETUVOS BIBLIOTEKININKŲ SĄSKRYDIS „TUO GRAŽŪS, KAD SKIRTINGI“

Sonata NOGIENĖ

*Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos
metodininė – skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja*

2023 m. Pagėgių savivaldybės Vydūno viešajai bibliotekai teko garbė ir atsakomybė organizuoti tradicinį, šiemet – jau XXII-ąjį, Klaipėdos regiono ir kitų šalies apskričių bei savivaldybių viešųjų bibliotekų bendruomenes kasmet buriantį Žemaitijos/Vakarų Lietuvos bibliotekininkų sąskrydį, kurio šių metų tema – „Tuo gražūs, kad skirtingi“.

Šalyje minint Klaipėdos krašto metus, rugsėjo 7–8 dienomis ant Rambyno kalno vykęs renginys visus jo dalyvius ir svečius tarsį laiko mašina nukėlė į autentiškumą, lietuvininkų šnektą, etnokultūros paveldo elementais persismelkusį ir čionykštės istorijos dvasia alsuojantį XX a. pradžios laikotarpį, į Lietuvos raštijos lopšį. „Pasienio poste“ svečius pasitiko ir į renginio vietą pavežėti legendiniu Mažosios Lietuvos siauruku kvietė „valstybinės bibliotekos vedėja“, „pasienio kontrolės pareigūnas“, „kasininkė“ ir kiti to meto madingomis aprangos detalėmis bei aksesuarais pasipuošę personažai. Įžanga į šią šventę tapo pagėgiškių bibliotekininkų ir Pagėgių savivaldybės kultūros centro specialistų susirinkusiesiems dovanotas pasirodymas – skambant sakmei apie Rambyno kalną ir pasitelkiant įspūdingo dydžio lėles, atliktas teatralizuotas vaidinimas, vaizdžiai atskleidęs Rambyno kalno atsiradimo istoriją.

Iškilminga šventės atidarymo ceremonija prasidėjo tradiciniu sąskrydžio vėliavos ir šiame renginyje dalyvaujančių bibliotekų vėliavų įnešimu bei šių metų šventės šeimininkų ir svečių sveikinamaisiais žodžiais: sveikinimus tarė ir puikios nuotaikos bei įsimintinai praleisto laiko drauge linkėjo Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos direktorė Milda Jašinskaitė-Jasevičienė, savivaldybės meras Vaidas Bendaravičius, Pagėgių savivaldybės administracijos Lumpėnų seniūnijos seniūnė Danguolė Mikėlienė, Klaipėdos apskrities leivos Simonaitytės viešosios bibliotekos direktorė dr. Laura Juchnevič, bibliotekininkų sąskrydžių organizavimo idėjos sumanytojas – Skuodo rajono savivaldybės Romualdo Granausko viešosios bibliotekos direktorius Jonas Grušas. Šie bibliotekų vadovai visų dalyvaujančių bibliotekininkų vardu, pakviesti pasirašyti Pagėgių savivaldybės Vydūno viešosios bibliotekos svečių knygoje. Renginį vedusi Svetlana Jašinskienė pristatė šventėje dalyvaujančių bibliotekų vadovus, pakviesdama kiekvieną jų simboliškai, padedant jo akmenėli, pradėti viso renginio metu iš įvairių gamtos gėrybių

„Pasienio poste“ svečius pasitiko XX a. pradžios madingomis aprangos detalėmis bei aksesuarais pasipuošę personažai.

visų dalyvių bendrai kurtą ornamentuotą baltų simbolį – bendrystės ženklą. Šią kūrybinę veiklą koordinavo profesionali fotomenininkė Rasita Liulienė. Istorinė šios šventės atidarymo akimirka įamžinta bendroje renginio dalyvių, svečių ir organizatorių nuotraukoje iš paukščio skrydžio.

Renginyje dalyvavusios bibliotekos kvietė visus užsukti į papuoštus kiemelius, kuriuose atskleidė ir pristatė savo atstovaujamosios įstaigos ar vietovės išskirtinumą per architektūros, raštijos, gamtos, kultūros ar kitus objektus. Bibliotekos žavėjo išradingumu, šmaikštumu, kūrybiškumu, savitumu ir užkrečiančiai puikia nuotaika.

Kiekvienam svečiui suteikta galimybė įsiminti specialiai šiam renginiui bibliotekos įkurtame, XX-ojo amžiaus autentiškais elementais dekoruotame foto kampelyje, kuriame bibliotekos galėjo rasti ir šį tą apie save renginio organizatorių parengtame linksmų sąskrydyje dalyvaujančių bibliotekų naujienų stende. O kad plačios šypsenos nedingtų iš veidų, kolegos kviešti dalyvauti linksmosiose vikrumo, etnokultūriniais, teatralizuotais elementais apipintose sporto rungtyse. Sportines trepsynes keičiant muzikinėms, įsisukti į mažlietuviškų linksmybių, ratelių, ir įvairių žaidimų sūkurį kvietė Pagėgių savivaldybės kultūros centro Šilgalių folkloro ansamblis „Kamana“ ir jo vadovė – etnografe Aksavera Mikšienė. Bibliotekų vadovams surengta sesija – Mažosios Lietuvos kulinarijo paveldo patiekalų degustacinė edukacija kaimo turizmo sodyboje „Mociškių palivarkas“, kurią vedė svetingi šios sodybos vadovai Rasa ir Sigitas Stoniai.

Vakarui atėjus, kiekvienai renginyje dalyvavusiai bibliotekai suteikta sąskrydžio metu pademonstruotą savitumą ir išskirtinumą atspindinti nominacija, įteiktas padėkos raštas, Pagėgių krašto autentiškumą reprezentuo-

jantis lauknešėlis, gardžios bei žaliuojančios dovanos. Gaudžiant gausioms ovacijoms, iškilmingai apdovanota kiekvienoje sportinėje rungtyje nugalėjusi biblioteka. Diplomais ir prizinėmis taurėmis pagerbtos sportinių varžybų nugalėtojos: Šilutės rajono savivaldybės Fridricho Bajoraičio viešosios bibliotekos (I vieta), Kretingos rajono savivaldybės Motiejaus Valančiaus viešosios bibliotekos (II vieta) ir Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos (III vieta) komandos. O garbė ir teisė organizuoti kitų metų bibliotekininkų sąskrydį teko Rietavo savivaldybės Irenėjaus Oginskio viešajai bibliotekai, kurios atstovams įteikta pereinamoji šio renginio taurė ir vėliava.

Šventinė pakili nuotaika tęsėsi skambant atlikėjos Vilmos Gudauskienės atliekamoms dainoms. Kolegos kviešti ne tik muzikos klausytis ir suktis šokių sūkurį, bet ir stebėti virtualią bibliotekininkų pasirošimo sąskrydžiui darbų vinjetę, kurioje užfiksuotas ilgas šio didžiulio renginio organizacinis kelias.

Žvaigždėms sužibus rugsėjo danguje ir visiems svečiams smagiai trypiant šokių aikštelėje, prie jų panorą prisijungti ir nuo Raganų eglės čia suskridusios raganaitės. Mistifikuotą šokių šou dovanojo Pagėgių savivaldybės kultūros centro Lumpėnų kaimo bendruomenės moterų linijinių šokių grupė „Ramigė“ ir Pagėgių savivaldybės kultūros centro vaikų šokių grupė „Siautulys“, vadovaujamos choreografės Gražinos Paliokienės. Vidurnaktis pasitiktas su DJ Leku ir šokių muzika.

Šis renginys nebūtų įvykęs be gausaus rėmėjo būrio. Už paramą ir nuoširdžią pagalbą organizuojant XXII-ojo Žemaitijos/Vakarų Lietuvos bibliotekininkų sąskrydį, Pagėgių savivaldybės Vydūno viešoji biblioteka dėkoja visiems globėjams ir rėmėjams.

Nuoširdi padėka už prisidėjimą ir talkininkavimą savanoriams ir informaciniais rėmėjams.

CONLISTA

ATNAUJINTI KVARTALAI – ATEITIES ANYKŠČIAMS IR ANYKŠTĖNAMS

UAB „Conlista“, pradėjusi nuo požeminių ir pusiau požeminių atliekų konteinerių gamybos, jų montavimo, konteinerinių aikštelių projektavimo ir įrengimo, savo veiklą gerokai išplėtė ir šiandien sėkmingai darbuojasi statybų rinkoje, teikia viešųjų erdvių tvarkymo ir įrengimo paslaugas. Vienas didžiausių šios bendrovės vykdomų projektų yra Anykščių miesto „Ramybės“ ir „Pušyno“ kvartalų kraštovaizdžio sutvarkymas.

„Dalyvauju Aplinkos ministerijos organizuotame Miestų atnaujinimo kvartalais darbo grupės veikloje ir Anykščių miesto „Ramybės“ ir „Pušyno“ kvartalų projektas yra nagrinėjamas kaip pavyzdinis, – UAB „Conlista“ įgyvendinamu ir kraštovaizdžio architektės Sigitos Simonos Paplauskaitės bei „Office De Architecture“ sukurtu projektu džiaugiasi Anykščių rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja Daiva Gasiūnienė. – Projektas yra modernus ir puikiai apgalvotas.“

„Visos šių kvartalų viešosios erdvės buvo negyvos, beveik be medžių. Jų nebuvo ir „Pušyno“ kvartale, kur, rodos, jau pats pavadinimas asocijuojasi su pušimis, – išpūdziais apie pirminį kvartalų vaizdą dalijasi architektas Andrius Ropolas. – Dabar šios viešosios erdvės baigiamos tvarkyti pagal originalų ir šiuolaikišką projektą. Jį rengiant buvo galvojama ir apie aktyvias, ir pasyvias zonas. Vienoje vietoje įrengiamos krepšinio ir kitų judrių žaidimų aikštelės, kitoje kuriama ramybės zona – pasivaikščiojimo takai, suoleliai, pavėsinės. Zonos atskirtos krūmais ir aukštesnėmis gėlėmis. Erdvės buvo projektuojamos atsižvelgiant į visų gyventojų poreikius – nuo mažiausių iki brandžiausio amžiaus, kad visi kvartale rastų sau ką nors miela. Pasodinta daugiau kaip 450 medžių, daug įvairių krūmų, gėlių. Orientuotasi į vietinius augalus. Nemažą plotą užima daugiametės žydinčios šienaujamos pievos, nereikalaujančios daug laiko priežiūrai. Įrengti ir du vaismedžių sodai. Lietuvoje šitokios praktikos – daugiabučių namų kvartaluose įveisti

sodą – kol kas nėra niekur, bet sodai tikrai suteikia jaukumo. Žinoma, čia gyvena daug žmonių, dėl to yra ir labai daug nuomonių. Ne visus sukurtus elementus žmonės iš karto priima. Ypač diskusijų kelia nauji sprendimai, bet neabejoju, kad po kelerių metų, kai suaugęs pasodinta augmenija, aplinka bus vertinama dar pozityviau.“

„Tikrai, modernumas beveik visada yra lydimas tam tikro konflikto. To nebūtų, jei profesionalūs kūrėjai projektuotų vadovaudamiesi vien praeitimi, o ne ateities išvalgomis. Tačiau raskite profesionalų ir savo profesiją gerbiantį architektą, kuris, jausdamas ir matydamas architektūros tendencijas, projektuotų praeičiai. Tokio nerasite. Anykščiuose įgyvendinta daug į ateitį kurtų projektų, ir dėl visų jų iš pradžių būta konfliktų. Dabar tie abejoję žmonių rezultatais džiaugiasi. Taigi ir šiuo projektu po kokių trejų metų džiaugsis ne tik šių kvartalų gyventojai, bet ir visi anykštėnai, – teigia rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėja Daiva

Gasiūnienė. – Sakykim, įvairių vertinimų sulaukė naujos apžvalgos aikštelės, atveriančios vaizdą į upelį. Daug kam dar nesuvokiama kvartaluose atsiradę paviljonai, sako, – kokie čia kosminiai objektai. Tačiau kosmiškumas dings, kai bus suvežti baldai. Paviljonai skirti kvartalų gyventojų susitikimams, juose bus galima prisėsti su kavos puodeliu, pasikalbėti. Šiuo projektu norėjome ir norime vienyti bendruomenę ir tikimės, kad tai padaryti pavyks.“

„Nuomonių įvairovė yra gerai. Ji padeda rasti geriausią sprendimą, įsiklausant į gyventojų pastabas ir pasiūlymus, kai ką reikia pakeisti. Puikių sprendimo pasiūlymų sulaukiame ir iš projektą įgyvendinančios

įmonės „Conlista“, – teigia architektas Andrius Ropolas.

Projekto vykdymą kiek apsunkino ir geopolitinė situacija bei viešųjų pirkimų tvarka. „Techninės sąlygos buvo parengtos prieš penkerius-šešerius metus ir vykdant projektą nuo tų sąlygų negalima nukrypti. Kadangi 93 proc. lėšų yra ES parama, bet koks šių projektų keitimas reikalauja daug laiko, o iš tiesų yra beveik neįmanomas. Kai kuriais atvejais išryškėja ir viešųjų pirkimų grimasos. Konkursą laimėjo mažiausią kainą pasiūliusi įmonė, bet prasidėjęs karas Ukrainoje, išaugusios statybinių medžiagų kainos rangovui sukelia papildomų rūpesčių“, – svarsto Daiva Gasiūnienė. – Tačiau nepaisant sunkumų

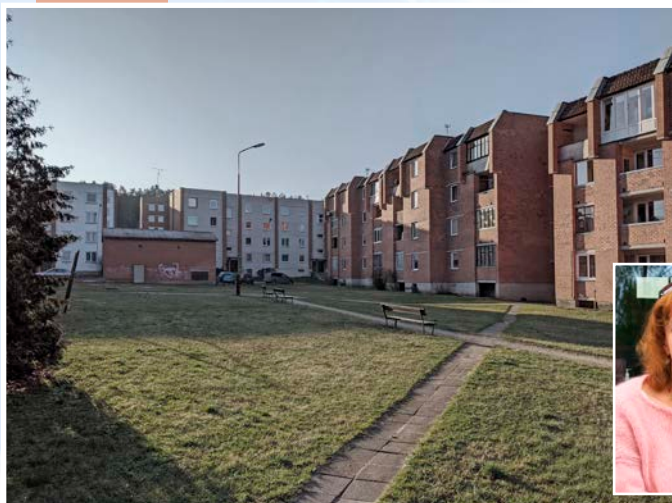
projektas baigiamas įgyvendinti, ir tikrai bus sukurtas modernus, į Anykščių miesto ateitį orientuotas šių kvartalų kraštovaizdis.“

Linas Bogušis

„Dirbame su daugeliu Lietuvos savivaldybių ir institucijų, su Lietuvos kariuomene ir visada įsiklausome į užsakovą, kartu ieškome geriausios išeities ir ją randame. Sudėtingiau, kai sąžiningas verslas patenka į vietos politines girtas, dėl to gaišamas laikas, o gyventojams kyla tik daugiau nepatogumų. Su užsakovais, kurie įgyvendinant projektus nesisaiso praeities nuostatomis, bet galvoja apie ateitį, dirbti daug lengviau“, – sako UAB „Conlista“ komercijos direktorius Linas Bogušis.

PRIEŠ

Daiva Gasiūnienė

PO

PRIEŠ

Andrius Ropolas

PO

SAVIVALDOS PAVASARIS UKMERGĖJE

Ukmergės miesto centre esanti Kęstučio aikštė ateinančią pavasarį pražys įvairiaspalviais krokais. Ukmergės rajono savivaldybės vadovai, Tarybos nariai, administracijos ir seniūnijų darbuotojai, minėdami Vietos savivaldos dieną, čia pasodino 4 tūkstančius 180 vienetų šių vienių iš pirmųjų pavasario gėlių.

„Tikimės, kad pavasarį, kai labai norisi spalvų, aikštėje prie Savivaldybės pražysiantys balti, geltoni, violetiniai ir violetiniai su baltais dryželiais krokai maloniai džiugins visus praeivius,

privers ne vieną pritūpti ir iš arčiau pasigrožėti. Inicatyva padovanoti miestui spalvotą pavasarį ir taip įprasminėti Vietos savivaldos dieną tikrai puiki – visi susirinkome be ilgų įkalbinėjimų, niekas nesiskirstė ir darbais kam sodinti, kam duobutę iškasti ir kt. Visi stropiai dirbome ir gerai praleidome laiką“, – kalbėjo Ukmergės rajono savivaldybės meras Darius Varnas.

Spontaniška idėja pasodinti Ukmergės centre kroko kilo kelioms Savivaldybės administracijos darbuotojoms, besidalinant su kolegomis

pavasariinių kelionių įspūdžiais ir idėjomis, kaip miesto erdvės galėtų dar labiau pradžiuginti. Netrukus visi Savivaldybės administracijos ir seniūnijų darbuotojai, taip pat Tarybos nariai buvo pakviesti paaukoti pinigų krokams. Per tris rugsėjo savaites į „kroko fondą“ buvo surinkta beveik 600 eurų. Už šią sumą iš dviejų bendrovių – „Oliseta“ ir „Nojaus sėklos“ buvo nupirkti keturių rūšių kroko svogūnėlių.

Informacinių technologijų ir viešųjų ryšių skyriaus inf.

ĮTEIKTAS UNIKALUS RANKŲ DARBO KŪRINYS

Prienų rajono savivaldybė Savivaldos dieną iš ryto sulaukė svečių. Savivaldybėje – mus aplankė Prienų socialinių paslaugų centro (PSPC) Neįgaliųjų dienos grupės lankytojai, kuriuos atlydėjo PSPC direktorė Aurelija Urbonienė su specialistėmis.

A. Urbonienė padėjo savivaldybės vadovams ir visiems, dirbančiams savivaldoje, palinkėdama geros kloties ir taikaus dangaus.

Gražius žodžius savivaldybininkams tarė ir Neįgaliųjų dienos grupės atstovas, kuris kartu su dar viena grupės lankytoja sukūrė ir vadovams įteikė unikalų rankų darbo kūrinį – Prienų herbą. PSPC užimtumo specialistė Agnė Knašytė papasakojo, kad šiam herbui prirėkė 7 mėnesių kruopštaus darbo ir nesuskaičiuojamo kiekio mažyčių susuktų popieriaus skiautelių, kurios buvo klijuojamos ant paruošto eskizo. Taip pat svečiai padovanojo skirtukų su abstraktaus meno darbų fragmentais. Šių darbų parodą tikimės pamatyti ir Savivaldybės administracijos erdvėse.

Savivaldybės vadovai nuoširdžiai pasidžiaugė Socialinių paslaugų centro veikla ir Neįgaliųjų dienos grupės lankytojų darbais, padėkodami vadovams ir visiems, kurie prisideda prie lankytojų ne tik kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo, bet ir organizuoja išskirtinumu, originalumu stebinančias kūrybines veiklas. Tai jau antra PSPC Neįgaliųjų dienos centro lankytojų dovana Vietos savivaldos dienos proga – pernai lankytojai dovanojo savo rankų darbo paveikslius.

Savivaldybės inf.

